

CENTER ZA SOCIALNO DELO
POMURJE

POSLOVNO POROČILO 2023

Odgovorna oseba: Sandra Babič, direktorica

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih predpisuje Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10):

1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;
2. Dolgoročne cilje posrednega uporabnika, kot izhaja iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oziroma področnih strategij in nacionalnih programov;
3. Letne cilje posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela;
4. Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upošteva fizične, finančne in opisne kazalce (indikatorje), določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti;
5. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela;
6. Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let;
7. Oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oziroma župan in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika;
8. Oceno notranjega nadzora javnih financ;
9. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;
10. Oceno učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem pa na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora;
11. Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in kadrovske politike in poročilo o investicijskih vlaganjih.

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih mora posredni uporabnik pripraviti **izhajajoč iz obrazložitve svojega finančnega načrta oz. programa dela za preteklo leto.**

1. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE POSREDNEGA UPORABNIKA

1.1. SPLOŠNI PODATKI

Matična številka posrednega uporabnika: **8284806000**

Naziv CSD: **CENTER ZA SOCIALNO DELO POMURJE**

Poštna številka: 9000

Kraj: Murska Sobota

Ulica: Slovenska ulica

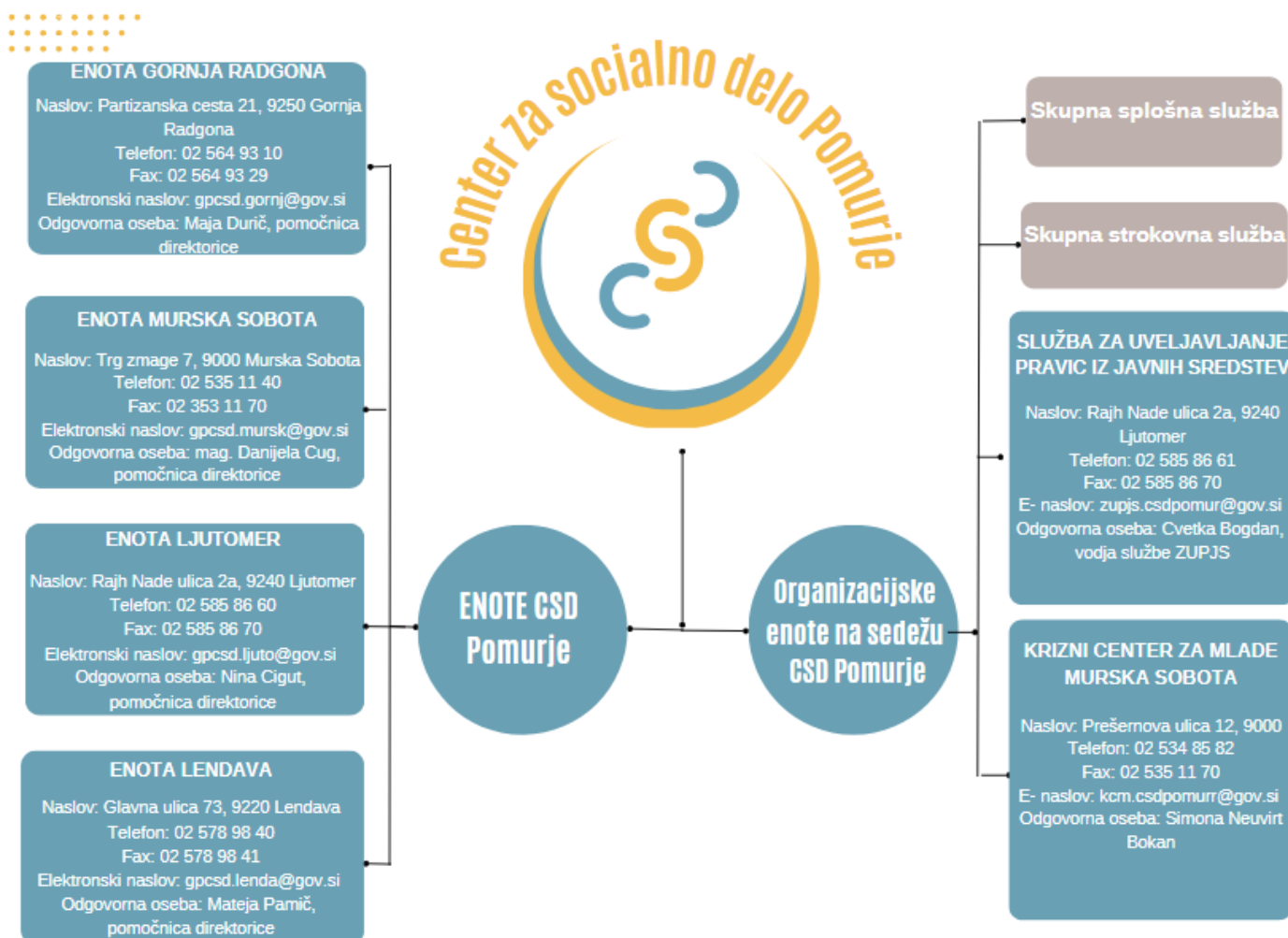
Hišna številka: 41

Telefon : 02 58 58 540

fax : 02 58 58 550

E-mail : gp-csd.pomur@gov.si

Center za socialno delo Pomurje (v nadaljevanju: Center) je bil ustanovljen s Sklepom o ustanovitvi Centra za socialno delo Pomurje (Uradni list RS, št. 30/18, 39/18). Z omenjenim sklepom so bili v novoustanovljeni Center spojeni: Center za socialno delo Gornja Radgona, Center za socialno delo Lendava, Center za socialno delo Ljutomer in Center za socialno delo Murska Sobota.

Center za socialno delo Pomurje je krajevno pristojen za območje naslednjih občin:

	Ime občine	Delež občine v %	Število prebivalcev
1	APAČE	100	3556
2	BELTINCI	100	8099
3	CANKOVA	100	1762
4	ČRENŠOVCI	100	3935
5	DOBROVNIK/DOBRONAK	100	1260
6	GORNJA RADGONA	100	8477
7	GORNJI PETROVCI	100	1995
8	GRAD	100	2010
9	HODOŠ/HODOS	100	360
10	KOBILJE	100	519
11	KRIŽEVCI	100	3558
12	KUZMA	100	1630
13	LENDAVA/LENDVA	100	10202
14	LJUTOMER	100	11043
15	MORAVSKE TOPLICE	100	5962
16	MURSKA SOBOTA	100	18643
17	ODRANCI	100	1609
18	PUCONCI	100	5886
19	RADENCI	100	5163
20	RAZKRIŽJE	100	1238
21	ROGAŠOVCI	100	3094
22	SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI	100	2787
23	ŠALOVCI	100	1348
24	TIŠINA	100	3940
25	TURNIŠČE	100	3136
26	VELIKA POLANA	100	1392
27	VERŽEJ	100	1358
Skupaj			113.962

vir: Statistični urad RS, stanje 1. 7. 2023

1.2. VELIKOST CSD

Skupna tlorisna površina notranjih prostorov znaša 3.438,15 m²

Lokacija	m ²	cena najema /m ²	lastni/najeti	naziv lastnika/najemodajalca	dejavnost, ki se opravlja v prostorih
Sedež CSD Pomurje Slovenska ulica 41 9000 Murska Sobota	209,67	9,00 EUR	najeti	ABC solar družba za investiranje in izgradnjo sončnih elektrarn d.o.o - od 1.10.2022 dalje	osnovna dejavnost
Služba ZUPJS Rajh Nade ulica 2a 9240 Ljutomer	114,84	10,89 EUR	najeti	FINIMO d.o.o. Lendavska ulica 5a 9000 Murska Sobota	osnovna dejavnost
Krizni center za mlade Prešernova ulica 12 9000 Murska Sobota	250	4,80 EUR	najeti	Solsis energija d.o.o., Rakičan	osnovna dejavnost
Enota Gornja Radgona Partizanske cesta 21 9250 Gornja Radgona	415,60	9,78 EUR	najeti	FINIMO d.o.o. Lendavska ulica 5a 9000 Murska Sobota	osnovna dejavnost
Enota Lendava Glavna ulica 73 9220 Lendava	253,60	/	lastni	Republika Slovenija	osnovna dejavnost

Enota Lendava Glavna ulica 73 9220 Lendava	131,30	8,93 EUR	najeti	Občina Lendava	osnovna dejavnost
Enota Lendava Glavna ulica 73 9220 Lendava	78,00	7,72 EUR	najeti	ARTEX d.o.o. Kolodvorska ulica 43 9220 Lendava	osnovna dejavnost
Enota Ljutomer Rajh Nade ulica 2 a 240 Ljutomer	399,77	9,81 EUR	najeti	FINIMO d.o.o. Lendavska ulica 5a 9000 Murska Sobota	osnovna dejavnost
Enota Murska Sobota Trg zmage 7 9000 Murska Sobota	1.004,21	7,00 EUR	najeti	NLB d.d. Ljubljana Trg Republike 2 1520 Ljubljana	osnovna dejavnost
Enota Murska Sobota Staneta Rozmana 9000 Murska Sobota	11,80	/	lastni	Republika Slovenija	garaža

1.3. ZAKONSKE PODLAGE

- Uredba o določitvi centrov za socialno delo, njihovega sedeža in teritorialne pristojnosti ter določitvi enot centrov za socialno delo in njihovega območja delovanja (Uradni list RS, št. 76/17)
- Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – UPB, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A, 28/19, 189/20 – ZFRO in 196/21 – ZDOsk))
- Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19, 189/20 – ZFRO in 54/22 – ZUPŠ-1)
- Zakon o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16, 31/18 in 73/18 in 196/21 – ZDOsk)
- Zakon o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ, 31/18 in 54/22 – ZUPŠ-1)
- Družinski zakonik (Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C, 200/20 – ZOOMTVI, 94/22 – odl. US in 94/22 – odl. US)
- Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 200/20)
- Zakon o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 78/06 – uradno prečiščeno besedilo, 106/12, 39/16, 11/18 – ZIZ-L, 139/20 in 17/22)
- Zakon o preprečevanju nasilja v družini (Uradni list RS, št. 16/08, 68/16, 54/17 – ZSV-H) in 196/21 – ZDOsk)
 - Pravilnik o sodelovanju organov ter o delovanju centrov za socialno delo, multidisciplinarnih timov in regijskih služb pri obravnavi nasilja v družini (Uradni list RS, št. 31/09, 42/17)
 - Pravilnik o pravilih in postopkih pri obravnavanju nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 38/11)
- Zakon o osebni asistenci (Uradni list RS, št. 10/17, 31/18 in 172/21)
- Zakon o socialnem vključevanju invalidov (Uradni list RS, št. 30/18, 196/21 – ZDOsk in 206/21 – ZDUPŠOP)
- Zakon o duševnem zdravju (Uradni list RS, št. 77/08, 46/15 – odl. US in 44/19 – odl. US)
- Zakon o postopku za uveljavljanje socialno varstvenih pravic (Uradni list RS, št. 23/91, 54/92 – ZSV in 65/93 – ZDPre in 3/22 – ZDeb)
- Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 59/19, 81/19 – ZSDP-1C, 92/21 – ZSDP-1E in 153/22 – ZSDP-1F) Zakon o izvajanju rejniške dejavnosti (Uradni list RS, št. 110/02, 56/06 – odl. US, 114/06 – ZUTPG, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12 in 22/19)
- Zakon o partnerski zvezi (Uradni list RS, št. 33/16 in 94/22 – odl. US)
- Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14, 90/15, 75/17 – ZUPJS-G, 14/18, 81/19, 158/20, 92/21 in 153/22)

- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF, 90/12, 41/17 – ZOPOPP in 200/20 – ZOOMTVI)
- Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika (Uradni list RS, št. 96/02)
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUOPDVE, 119/21 – ZČmISA, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1)
- Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 15/94, 18/94 – ZRPJZ, 57/95, 19/96, 56/98, 76/98, 39/99 – ZMPUPR, 102/00, 62/01, 43/06 – ZKolP, 60/08, 75/08, 107/11, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 80/18, 5/19 – popr., 160/20, 88/21, 181/21, 136/22 in 165/22))
- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2, 98/14) in 18/21)
- Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb)
- Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22 in 135/22))
- Zakon o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš) in 189/20 – ZFRO)
- Zakon o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US, 109/12 in 10/17 – ZPP-E)
- Zakon o romski skupnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 33/07)
- Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1 in 70/19-odl.US, 1/22 – odl. US, 3/22 - ZDeb)
- Zakon o nepravdnem postopku (Uradni list RS, št. 16/19)
- Zakon o probaciji (Uradni list RS, št. 27/17)
- Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12, 54/15, 11/18, 200/20 – ZOOMTVI in 141/22)
- Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 96/22 – odl. US in 2/23 – odl. US)
- Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US)
- Zakon o dedovanju (Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US in 63/16)
- Zakon o osebnem imenu (Uradni list RS, št. 20/2006 in 43/19)
- Zakon o matičnem registru (Uradni list RS št. 11/2011-UPB in 67/19)
- Zakon o notariatu (Uradni list RS, št. 2/07 – uradno prečiščeno besedilo, 33/07 – ZSReg-B, 45/08, 91/13, 189/20 – ZFRO in 130/22)
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS in 141/22 – ZNUNBZ)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/2007 – uradno prečiščeno besedilo in 177/20)
- Pravilnik o metodologiji vodenja registra zbirk osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 28/2005, 30/2011)
- Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22 in 59/22 – odl. US)
- Zakon o preprečevanju uporabe prepovedanih drog in o obravnavi uživalcev prepovedanih drog (Uradni list RS, št. 98/1999, 2/2004-ZPNNVSM)
- Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo, 95/21 – popr. in 105/22 – ZZNŠPP)
- Zakon o policiji (Uradni list RS, št. 66/2009-UPB7, 22/2010, 26/2011 Odl.US: U-I-271/08-19, 58/2011-ZDT-1, 40/2012-ZUJF, 96/2012-ZPIZ-2, 15/2013-ZNPPol, 15/2013-ZODPol)

- Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ, 200/20, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP in 141/22)
- Pravilnik o prepovedi približevanja določeni osebi, kraju ali območju (Ur. l. RS, št., 49/14)
- Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE, 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1 in 100/22 – ZSZUN)
- Zakon o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ, 31/18 in 54/22 – ZUPŠ-1)
 - Pravilnik o dodeljevanju državnih štipendij (Uradni list RS, št. 45/18)
- Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Makedonije o meddržavnih posvojitvah (BMKMP) Uradni list RS, št. 15/07)
- Pravilnik o izvajanju predhodnega svetovanja (Uradni list RS, št. 21/19)
- Pravilnik o popisu in ocenitvi premoženja oseb pod skrbništvom in o sestavi in vsebini skrbniškega poročila (Uradni list RS, št. 22/19)
- Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2022–2030 (Uradni list RS, št. 49/22)
- Evropska konvencija o uresničevanju otrokovih pravic (Uradni list RS, št. 86/1999 – MP, št. 26/1999)
- Konvencija ZN o otrokovih pravicah (Uradni list RS, št. 35/1992 – MP, št. 55/1992)
- Konvencija o izterjavi preživninskih zahtevkov v tujini (Uradni list RS, št. 35/1992 –MP, št. 9/1992)
- Konvencija o varstvu otrok in sodelovanje pri meddržavnih posvojitvah (Uradni list RS, št. 45/1999 – MP št. 14/1999)
- Drugih zakonih s področij, ki neposredno ali posredno urejajo področje delovanja zavodov.

Zakonske in druge pravne podlage za pripravo finančnega načrta:

- Zakon o javnih financah (uradni list RS, št. 14/13-pop, 101/13, 55/15-ZFisP, 96/15-ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US)
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 –ORZSPJS49a, 27/12 –odl.US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 –ZFU, 50/14, 95/14 –ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22)
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPDVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb)
- Zakon o minimalni plači (Uradni list RS, št. 13/10, 92/15 in 83/18)
- Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22)
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmlS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1)
- Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 52/10, 40/12 – ZUJF, 19/15, 83/16 in 92/20)
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22)
- Zakon o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96 – ZDavP, 34/96, 87/97 – ZDavP-A, 3/98, 7/98 – odl. US, 106/99 – ZPIZ-1, 81/00 – ZPSV-C, 97/01 – ZSDP, 97/01, 62/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 91/13 – ZZVZZ-M, 99/13 – ZSVarPre-C in 26/14 – ZSDP-1)
- Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti (Uradni list RS, št. 40/06)
- Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 140/06, 76/08, 63/17, 71/18, 104/21, 114/21, 87/22, 113/22 in 162/22)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19, 174/20 – ZIPRS2122 in 139/22 – ZSPJS-AA)

- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 187/21, 206/21 – ZDUPŠOP, 129/22, 140/22 – ZSDH-1A in 150/22 – ZIPRS2324)
- Zakon o kolektivnih pogodbah (Uradni list RS, št. 43/06 in 45/08 – ZArbit)
- Kolektivna pogodba za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17, 69/17, 80/18 in 136/22)
- Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 13/93 – ZNOIP, 34/93, 12/94, 18/94 – ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 19/97, 37/97, 87/97 – ZPSDP, 3/98, 3/98, 39/99 – ZMPUPR, 39/99, 40/99 – popr., 99/01, 73/03, 77/04, 115/05, 43/06 – ZKoIP, 71/06, 138/06, 65/07, 67/07, 57/08 – KPJS, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 46/13, 95/14, 91/15, 88/16, 80/18, 31/19, 80/19, 97/20) in 88/21)
- Kolektivna pogodba za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/98, 73/98, 39/99 – ZMPUPR, 63/99, 73/00, 43/06 – ZKoIP, 60/08, 107/11, 40/12, 46/13, 46/17, 80/18, 160/20, 88/21, 181/21, 136/22 in 165/22)
- Dogovor o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 136/22)
- Uredba o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 14/09, 23/09, 48/09, 113/09, 25/10, 67/10, 105/10, 45/12, 24/13, 51/13, 12/14, 24/14, 52/14, 59/14, 24/15, 3/16, 70/16, 14/17, 68/17, 6/19, 51/19, 59/19, 78/19, 157/20, 191/20, 13/21, 101/21, 122/21, 145/21, 194/21, 15/22, 99/22, 117/22 in 151/22)
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Uradni list RS, št. 51/08, 91/08, 113/09, 22/19 in 121/21)
- Uredba o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka za javne uslužbenke (Uradni list RS, št. 85/10 173/20 in 121/21)
- Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Uradni list RS, št. 109/07, 68/09 in 137/21)
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 68/17, 4/18, 30/18, 116/21, 180/21, 29/22, 89/22 in 112/22)
- Uredba o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbenke (Uradni list RS, št. 53/08, 89/08 in 175/20)
- Slovenski računovodski standardi (2016) (Uradni list RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18)
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21)
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21 in 158/22)
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06 – ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15)
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 46/03)
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US in 100/22 – ZNUZSZS)
- Uredba o sejinah in povračilih stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih (Uradni list RS, št. 16/09, 107/10, 66/12, 51/13 in 6/15)
- Drugih zakonih s področij, ki neposredno ali posredno urejajo področje delovanja zavodov.
- Zakon o začasnih ukrepih za odpravo posledic druginje za najbolj ranljive skupine prebivalstva (Uradni list RS, št. 117/22)

Poleg zakonskih podlag za delovanje je zavod ocenjeval svoje poslovanje tudi na podlagi sklenjenih pogodb o financiranju za obdobje od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 ter druge pravne podlage za dejavnost, ki jo je opravljal v tem obdobju.

2. DOLGOROČNI CILJI POSREDNEGA UPORABNIKA, KOT IZHAJAJO IZ VEČLETNEGA PROGRAMA DELA IN RAZVOJA POSREDNEGA UPORABNIKA OZIROMA PODROČNIH STRATEGIJ IN NACIONALNIH PROGRAMOV

V skladu z Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2022–2030 (Uradni list RS, št. 49/22) je imel Center dolgoročno zastavljene naslednje cilje:

- S kakovostno in strokovno obravnavo zagotavljati ustrezno raven socialne varnosti posameznikom in družinam, ki si zaradi različnih razlogov tega ne morejo zagotoviti sami, in izpolnjevati pričakovanja uporabnikov
- Izvajanje preventivnih programov za zmanjševanje socialne izključenosti ranljive skupine oseb
- Ozaveščenost prebivalstva v Pomurju o ničelni toleranci do nasilja
- Spodbujanje zaposlovanja prejemnikov denarne socialne pomoči, ki so zaposljivi;
- Sodelovati z institucijami v okolju
- Zadovoljstvo in strokovnost zaposlenih, razvoj delovne kulture
- Sodelovati z institucijami v tujini
- Dvigniti ugled Centra za socialno delo Pomurje v lokalnem okolju
- Poslovati po ekonomskih načelih

Dolgoročne cilje uresničujemo s strategijami in aktivnostmi, ki se na letni ravni odražajo v opredeljenih letnih ciljih. Doseganje letnih ciljev merimo in spremljamo s kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalci, ki kažejo na opravljeno delo v tekočem letu.

Poleg redne dejavnosti in izvajanja ukrepov javnih pooblastil, ki jih izvajamo na vseh enotah Centra, na enotah izvajamo tudi dodatne programe, s katerimi dopolnjujemo svojo osnovno dejavnost. V obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 smo izvajali naslednje dodatne programe:

- Sedež CSD Pomurje:
 - regijska in lokalna koordinacija programov,
 - krizni center za mlade,
 - dnevni center za otroke in mladostnike Kekec,
 - medinstitucionalna skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje,
 - Program preživljajmo skupaj,
 - Program Skupne aktivnosti za rejniške družine Centra za socialno delo Pomurje.

- Enota Gornja Radgona:
 - laična pomoč družinam,
 - dopolnilni program rejniška družina, nadomestna, drugačna, posebna,
 - projekt Izmenjava otroških igrač,
 - preventivni program POV - povezovanje, obravnava, vključenost,
 - socialnovarstveni program za starejše – Lilija
 - program - Počitnice na dlani,
 - projekt Svetla zvezdica.

- Enota Lendava:
 - skupina starejših za samopomoč v KS Lendava »Zvončica«
 - skupina starejših za samopomoč v KS Lendava »Spominčica«
 - skupina za samopomoč mlajših invalidnih oseb Zarja,
 - skupina za rejnice,
 - program Vsemu bom kos,
 - preventivni program Krepite družin,

- preventivni program za pripadnice romske skupnosti v romskem naselju Kamenci - Skupaj za boljši jutri,
 - preventivni program za starejše v občini Kobilje, Trenutki s starejšimi – bogatimo znanje, izmenjujemo izkušnje,
 - program - V dobri družbi,
 - preventivni program Skrbim zate - pomoč iz druge roke.
- Enota Ljutomer:
- skupina rejnic za samopomoč - program rejništvo,
 - socialno vključevanje posebej ranljivih skupin in prostovoljno delo– Laična pomoč družinam »Skupaj zmoremo«
 - skupina za samopomoč žensk, žrtev nasilja »Živim naprej«,
 - preventivni program Krepitev družin,
 - program Vsemu bom kos,
 - preventivni program za starejše Starejšim naproti - za boljši jutri,
 - skupina starih ljudi za samopomoč »Prijatelji«,
 - preventivni program krepitve duševnega zdravja »Dobro sem, pa ti?«
- Enota Murska Sobota:
- skupini starejših za samopomoč v MO Murska Sobota: »Sončnice« in »Tulpike«
 - program za osebe, ki izvajajo rejniško dejavnost,
 - veseli trenutki z otroci v rejništvu,
 - program Vsemu bom kos,
 - program za razvijanje prostovoljstva,
 - skupina za samopomoč staršev otrok s posebnimi potrebami,
 - program obdarovanj varovancev,
 - preventivni program Krepitve družin,
 - program – skupina samohranilk in samohranilcev.

Namen storitev in programov, ki jih Center izvaja ter prejemkov, ki jih zagotavlja v okviru sistema socialnega varstva je:

- omogočanje in povečevanje socialne vključenosti,
- krepitev moči uporabnikov in razvijanje sposobnosti za njihovo vsakdanje življenje,
- pomoč in oskrba v primerih nezmožnosti opravljanja nujnih življenjskih opravil,
- zagotavljanje temeljne socialne varnosti,
- zagotavljanje enakih možnosti in preprečevanje revščine.

Center tako na lokalnem kot tudi regijskem nivoju v skladu z usmeritvami Resolucije o NPSV 2022-2030, prevzema vlogo:

- povezovalca sistema,
- spodbujevalca novih programov in posredovalca informacij,
- organizatorja in izvajalca storitev, potrebnih v posameznem okolju, kadar izvajalcev ali programov uporabnikom ne nudijo možnosti izbire, oz. v lokalnem prostoru sploh ni drugih izvajalcev
- stičišča različnih izvajalcev in usmerjevalca uporabnikov v različne programe.

NAŠE POSLANSTVO

Kvalitetno izvajanje socialno varstvenih storitev in nalog po zakonu, ki jih nadgrajujemo z dodatnimi programi, s čimer pomagamo našim uporabnikom v stiski za izboljšanje kvalitete njihovega življenja in socialne vključenosti. Skrbimo za zadovoljstvo zaposlenih in odgovorno ravnamo s proračunskimi in ostalimi sredstvi.

NAŠA VIZIJA

Prizadevamo si biti prepoznavni v ožjem in širšem okolju, zato delujemo v smeri oblikovanja visoko strokovne institucije socialnega varstva, s pozitivno notranjo klimo, poudarjamo odzivnost na potrebe v okolju, prilagodljivost na zunanje spremembe, odprtost in občutljivost do stisk in težav uporabnikov naših storitev

NAŠE VREDNOTE

Profesionalnost: zavedamo se, da lahko samo s profesionalnim delom vzpostavimo odgovoren in spoštljiv odnos z našimi uporabniki/cami.

Odličnost: svojih nalog se lotevamo s predanostjo in strokovnostjo ter vseskozi stremimo k odličnosti.

Sodelovanje: poti sodelovanja gradimo z veliko mero zaupanja in spoštovanja do vseh sodelavcev/k in skupnosti, v kateri delujemo.

3. LETNI CILJI POSREDNEGA UPORABNIKA, ZASTAVLJENI V OBRAZLOŽITVI FINANČNEGA NAČRTA POSREDNEGA UPORABNIKA ALI V NJEGOVEM LETNEM PROGRAMU DELA

Program dela za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023 je pripravila direktorica skupaj s pomočnicami direktorice in sodelavci.

DOLGOROČNI CILJ	LETNI CILJI 2023	MERILO AKTIVNOSTI	CILJ	REZULTAT	
S kakovostno in strokovno obravnavo zagotavljati ustrezno raven socialne varnosti posameznikom in družinam, ki si zaradi različnih razlogov tega ne morejo zagotoviti sami in izpolnjevati pričakovanja uporabnikov	Izvajati javna pooblastila in socialno varstvenih storitve v skladu z zakonodajo, načeli stroke ter etičnimi standardi	❖ Strokovno izvedena javna pooblastila in socialno varstvene storitve	❖ V izvedenih inšpekcijskih nadzorih ne bodo ugotovljene nepravilnosti.	Trije inšpekcijski nadzori. Ugotovljene niso bile nobene nepravilnosti	
		❖ Število pohval in pritožb uporabnikov	❖ Vsaj 5 pisnih pohval in maksimalno 5 pisnih pritožb	20 pisnih pohval in 0 pisnih pritožb	
		❖ Anketa zadovoljstva	❖ Doseči oceno 3,5	4,54	
	Uskladiti in uvesti učinkovito organizacijo dela, kjer bo zagotovljen prenos znanja in prakse	❖ Število opravljenih timskih sestankov na ravni posamezne enote	❖ Vsaj 150 timskih sestankov	173	
		❖ Število sestankov delovnih skupin na ravni regije	❖ Vsaj 10 sestankov delovnih skupin	19	
	Ustrezno organizirati delo v času povečanega števila vlog na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev v mesecu avgustu, septembru in oktobru 2023	❖ Spremljanje reševanja vlog	❖ Rešiti vloge v zakonitem roku	95 % vlog je bilo rešenih v zakonitem roku	
		❖ Spremljanje reševanja vlog	❖ Rešiti vloge v zakonitem roku	98 % vlog je bilo rešenih v zakonitem roku	
		❖ Spremljanje reševanja vlog v zakonitem v roku (pomočnice direktorice, vodja Službe ZUPJS)	❖ Rešiti vloge v zakonitem roku	99 % vlog je bilo rešenih v zakonitem roku	
	Reševati vloge v zakonitem roku				

	Redni delovni sestanki pomočnice direktorice oziroma vodje Službe ZUPJS, vodje KCM, in zaposlenih	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih sestankov ❖ Prisotnost direktorice na delovnem sestanku na enoti oziroma organizacijskih enotah 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 65 ❖ Vsaj 24 	72 38
	Redni sestanki direktorice, pomočnic direktorice, vodje Službe ZUPJS in vodje KCM	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih sestankov 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 12 sestankov 	16
	Izboljšanje položaja Romov	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih aktivnosti namenjenih izboljšanju položaja Romov ❖ Zaposlitev vsaj enega Roma 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 10 aktivnosti ❖ Zaposlitev vsaj enega Roma 	13 Zaposlitev enega Roma preko javnih del (Enota Lendava)
Izvajanje preventivnih programov za zmanjševanje socialne izključenosti ranljive skupine oseb	Ohranitev obstoječih preventivnih programov in razvoj novih	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število preventivnih programov ❖ Število vključenih uporabnikov 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 26 preventivnih programov ❖ Vsaj 200 vključenih uporabnikov 	36 649
Ozaveščenost prebivalstva v Pomurju o ničelni toleranci do nasilja	Okrepiti odkrivanje žrtev na področju nasilja	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število opravljenih preventivnih akcij, strokovnih posvetov in delovnih sestankov na temo prepoznavanja nasilja 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 3 izvedene aktivnosti 	23
	Sodelovanje z institucijami in društvi iz tujine	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 1 izvedena aktivnost 	1
	Prepoznavanje problematike medvrstniškega nasilja	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število izvedenih aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 1 izvedena aktivnost 	26
Spodbujanje zaposlovanja prejemnikov denarne socialne pomoči, ki so zaposljivi	Strokovno delo z dolgotrajnimi prejemniki denarne socialne pomoči	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Število vključenih v program »Vsemu bom kos« 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vsaj 15 vključenih uporabnikov 	32

		❖ Število drugih izvedenih aktivnosti	❖ Vsaj 5 aktivnosti	93
Sodelovati z institucijami v okolju	Sodelovati s šolstvom, zdravstvom, policijo, sodiščem, uradom za delo, občinami, nevladnimi organizacijami	❖ Število timskih sestankov, delovnih sestankov, posvetov	❖ Vsaj 80 timskih, delovnih sestankov in posvetov	195
Zadovoljstvo in strokovnost zaposlenih, razvoj delovne kulture	Povečati zadovoljstvo zaposlenih	❖ Anketa zadovoljstva	❖ Doseči oceno 3,3	Rezultati raziskave so podrobneje predstavljeni na strani 20
		❖ Sprejeti interni akti, ki urejajo pravice zaposlenih	❖ Po potrebi	0
		❖ Letni razvojni pogovori direktorice z zaposlenimi	❖ Vsaj z zaposlenimi ene enote	1 enota
	Povečati strokovnost zaposlenih	❖ Število izobraževanj, izvedenih samo za zaposlene CSD Pomurje	❖ Vsaj 5 izobraževanj	8
		❖ Število izobraževalnih dni/zaposlenega	❖ Vsaj 2,75	4,06
		❖ Evidenca prenosa pridobljenega znanja v obliki predavanja na sodelavce	❖ Vsaj 10 aktivnosti	15
	Promocija zdravja na delovnem mestu	❖ Število izvedenih aktivnosti	❖ Izvesti vsaj en neformalni dogodek na ravni regije in enote	3
		❖ Vsaj 2 drugi aktivnosti	7	
Sodelovati z institucijami v tujini	Seznani se s primerom dobre prakse na področju socialnega varstva v tujini	❖ izveden obisk socialno varstvene institucije v tujini	❖ vsaj aktivnost	1 2
Dvigniti ugled Centra za socialno delo Pomurje v lokalnem okolju	Promocija CSD Pomurje	❖ Število izvedenih aktivnosti in objav v medijih	❖ Vsaj 12 aktivnosti	58 (razvidno iz tabele na strani

Poslovati po ekonomskih načelih	Uravnotežen poslovni izid	❖ Sprotno spremljanje prihodkov in odhodkov	❖ 0 ali večje od 0	

LOKALNE SKUPNOSTI:

Za naloge, ki jih izvajamo za občine so bile sklenjene pogodbe o izvajanju in financiranju del in nalog. Svoje pogodbene obveznosti so občine izpolnile.

Na dejavnost Centra so v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 pomembno vplivali naslednji dejavniki:

- Zahtevne socialne razmere v celotni državi Sloveniji.
- Neurja in poplave v Sloveniji v mesecu juliju in avgustu.
- Rast cen energentov in prehrane v Sloveniji.
- Nadpovprečen delež brezposelnih v Pomurju.
- Nadpovprečno število starejših ljudi od 65 let.
- Zelo nizki osebni dohodki prebivalstva v regiji Pomurje in najnižje pokojnine v slovenskem prostoru.
- Visoko število prejemnikov denarne socialne pomoči v Pomurju, v primerjavi s Slovenijo.
- Ogroženost nekaterih skupin prebivalstva: otroci in mladostniki iz materialno ogroženih družin; pripadniki romske skupnosti, odrasli s težavami v duševnem zdravju, osebe z različnimi oblikami zasvojenosti, socialna izključenost ipd.
- Visoka stopnja revščine v pomurski regiji.
- Nizka proračunska sredstva občin: ker je Pomurje med manj razvitimi regijami so občine prisiljene vlagati v infrastrukturo, zato le manjši delež sredstev namenjajo za socialne programe.
- Slabše razvit nevladni in zasebni sektor ter malo drugih služb pomoči na področju socialnega varstva, zato uporabniki storitev osebne pomoči in pomoči družini za dom potrebujejo daljše obravnave v Centru.
- Naloge in aktivnosti, ki izhajajo iz Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2022-2030.

Letni program dela Centra je v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 temeljil na naslednjih nalogah oz. področjih dejavnosti:

- Izvajanje javnih pooblastil v skladu s sprejeto zakonodajo in podzakonskimi akti,
- izvajanje nalog po zakonu,
- izvajanje socialno varstvenih storitev, ki so na voljo posamezniku in družinam, kadar se znajdejo v socialnih stiskah in težavah,
- izvajanje preventivnih programov, katerih namen je preprečevati nastajanje socialnih težav in programov za posebno ranljive skupine uporabnikov (otroci, brezposelni, starostniki, Romi, osebe z izkušnjo nasilja),
- vloga Centra kot koordinatorja izvajalcev na področju socialnega varstva.

Center je v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 posloval na podlagi letnih pogodb o financiranju z ustanoviteljem in lokalnimi skupnostmi:

MDDSZ:

- Pogodba o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2023, številka: 2611-23-050025, št. z dne 13. 1. 2023
- Aneks št. 1 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2023, številka 2611-23-050025, št. z dne 30.3. 2023
- Aneks št. 2 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2023, številka 2611-23-050025, št. z dne 12.6. 2023
- Aneks št. 3 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2023, številka 2611-23-050025, št. z dne 28.9. 2023

- Aneks št. 4 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2023, številka 2611-23-050025, št. z dne 13.11. 2023
- Aneks št. 5 k pogodbi o financiranju nalog in delovanju Centra za socialno delo za leto 2023, številka 2611-23-050025, št. z dne 4.12.2023

4. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV, UPOŠTEVAJE FIZIČNE, FINANČNE IN OPISNE KAZALCE (INDIKATORJE), DOLOČENE V OBRAZLOŽITVI FINANČNEGA NAČRTA POSREDNEGA UPORABNIKA ALI V NJEGOVEM LETNEM PROGRAMU DELA PO POSAMEZNIH PODROČJIH DEJAVNOSTI

V Centru smo v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 dosegli zastavljene programske usmeritve.

Program dela smo uresničevali s 94,61 redno zaposlenimi delavci iz delovnih ur. Javno službo pomoč na domu in občinske denarne pomoči smo izvajali s 11,29 socialnimi oskrbovalkami iz delovnih ur in z 9,43 izvajalci javnih del.

1. CILJ: S kakovostno in strokovno obravnavo zagotavljati ustrezno raven socialne varnosti posameznikom in družinam, ki si zaradi različnih razlogov tega ne morejo zagotoviti sami in izpolnjevati pričakovanja uporabnikov

Tudi v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 smo si na področju izvajanja javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev prizadevali skozi skrbno načrtovane strokovne pristope v čim večji meri vključevati uporabnike v iskanje rešitev njihovega problema, ki so za njih najustreznejše in obenem dovolj kakovostne. Pri tem nam je bil v pomembno oporo Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, (izdajateljica Skupnost CSD Slovenije), ki predstavlja temeljni dokument in podlago za izvedbo nalog Centra. Naše naloge smo izvajali v skladu z zakonodajo, načeli stroke ter etičnimi standardi. V letu 2023 so bili izvedeni trije inšpekcijski nadzori. V vseh inšpekcijskih nadzorih je bilo ugotovljeno, da so bile naloge opravljene v skladu z veljavno zakonodajo, standardi in metodami dela. Ker niso bile ugotovljene nobene nepravilnosti, je bil inšpekcijski postopek ustavljen.

V knjigi pritožb in pohval je bilo zabeleženih 20 pohvali in nobena pritožba, pohvale smo prejeli tudi ustno, kar se ni beležilo.

Z željo po zagotavljanju pogojev in organizacije dela na Centru, ki bi zagotavljali višjo stopnjo zadovoljstva uporabnikov, smo že četrto leto zapored izvedli obsežno anketo, s katero smo pri uporabnikih in poslovnih partnerjih preverili kakšna je njihova stopnja zadovoljstva s Centrom. Kakovost storitev in drugih nalog, ki jih izvajamo na Centru se z veliko gotovostjo lahko meri s stopnjo zadovoljstva uporabnikov. Na Centru se zavedamo pomena kakovosti opravljanja del in nalog, kar zagotavlja uspešno delovanje Centra in posledično povečuje zadovoljstvo uporabnikov in zaposlenih. Na Centru nimamo vpeljanega katerega izmed certificiranih sistemov, ki bi omogočal preverjanje kakovosti in strokovnosti dela na Centru. Ker pa je eden izmed naših temeljnih ciljev doseganje in zagotavljanje visoke stopnje kakovosti in strokovnosti s strani zaposlenih ter zagotavljanje načina dela, s katerim bodo uporabniki zadovoljni, smo tudi v letu 2023 pripravili ankete, s katerimi smo preverili stopnjo zadovoljstva pri uporabnikih in naših poslovnih partnerjih. V letu 2023 smo zadovoljstvo uporabnikov preverili na naključnem vzorcu 532 uporabnikov, kar zagotavlja reprezentativnost vzorca. Uporabnike, zaposlene in poslovne partnerje smo anketirali v obdobju od oktobra do decembra 2023. Pridobljene podatke smo analizirali s pomočjo računalniškega programa Excel.

Zadovoljstvo uporabnikov

Na Centru smo na 532 naključno izbranih osebah, uporabnikih storitev in drugih oblik pomoči izvedli anketo o zadovoljstvu. Razen spola, drugih demografskih značilnosti nismo ugotavljali. Vsi anketiranci spola niso označili, tisti ki pa so ga, je bilo 42,62% moških in 57,38% žensk.

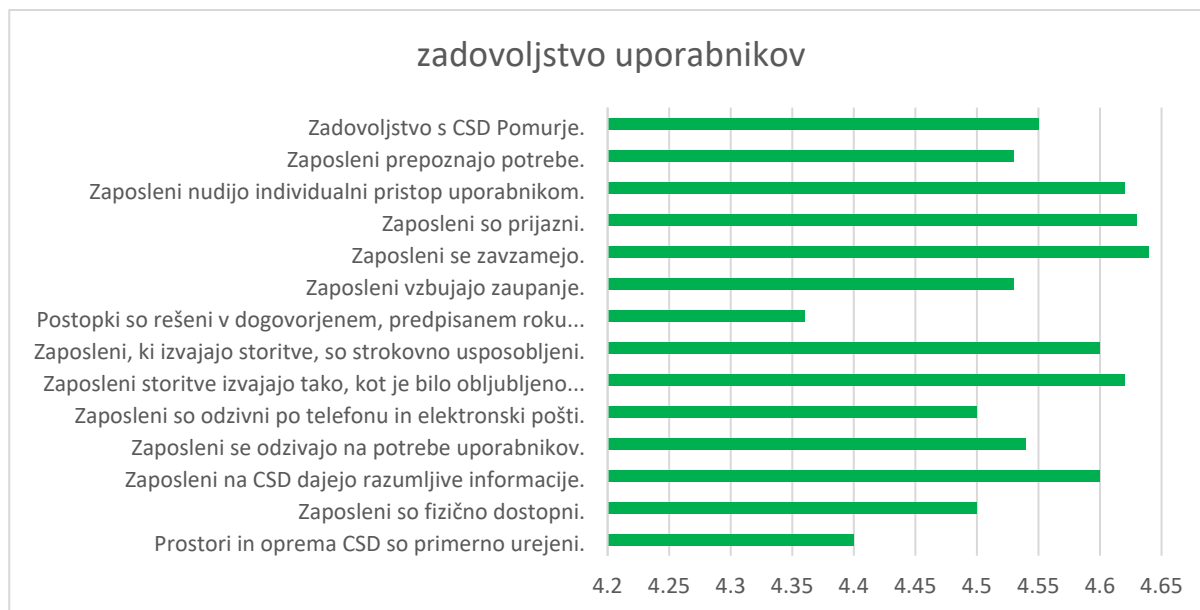
64,23% anketiranih je bilo lahko takoj, ko so se hoteli naročiti na osebni pogovor na Center, na osebni pogovor tudi sprejetih oz. so se s strokovnim delavcem lahko takoj tudi osebno pogovorili. 11,54% vprašanih je na osebni pogovor čakalo en dan, 12,92% je na osebni pogovor čakalo dva do tri dni, 4,03% tri do pet dni, 3,35% pet do deset dni in 3,93% več kot deset dni.

77,74% anketiranih uporabnikov je izrazilo zadovoljstvo z dosegljivostjo zaposlenih preko telefona in 71,32% z dosegljivostjo zaposlenih preko elektronske pošte. Četrtnina vprašanih uporabnikov, ki niso zadovoljni z dosegljivostjo zaposlenih preko elektronske pošte, je kot utemeljitev zapisala, da elektronske pošte nimajo. Tisti, ki niso zadovoljni z dosegljivostjo zaposlenih preko telefona, so v 47,56% deležu, odgovorili, da zaposlenega niso mogli priklicati preko telefona.

11,22% uporabnikov, ki so na odgovorili na vprašanje o potrebi po obisku zaposlenih na domu si želi, da bi jih zaposleni obiskali na domu, 53,67% jih ne želi, da bi jih zaposleni obiskali na domu, ostali pa na to vprašanje niso odgovorili. 6,29% uporabnikov si želi, da bi jih zaposleni na domu obiskali v večjem obsegu kot doslej.

Uporabniki so na vprašanje v anketi, kjer bi lahko zapisali trditev, ki je za njih pomembna v odnosu do Centra pisali o svojih pričakovanjih do zaposlenih, ki so združena in povzeta v nadaljevanju.

- »Na csd pričakujem pomoč in jo vedno tudi dobim«;
- »Sodelovanje, razumevanje, pogovor, drugače sem zadovoljen s socialo«;
- »Naj bo tako dalje, kot je, le tako naprej«;
- »Veseli me, da je na csd ms uporabnik oseba in ne številka«;
- »Vse dobro vam želim«;
- »Zaposleni vestno opravljajo svoje delo«;
- »Da se še naprej strokovno izobražujejo«;
- »Zelo sem vesela, da mi pomagata«;
- »Najlepša hvala za odlično opravljena dela«;
- »Še naprej tako dobro sodelovanje, kot doslej«;
- »Tudi v bodoče strokovnost in zavzemanje za stroko in vzbujanje zaupanja v obravnavah«;
- »Še naprej strokovnost, zaupanje, razumevanje in da se bomo uporabniki počutili varne kot doslej«;
- »Da prepoznajo potrebe, da so ljubeznivi«;
- »Razumevanje, prijaznost, ažurnost«;
- »Zelo so me lepo sprejeli«;
- »Nisem imela slabe izkušnje«;
- »Sodelovanje«;
- »Da preverjajo socialne transferje, dosti jih dobi neupravičeno«;
- »Strokovnost ter dan nam osebje poda možne rešitve za individualno situacijo«;
- »Naj se stanje vzdržuje in čim več mladih zaposli«;
- »Na Skupnosti CSD Slovenije pričakujem vsaj tedensko najavo prej, če bo potreben obisk na domu«;
- »Brezplačne knjige, obleke«;
- »Zelo sem zadovoljna, čeprav sem se s socialno službo srečala v težkem življenjskem obdobju ločitve, dobila vse potrebne informacije, razumevanje za moj problem, socialna delavka je meni in možu pomagala, da sva vse potrebno uredila in da se nisva še bolj skregala, upam, da imajo zaposleni dobre plače, ker je njihovo delo težko«.

Najvišje možno zadovoljstvo bi lahko bilo ocenjeno z vrednostjo 5. Uporabniki so najbolj zadovoljni s prijaznostjo zaposlenih, s tem, da se storitve izvajajo v skladu z obljubljenim, dogovorjenim, s tem, da se zaposlenih zavzamejo, da so prijazni, da nudijo individualni pristop uporabnikom, da izvajajo storitve tako, kot je bilo obljubljen, da dajejo razumljive informacije in da so zaposleni, ki izvajajo storitve, strokovno usposobljeni. Najmanj so uporabniki zadovoljni z urejenostjo prostorov in opreme in s tem, da postopki niso rešeni v dogovorjenem, predpisanem roku (javna pooblastila), kjer je stopnja zadovoljstva uporabnikov najnižja in znaša 4,36.

Zadovoljstvo poslovnih partnerjev

Zadovoljstvo poslovnih partnerjev se je tudi letos preverjalo s pomočjo spletne ankete. Anketo so izpolnili OŠ Puconci, Društvo gibalno oviranih invalidov Slovenije, Vizija, Osnovna šola Mala Nedelja, Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna, Osnovna šola Sveti Jurij, Vrtec Občine Moravske Toplice, Biotehniška šola Rakičan, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, Zavod za prestajanje kazni zapora Maribor, Škofijska karitas Murska Sobota, OŠ Turnišče z VVE, Furs, OŠ Janka Ribiča Cezanjevci, Dom starejših občanov, Vrtec Murska Sobota, Gospodarska družba, OŠ Miška Kranjca Velika Polana in vrtec, Zpkz Dob pri Mirni, PP Murska Sobota in OŠ Kobilje.

55% poslovnih partnerjev je odgovorilo, da s Centrom vsaj enkrat mesečno vzpostavi kontakt, 15% vsaj enkrat tedensko, 20% pa da kontakt s Centrom vzpostavi po potrebi, več kot dvakrat mesečno.

40% poslovnih partnerjev, ki je izpolnilo anketni vprašalnik je povedalo, da so se lahko takoj, ko so to potrebovali, z zaposlenimi tudi pogovorili, 40% jih je odgovorilo, da so se z zaposlenimi lahko pogovorili naslednji dan in 15% v dveh do treh dneh od njihovega naročila na osebni pogovor. Poslovni partnerji so 100% zadovoljni z dostopnostjo zaposlenih preko preko telefona in elektronske pošte.

Poslovni partnerji so najbolj zadovoljni z odzivnostjo zaposlenih po telefonu in elektronski pošti, da zaposleni storitve izvajajo tako, kot je bilo obljubljen oz. dogovorjeno in s prijaznostjo zaposlenih, najmanj pa so zadovoljni s fizično dostopnostjo zaposlenih in z zaupanjem zaposlenih, kjer je stopnja zadovoljstva poslovnih partnerjev še vedno nadpovprečna in znaša 4,4 oz. 4,5. Skupno zadovoljstvo poslovnih partnerjev s Centrom znaša 4,6.

Poslovni partnerji od zaposlenih tudi v prihodnje pričakujejo dobro sodelovanje, povezovanje. Pričakujejo, da odgovore s strani Centra prejmejo v najkrajšem možnem času, korektnost, ažurnost, redno sodelovanje. Pričakujejo povratne informacije, ko pomoč zagotavljajo skupnemu uporabniku oz. družini; pričakujejo dobro timsko sodelovanje; čim hitrejšo obravnavo in zaščito žrtev nasilja z invalidnostjo; s CSD Ljutomer

dobro sodelujejo; še naprej konstruktivno reševanje težav, predvsem s straši učencev, ki preveč manjkajo od pouka; pri določenem csd izdaja odločb za oprostitev plačila inst. varstva traja preveč časa in tako se zaplete pri plačevanju domskega varstva.

Zato, da smo zagotavljali kakovostno in strokovno obravnavo naših uporabnikov, smo delo organizirali na način, da je bil zagotovljen prenos znanja in prakse med zaposlenimi na Centru. Izvedli smo 173 timskih sestankov. Na timskih sestankih smo obravnavali kompleksnejše primere, ki zahtevajo multidisciplinaren pristop in povezovanje znanj in veščin strokovnjakov s posameznih delovnih področij Centra.

Z namenom poenotenja praks in prenosa znanja med vsemi zaposlenimi Centra ter z namenom organizacije posameznih dogodkov in aktivnosti imamo ustanovljene delovne skupine: na področju varstva koristi otrok, na področju varstva družine, varstva starejših, skrbništva, uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, rejništva, dela psihologov, dela v glavnih pisarnah in promocije zdravja na delovnem mestu. Delovne skupine obravnavajo aktualne zadeve in primere, zaposleni si prenesejo informacije iz aktivov, seminarjev, intervizij in drugih izobraževanj, kadar je to potrebno, pripravijo predloge za spremembo zakonodaje, skrbijo za poenotenje prakse na vseh enotah Centra in izvedejo različne aktivnosti, s katerimi obeležujemo mednarodne dneve (mednarodni dan družine, svetovni dan ozaveščanja o nasilju nad starejšimi, svetovni dan Alzheimerjeve bolezni, mednarodni dan boja proti revščini, mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami in deklicami, teden otroka). V letu 2023 so se delovne skupine sestale 19 krat.

V mesecu avgustu, septembru in oktobru 2023 je tako kot že nekaj let zapored prišlo na področju uveljavljanja letnih pravic iz javnih sredstev do izjemno povečanega obsega dela. Delo je bilo organizirano na način, da je bila ena strokovna delavka iz enote v skladu z 33. členom ZDR-1 začasno premeščena na Službo ZUPJS, 13 zaposlenih iz enot pa je pomoč nudilo v okviru nadurnega dela. Dodatno je bila zaposlena še ena oseba. Delo v glavnih pisarnah je bilo organizirano na način, da strokovnim delavcem, ki so izdajali odločbe, ni bilo treba tiskati odločb, ampak je to opravilo potekalo v glavnih pisarnah. Vse vloge nam je uspelo rešiti v zakonitih rokih.

Vsako leto je potrebno meseca aprila, poleg vseh vloženih vlog, po uradni dolžnosti odločiti o vseh veljavnih oprostitev plačila socialno varstvenih storitev. Ker je potrebno v roku dveh mesecev odločiti o velikem številu vlog (v letu 2023 je bilo teh vlog po UD približno 900), v primeru, da bi te vloge reševal samo strokovni delavec, ki dela na tem področju, pa bi prišlo do zamud pri odločanju, je bilo potrebno delo organizirati na način, da so bile vse vloge rešene pravočasno. Delo je bilo organizirano na način, da je na vsaki enoti še en strokovni delavec v okviru povečanega obsega dela pomagal reševati te vloge.

Z namenom, da ni prihajalo do zamud pri izdajanju odločb na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, se je spremljalo zamude pri odločanju. Seznam zamud, ki ga tedensko prejemamo od MDDSZ, je najprej pregledala direktorica Centra, ki je zaposlene preko pomočnic direktorice sproti obveščala o zamudah. Na seznamu je bilo v povprečju 5 zadev, najpogostejši razlog za zamudo je bila nepopolna vloga.

Zaradi prenosa informacij, načrtovanja in organizacije dela ter izpolnjevanja zastavljenih ciljev so potekali redni delovni sestanki med direktorico, pomočnicami direktorice in zaposlenimi ter med direktorico in pomočnicami direktorice ter vodji posameznih služb. V letu 2023 je bilo tako izvedenih 72 kolegijev na enotah, pri čemer je bila direktorica prisotna na 38 sestankih, ter 16 sestankov med direktorico in pomočnicami direktorice ter vodji posameznih služb.

V letu 2023 smo izvedli 13 aktivnosti, ki so bile namenjene Romom. Zaposlili smo enega Roma preko javnih del. Na terenu so bili prisotni tudi strokovni delavci, saj ocenjujemo, da je prisotnost strokovnih delavcev na terenu pomembna, saj tako lahko kvalitetnejše gradimo strokovno delo tudi na drugih področjih. V romskem naselju so se med počitnicami izvedle številne delavnice in tabori za otroke.

2. CILJ: Izvajanje preventivnih programov za zmanjševanje socialne izključenosti ranljive skupine oseb

Na področju izvajanja dodatnih programov, ki ne sodijo v osnovno dejavnost Centra, smo si prizadevali izvajati take programe, ki jih naši uporabniki potrebujejo, a jih ne izvaja nihče drug v lokalni skupnosti oz. v regiji ali pa so potrebe po teh programih večje od ponudbe. Tako so strokovni delavci v obravnavanem obdobju poleg osnovne dejavnosti izvajali še številne dodatne preventivne programe (ni všteta javna služba

PnD), ki so podrobneje opisani v prilogi poslovnega poročila. V letu 2023 smo na Centru tako izvajali 36 dodatnih programov, vključenih je bilo 649 uporabnikov.

3. CILJ: Ozaveščenost prebivalstva v Pomurju o ničelni toleranci do nasilja

Na Centru deluje Medinstitucionalna skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje, v kateri sodelujejo predstavniki Centra in PU Murska Sobota. Skupina predstavlja primer dobre prakse izvajanja preventivne dejavnosti in medinstitucionalnega delovanja, in je v Malagi prejela nagrado European Social Services Awards. Skupina izvaja strokovne posvete, delavnice in številne druge aktivnosti s področja nasilja za pomursko regijo.

Na področju obravnave nasilja v družini smo tudi v letu 2023 izvedli številne aktivnosti. Obiskali smo vrtce, šole, srednje šole, vzgojne zavode ter zdravstvene organizacije, javnost ozaveščali o problematiki nasilja, organizirali strokovne posvete, okroglo mizo ter različne delovne sestanke. Izvedena so bila letna delovna srečanja med Policijsko postajo Murska Sobota, Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona ter Centrom. Delovnih srečanj se je poleg strokovnih delavcev iz posamezne enote udeleževala tudi direktorica Centra. Ugotavljalo se je dobro medsebojno sodelovanje obeh institucij, zlasti ažurna izmenjava informacij. Koordinatorica za preprečevanje nasilja je v letu 2023 izvedla izobraževanje za vse Policijske postaje na Policijski upravi Murska Sobota z namenom obnovite znanj na področju nasilja v družini in nalog interventne službe. V okviru svetovnega dneva ozaveščanja o nasilju nad starejšimi smo izvedli okroglo mizo. V okviru Mednarodnih dni boja proti nasilju nad ženskami pa smo izvedli strokovni posvet z naslovom Ali so otroci s posebnimi potrebami lahko žrtve nasilja in hkrati verodostojne priče?. Koordinatorica za preprečevanje nasilja je izvedla izobraževanje za multiplikatorje nasilja v družini, ki se je odvilo v Gotenici pod okriljem Generalne policijske uprave. Z namenom dviga ozaveščenosti obravnave nasilja v družini je koordinatorica za preprečevanje nasilja sodelovala v oddaji Inšpektor na POP TV. Oddaja je bila namenjena ozaveščanju nasilja nad ženskami in posledicami femicida. Vseh aktivnosti, ki smo jih izvedli, je bilo 23.

Aktivno smo sodelovali na strokovnem posvetu Međuresorna suradnja kao resurs – budućnost in održivost, v Čakovcu, kjer smo predstavili Medinstitucionalna skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje.

Skupaj z Društvom Moč je Center na OŠ Beltinci izvedel izobraževanje na temo medvrstniškega nasilja. Skupaj smo ozaveščali o pasteh, v katerih se lahko znajdejo najstniki.

V mesecu marcu smo izvedli strokovni posvet Medvrstniško nasilje, na katerem so sodelovali priznani strokovnjaki, ki se s tem področjem ukvarjajo. Na področju prepoznavanja problematike medvrstniškega nasilja smo obiskali osnovne in srednje šole ter izvedli delavnice za otroke:

ŠT.	DATUM	SUBJEKT	IZVAJALCI	ŠTEVILO UDELEŽENCEV	OPIS - POSEBNOSTI
1.	17.01.2023	OŠ Ivana C. Ljutomer	CSD in PU	50	učiteljski zbor
2.	18.01.2023	Gimnazija MS	CSD, PU in Združenje Moč	250	1. in 2. letnik
3.	09.02.2023	OŠ Radenci	CSD in PU	60	6 - 8 razred OŠ
4.	13.02.2023	OŠ Sveti Jurij ob Ščavnici	CSD in PU	50	6 - 9 razred OŠ
5.	14.02.2023	OŠ Bakovci	CSD in PU	43	7 - 9 razred OŠ
6.	27.02.2023	OŠ Beltinci	CSD, PU in Združenje Moč	163	8 - 9 razred OŠ
7.	01.03.2023	Španova domačija	CSD, PP MS	6	gojenci
8.	07.03.2023	OŠ Gornja Radgona	CSD in PU	80	1. do 5 razred OŠ GR
9.	23.03.2023	OŠ Sveti Jurij Rogaševci	CSD, PU	90	6 - 9 razred OŠ
10.	31.03.2023	OŠ Tišina	CSD, PU	20	6 b razred
11.	13.04.2023	Gimnazija Ljutomer	CSD, PU in Združenje Moč	120	1. in 2. letnik

12.	13.04.2023	Gimnazija Ljutomer	CSD in PU	50	učitelji in starši dijakov
13.	20.04.2023	DSŠ Lendava	CSD in PU	200	dijaki
14.	05.05.2023	Ekonomška šola MS	CSD in PU	100	dijaki
15.	15.05.2023	OŠ Kapela	CSD in PU	100	5-9 razredi
16.	16.05.2023	OŠ Negova	CSD in PU	20	starši
17.	18.05.2023	Vrtec Lendava	CSD in PP	30	vzgojitelji
18.	07.06.2023	OŠ IV Murska Sobota	CSD in PU	30	učenci 6 - 9 razreda
19.	07.09.2023	SŠGT Radenci	CSD in PU	50	dijaki 1-4 letnika
20.	05.10.2023	SŠGT Radenci	CSD in PU	30	starši
21.	18.10.2023	SPTŠ Murska Sobota	CSD in PU	300	dijaki 1. letnika
22.	07.11.2023	OŠ Apače	CSD in PU	60	7 - 9 razred OŠ
23.	17.11.2023	OŠ Sveti Jurij ob Ščavnici	CSD in PU	40	6 - 8 razred OŠ
24.	12.12.2023	OŠ Fokovci	CSD in PU	60	6 - 9 razred OŠ
25.	19.12.2023	OŠ IV	CSD in PU	30	5 - 9 razred OŠ
SKUPAJ				2032	

Skupno je bilo izvedenih 26 aktivnosti.

4. CILJ: Spodbujanje zaposlovanja prejemnikov denarne socialne pomoči, ki so zaposljivi

Prejemnike denarne socialne pomoči smo tudi v letu 2023 vzpodbujali, da so bili aktivni pri reševanju svoje problematike in pri iskanju zaposlitve. V okviru preventivnega programa Vsemu bom kos želimo s tesnim sodelovanjem z ZRSZ pomagati tako posameznikom kot tudi družinam. Program je namenjen posameznikom in/ali družinam, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči in/ali varstvenega dodatka in so hkrati prijavljeni v evidenci brezposelnih oseb pri ZRSZ, ne glede na oviranost, stopnjo invalidnosti in/ali stiske, tudi zaradi oblike odvisnosti (različne oblike), ki jih posamezniki doživljajo. Strokovni delavci na Centru in strokovni delavci ZRSZ so za uporabnike, ki so se v program vključili, pripravili delavnice, ki so namenjene predvsem krepitvi funkcionalnih veščin, ki obenem obogatijo izkušnje posameznikov in družin in jim tako omogočijo lažji vstop na trg dela (razpolaganje in organizacija osebnega časa, funkcionalno opismenjevanje, ozaveščanje in seznanjanje z možnostjo uveljavljanja različnih pravic iz javnih sredstev, medsebojno/medgeneracijsko sodelovanje in povezovanje, učenje veščin komuniciranja idr.). Skupno je bilo vključenih 32 uporabnikov. Center od javnih podjetij občasno prejme seznam oseb, ki ne plačujejo obveznosti do javnih podjetij. Center te osebe, ki so hkrati tudi prejemniku denarne socialne pomoči v okviru storitve prva socialna pomoč povabi na razgovor in skupaj z njimi razišče razloge za plačilno nesposobnost ter jih poskuša motivirati za vključitev v druge socialno varstvene storitve, v okviru katerih bi se naučili razpolagati s finančnimi sredstvi oziroma bi se jim pomagalo pri reševanju stisk in težav, ki so privedle do plačilne nediscipline. Takih aktivnosti je bilo v letu 2023 93.

5. CILJ: Sodelovati z institucijami v okolju

S ciljem prispevati k zmanjšanju revščine in večji socialni vključenosti posameznikov in družin, h krepitvi medsebojnega sodelovanja med Centrom in drugimi institucijami, ki delujejo na področju socialnega varstva, reševanju konkretnih situacij na terenu ter z namenom obeležitve mednarodnih dni, ki se nanašajo na delovanja Centra, se je Center poleg intenzivnega sodelovanja s pomurskimi občinami povezoval s številnimi drugimi institucijami in se aktivno vključeval v skupnostne humanitarne akcije. V letu 2023 je Center izvedel 195 medinstitucionalnih timskih sestankov, delovnih srečanj, strokovnih posvetov in drugih aktivnosti, s katerimi je obeležil pomembne mednarodne dneve.

V procesih podpore in pomoči posameznikom in družinam je ključnega pomena sodelovanje vseh institucij, ki se pri svojem delu srečujemo z ranljivimi skupinami in jim v okviru svojih pristojnosti lahko pomagamo. V ta namen smo organizirali delovno srečanje z nevladnimi organizacijami, ki delujejo v lokalnem okolju.

Z namenom evalvacije medsebojnega sodelovanja na področju nasilja v družini, dogovora o morebitnih izboljšavah in določitvi protokola medsebojnega sodelovanja, smo izvedli delovno srečanje s predstavniki Varne hiše Pomurja in Materinskim domom.

Na centrih za socialno delo se že več let soočamo s pomanjkanjem rejniških družin. V ta namen smo na vseh enotah izvedli dan odprtih vrat, kjer smo predstavili rejništvo.

Ob mednarodnem dnevu socialnega dela smo izvedli predavanje na temo skrbništva nad odraslimi.

Uporabnikov s težavami v duševnem zdravju je vedno več, primeri so vse bolj kompleksni, zato smo izvedli strokovni posvet z naslovom Duševno zdravje in izzivi v skupnosti, kjer so se predstavili primeri iz prakse in izpostavila pomembnost sodelovanja vseh skupnostnih služb, ki delujejo na področju duševnega zdravja.

Zato, da si izmenjamo medsebojne izkušnje in se razrešijo posamezne dileme s področja Družinskega zakonika, je bil organiziran strokovni posvet z Okrožnim sodiščem v Murski Soboti.

Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju je prinesel številne izzive na področju nameščanja otrok v strokovne centre, zato smo na to temo izvedli strokovni posvet, ki so se ga udeležili predstavniki regijskih strokovnih centrov (Strokovni center Mladinski dom Maribor in Strokovni center Veržej) ter Ministrstva za vzgojo in izobraževanje.

Na področju obravnave mladoletnikov v predkazenskem in kazenskem postopku, smo izvedli delovno srečanje, na katerega smo povabili predstavnike Okrajnega sodišča v Ljutomeru, Okrožnega sodišča v Murski Soboti, Okrožnega državnega tožilstva in policije.

Ugotavljali smo, da nekatere institucije ne poznajo pristojnosti centrov za socialno delo, zato so njihova pričakovanja pri reševanju konkretnih primerov večkrat prevelika. V ta namen smo organizirali strokovno srečanje z ravnateljki vseh vzgojno izobraževalnih ustanov v Pomurju, kjer smo predstavili pristojnosti centra za socialno delo na nekaterih področjih.

Za strokovno delo je pomembno pridobiti povratne informacije kje najpogosteje prihaja do napak in na kaj morajo biti strokovni delavci pri svojem delu pozorni, zato smo na Centru organizirali delovno srečanje s predstavniki Socialne inšpekcije.

Skupaj s člani regijske sekcije slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev je Center izvedel humanitarno akcijo. Izbrani družini se je priskočilo na pomoč in se jim prepleskalo stanovanjske prostore v velikosti 300 m².

Ugotavljamo, da vedno več otrok ne obiskuje vrtca oziroma ga ne obiskuje redno. V sodelovanju z Vrtcem Murska Sobota, enota Romano in KS Pušča smo tako izvedli srečanje s starši. Pogovarjali smo se o prednostih vključitve otrok v vrtec, o rednem obiskovanju vrtca in osnovne šole.

Center je obiskal otroke iz Vrtca Murska Sobota, enota Miške, kjer so zbirali igrače, s katerimi so želeli razveseliti druge otroke. Center je zbrane igrače razdelil otrok iz socialno ogroženih družin.

V okviru Dneva za spremembe je Center skupaj s Slovensko filantropijo in Društvom Mozaik več starejših oseb obiskal na domu in jih razveselil z majhno pozornostjo.

15. maja obeležujemo mednarodni dan družine. Enote Centra so vsaka v svojem okolju izvedle različne aktivnosti (ustvarjalne delavnice, joga za otroke, plesne delavnice), v katere so vključile družine in otroke.

15. 6. je Mednarodni dan o ozaveščanju o nasilju nad starejšimi, zato smo na Centru organizirali okroglo mizo - NASILJE NAD STAREJŠIMI. Starost naj bi bila obdobje, ko ima človek več časa zase, lahko se posveti aktivnostim, ki se jim prej ni utegnil, predvsem pa naj bi, v tem življenjskem obdobju preživel čas med svojimi domačimi ali prijatelji čim bolj polno in kakovostno. Vendar temu marsikdaj ni tako. Tudi starejši so pogosto žrtve različnih oblik nasilja oziroma zlorab. O tem so na okrogli mizi spregovorile gostje red. prof. dr. Vesna Leskošek, doc. Dr. Jasna Podreka in Darinka Klemenc.

Center je organiziral izlet rejniških družin. Odpravili smo se v Celje, kamor smo potovali z vlakom. Obiskali smo največji park tehnologije, znanosti in inovativnosti Tehnopark, v katerem smo videli, da je vse mogoče. Izlet so omogočili RADIO 1, Interspar M. Sobota, Tehnopark, Jager Lendava, Hipermarket Spar Ljutomer in Občina Turnišče.

Center je izvedel delavnico v sklopu 6. poletnega tabora v Dolgi vasi na temo medvrstniškega nasilja. Pri tem so sodelovali otroci različnih starosti, katerim sta strokovni delavki centra za socialno delo preko pravljice in praktičnih primerov približale zaželeno vedenje med sovrstniki.

Center je sodeloval na taboru za otroke v Centru za družine Perc v Lendavi. Otroci so v taboru »potovali« po svetu in spoznavali različne kontinente. Strokovni delavki Centra sta izvedli delavnico, v kateri sta se z otroki igrali igre iz različnih delov sveta (aboridžinska, eskimska in afriška igra), nato sta jim predstavili pozdrave iz različnih držav v različnih jezikih in s kretnjami, ki so del pozdrava. Otroci so v nadaljevanju s pomočjo slikanice spoznali različna ljudstva sveta ter njihova bivališča, način prehranjevanja, poklice, verstva, športa. Ob koncu delavnice so otroci poslušali pravljico Kathryn Cave: Drugačen, v kateri gre za zgodbo o bitjecu, ki si prizadeva biti enako vrstnikom, vendar vedno znova spozna, da je zelo drugačen od njih, vse dokler nekdo ne potrka na njegova vrata, nekdo, ki je prav tako drugačen. Delavnica je bila zaključena s sporočilom, da je vsak izmed nas drugačen, vendar s svojo unikatnostjo ustvarja svet takšen, kakršen je. Pomoč, strpnost, prijaznost pa so vrednote, ki jih je potrebno razširjati po celem svetu.

Ob mednarodnem dnevu boja proti revščini je Center izvedel predavanje ter delavnice na temo revščine. Izpostavljena je bila potreba po univerzalnemu dostopu do dostojnega dela in socialne zaščite kot sredstvu za ohranjanje človeškega dostojanstva vseh ljudi. Učenci so s svojim znanjem in idejami aktivno sodelovali ter sporočali svoje rešitve k izboljšanju problematike.

Center je v sodelovanju z zavodom Vitica, v Mladinskem centru pripravil obdarovanje otrok iz družin s katerimi sodeluje. Za zabavni del je skupaj s svojima pomagačema - škratkom in jelenčkom, poskrbela pevka Claudia ter z njima razdelila darila.

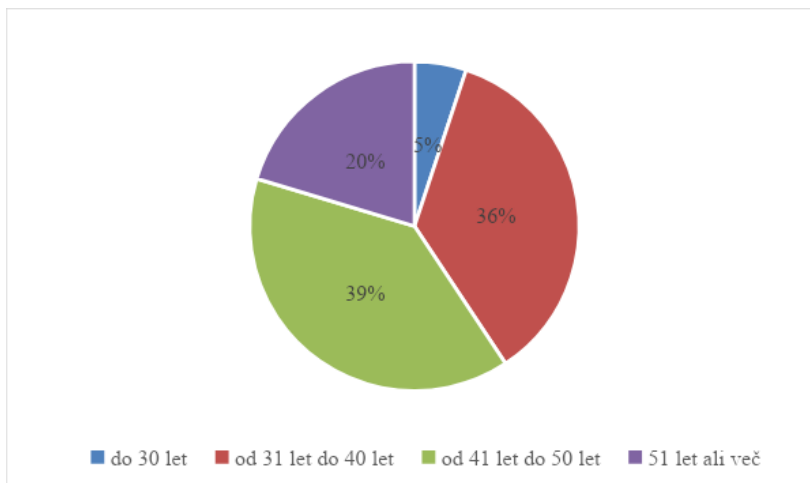
Strokovni delavci in direktorica prav tako sodelujejo v številnih komisijah, medresorskih delovnih skupinah in delovnih skupinah na področju socialnega varstva, šolstva, zdravstva, gospodarske dejavnosti, občin, društev in nevladnih organizacij.

6. CILJ Zadovoljstvo in strokovnost zaposlenih, razvoj delovne kulture

Analizo zadovoljstva zaposlenih na Centru je v letu 2023 v okviru svoje magistrske naloge izvedla strokovna delavka Lidija Kolenko, ki je dovolila, da se podatki uporabijo v Poslovnem poročilu Centra za leto 2023. Anketni vprašalnik o zadovoljstvu zaposlenih na CSD Pomurje je od skupno 98 izpolnilo 60 zaposlenih, kar predstavlja 61,22 % vseh zaposlenih. Gre za reprezentativni preučevani vzorec na populaciji zaposlenih na Centru. Analiza pridobljenih podatkov je v nadaljevanju predstavljena po vprašanih, zastavljenih v anketi. V uvodu je prikazana struktura zaposlenih na Centru po spolu, poklicu, starosti in trajanju zaposlitve na Centru.

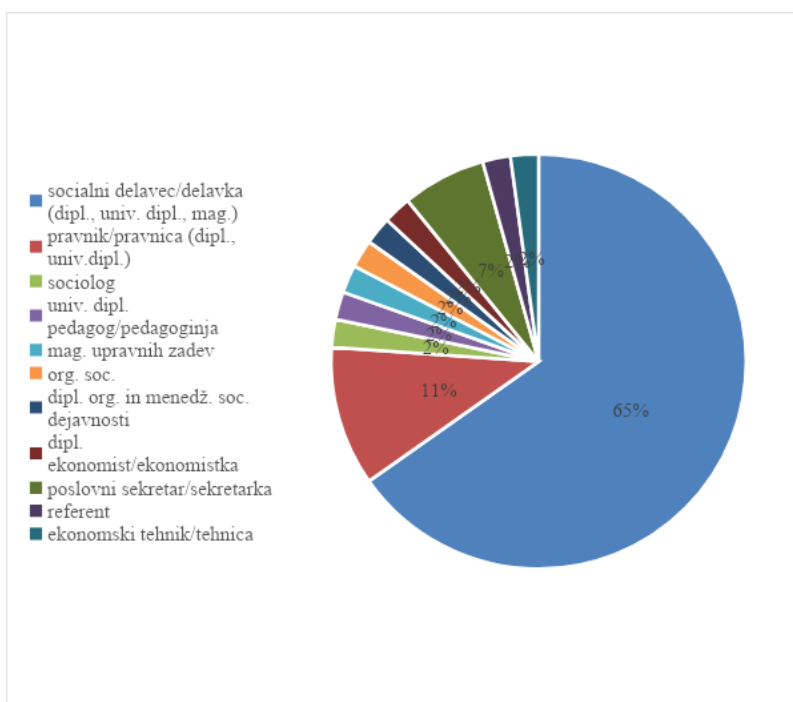
V raziskavi je sodelovalo 54 žensk in 6 moških oz. 90 % vseh vprašalnikov so oddale ženske in 10 % moški. Na splošno velja, da je socialno delo izrazito feminiziran poklic, tudi na Centru je večina zaposlenih ženskega spola, od skupno 98 zaposlenih je žensk 91 %, kar predstavlja 92,86 % vseh zaposlenih. Pridobljeni podatki navedeno potrjujejo.

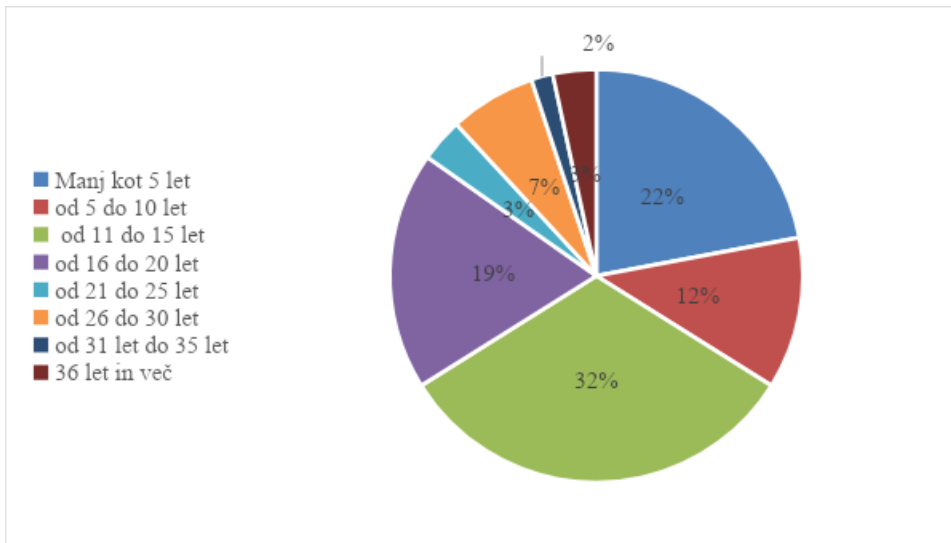
V nadaljevanju je prikazana struktura zaposlenih na CSD Pomurje po njihovi starosti.

5 % zaposlenih je starih manj kot 30 let, 36 % jih je starih od 31 do 40 let, 39 % od 41 do 50 let in 20 % jih je starih 51 ali več. V starostno skupino od 31 do 50 let na Centru sodi 75 % vseh zaposlenih, za katere lahko povemo, da v socialnem varstvu kujejo svoje poslovne poti

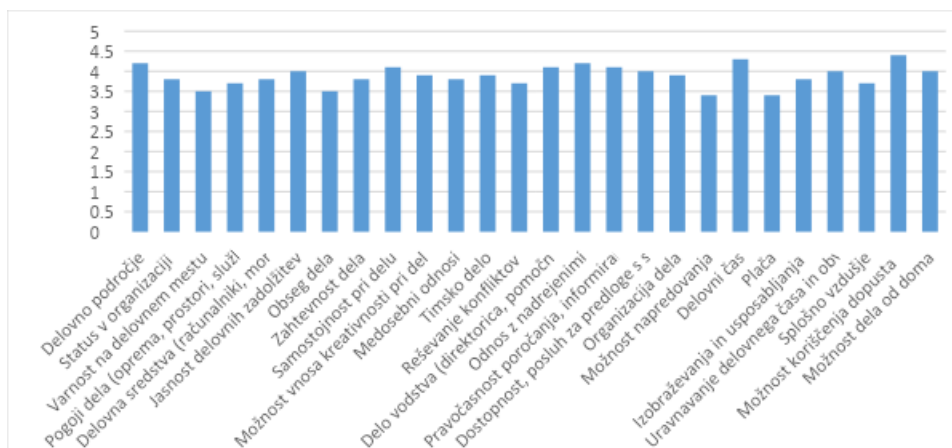
Na Centru je 66 % zaposlenih po poklicu socialnih delavcev. 11% zaposlenih je pravnih oz. pravnikov, sledijo poklici sociolog/sociologinja, univerzitetni diplomirani pedagog/pedagoginja, magistra upravnih ved, org. soc. in diplomirani/a organizator/ka in menedžer/ka socialnih dejavnosti, diplomiran/a ekonomist/ekonomistka, poslovni sekretar/sekretarka, referent/referentka in ekonomski tehnik/tehnica. Večina zaposlenih na CSD Pomurje je po poklicu socialnih delavcev oz. delavk, sledijo zaposleni s poklici, ki omogočajo multidisciplinarni pristop pri obravnavi uporabnikov.

22 % vseh zaposlenih je na Centru zaposlenih manj kot 5 let, 12 % od 5 do 10 let, 32% od 11 do 15 let, 18 % od 16 do 20 let, 3 % od 21 do 25 let, 7 % od 26 do 30 let, 2 % od 31 do 35 let in 3 % 36 let in več. Velika večina, 84 % zaposlenih na Centru, ima skupne delovne dobe 20 let. Gre za zaposlene, ki na osnovi dolgoletnih in bogatih izkušenj poznajo svoje delo in delovno okolje.

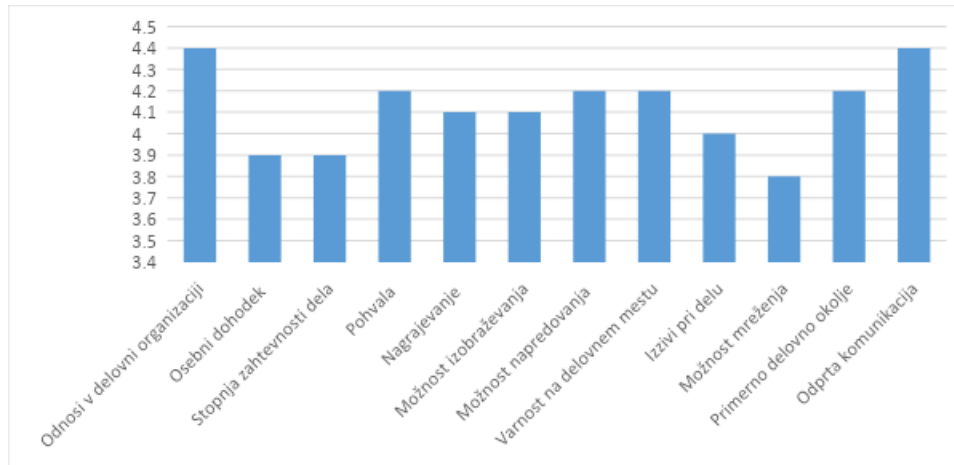
V nadaljevanju sledi analiza zadovoljstva zaposlenih na Centru v delovnem okolju. Povprečna stopnja zadovoljstva z dejavniki v delovnem okolju, kot izhaja iz grafičnega prikaza, je zelo visoka in na lestvici do pet znaša 3,9.

Zaposleni na Centru so najbolj zadovoljni z možnostjo koriščenja dopusta, z delovnim področjem, ki ga opravljajo, z odnosom z nadrejenimi, s pravočasnostjo poročanja informiranja s strani vodstva (direktorica, pomočnica in vodja), z delom vodstva, s posluhom vodstva za njihove predloge, z uravnavanjem delovnega časa in obveznosti z družinskim življenjem, s samostojnostjo pri delu, z možnostjo dela od doma, z jasnostjo delovnih zadolžitev in s timskim delom. Na podlagi analize vprašalnika, ki so ga izpolnjevali zaposleni, lahko ugotovimo, da je stopnja zadovoljstva zaposlenih v delovnem okolju zelo visoka. Najmanj so zaposleni v delovnem okolju zadovoljni s plačo, z možnostjo napredovanja in z varnostjo na delovnem mestu, a tudi ta vrednost na lestvici do 5, znaša 3,4 oziroma 3,5. To pomeni, da ne moremo govoriti o nezaupanju v delovnem okolju glede varnosti na delovnem mestu. Zaposleni v delovnem okolju so zadovoljni s svojim

delovnim mestom in z nalogami, ki jih v tem okviru opravljajo, prav tako pa svoje zadovoljstvo v delovnem okolju prepoznajo tudi od vodstva.

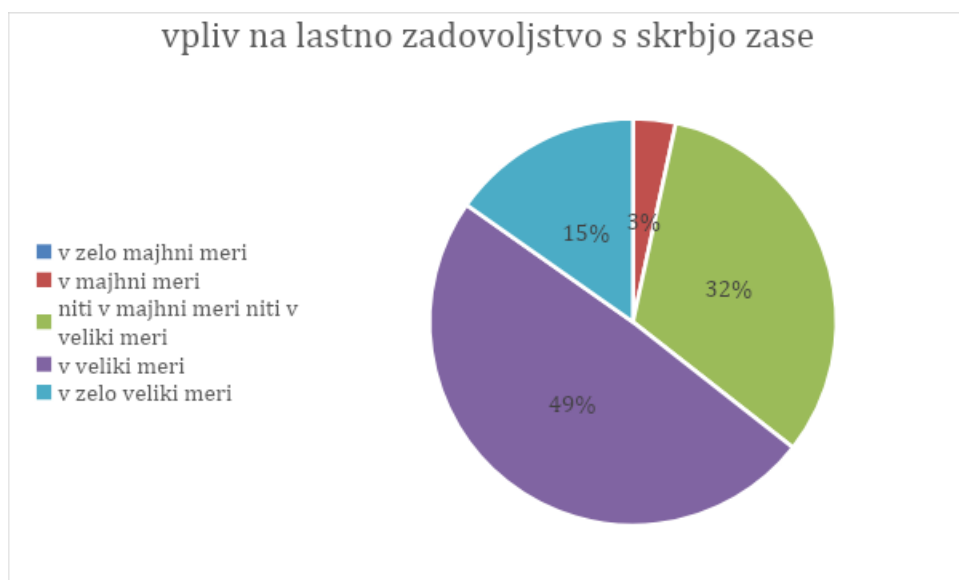
Zaposleni na Centru so mnenja, da je nujno potrebno zamenjati stole, prav tako so zapisali, da opažajo neenako obravnavo zaposlenih s strani vodstva. Zaposleni na Centru dodatnih mnenj, predlogov in dejavnikov, ki bi prispevali k večjemu zadovoljstvu v delovnem okolju, niso navajali, zato analiza v tem delu ni mogoča.

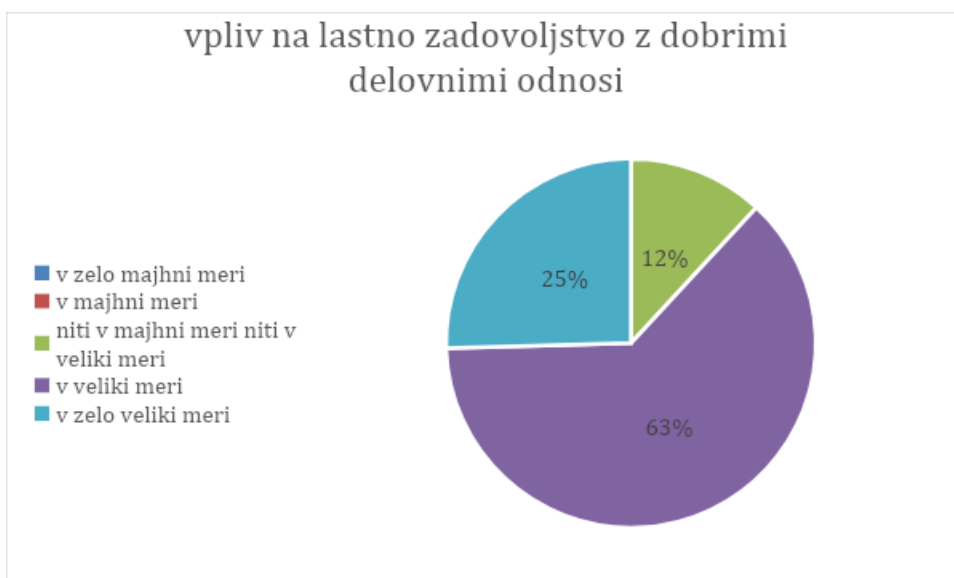
Zaposleni na Centru so odnose v delovni organizaciji, odprto komunikacijo, primerno delovno okolje, možnost napredovanja, varnosti na delovnem mestu, pohvale, izobraževanja, nagrajevanje in izzive pri delu izpostavili kot tiste dejavnike, ki najbolj vplivajo na njihovo zadovoljstvo. Na njihovo zadovoljstvo najmanj vplivajo osebni dohodek, stopnja zahtevnosti dela in možnost mreženja, a tudi tem dejavnikom zaposleni pripisujejo velik doprinos k zadovoljstvu, saj so jim pripisali vrednost 3,9 oziroma 3,8 na vrednostni lestvici do 5.

Zaposleni na lastno zadovoljstvo na delovnem mestu vplivajo z osmišljanjem lastnih občutkov in odgovornim izražanjem le-teh; s sodelovanjem v procesih; s sprotnim, pravočasnim reševanjem nalog in opravljenim delom; z zadovoljstvom z opravljenim delom; z dobro opravljenim delom; z delovanjem v timu, paru; s posveti; z dobrim, odprtim, pozitivnim, spoštljivim odnosom do sodelavcev in nadrejenih; s pripravljenostjo za pomoč; z intervizijo, supervizijo; izobraževanjem; lastno terapijo; z druženjem in zabavo ob jutranji kavi; s humorjem, optimizmom ter s tem, da se postavijo zase.

Zaposleni so izpostavili pomembnost skrbi zase na delovnem mestu. Po drugi strani pa so izpostavili, da jim zaradi obsega in zahtevnosti dela za ta del velikokrat zmanjka časa. Zapisali so, da zase skrbijo tako, da delajo v skladu z zakonodajo, z dobro organizacijo dela, s sprotnim opravljanjem zadolžitev, s sodelovanjem s sodelavci, z intervizijo, strokovnim timom, izobraževanjem, s skrbjo za lastno psihološko higieno. Nadalje zaposleni skrbijo zase z vnosom humorja, s pozitivnim pristopom, z izražanjem čustev, s sprejemanjem čustvenega doživljanja drugih, raziskovanjem, izobraževanjem o osebnih vsebinah, izogibanjem stresnim situacijam, s koriščenjem odmorov, z varnim delovnim okoljem, z gibanjem, z zaščito sebe, tako da vzamejo dopust. Zapisali so tudi, da bi morali bolj poskrbeti zase in da ne vedo, kako poskrbeti zase, da nase pozabijo in dajo prednost delu, tako da ne jedo vedno in pozabijo uživati tekočino.

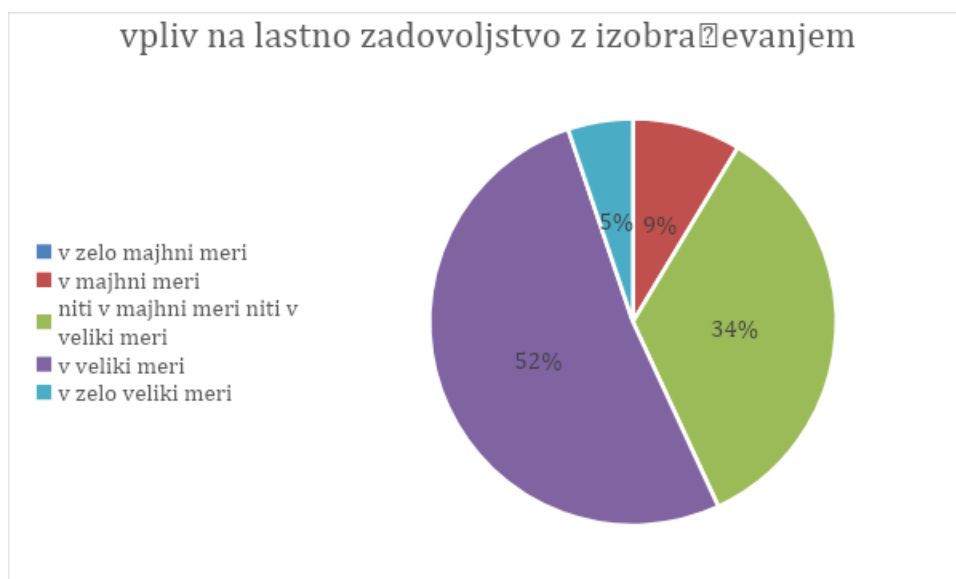

49 % vprašanih zaposlenih je odgovorilo, da lahko v veliki meri sami vplivajo na lastno zadovoljstvo na delovnem mestu, tako da poskrbijo zase. 32 % jih je odgovorilo, da niti v majhni niti v veliki, 19 %, da v veliki meri in 3 %, da v majhni meri lahko vplivajo na lastno zadovoljstvo na delovnem mestu, tako da skrbijo zase.

63 % zaposlenih je odgovorilo, da lahko v veliki meri sami vplivajo na lastno zadovoljstvo na delovnem mestu z dobrimi medosebnimi odnosi. 25 % jih je odgovorilo, da v zelo veliki meri, 12 % pa, da niti v majhni

niti v veliki meri ne vplivajo na lastno zadovoljstvo na delovnem mestu z dobrimi delovnimi odnosi. Ugotovim lahko, da dobri delovni odnosi pomembno vplivajo na zadovoljstvo zaposlenih na delovnem mestu.

52 % vprašanih zaposlenih je odgovorilo, da lahko v veliki meri sami vplivajo na lastno zadovoljstvo na delovnem mestu z izobraževanjem. 34 % jih je odgovorilo, da niti v mali niti v veliki meri, 9 % da v majhni meri, 5 % pa, da v zelo veliki meri lahko vplivajo na lastno zadovoljstvo na delovnem mestu z izobraževanjem.

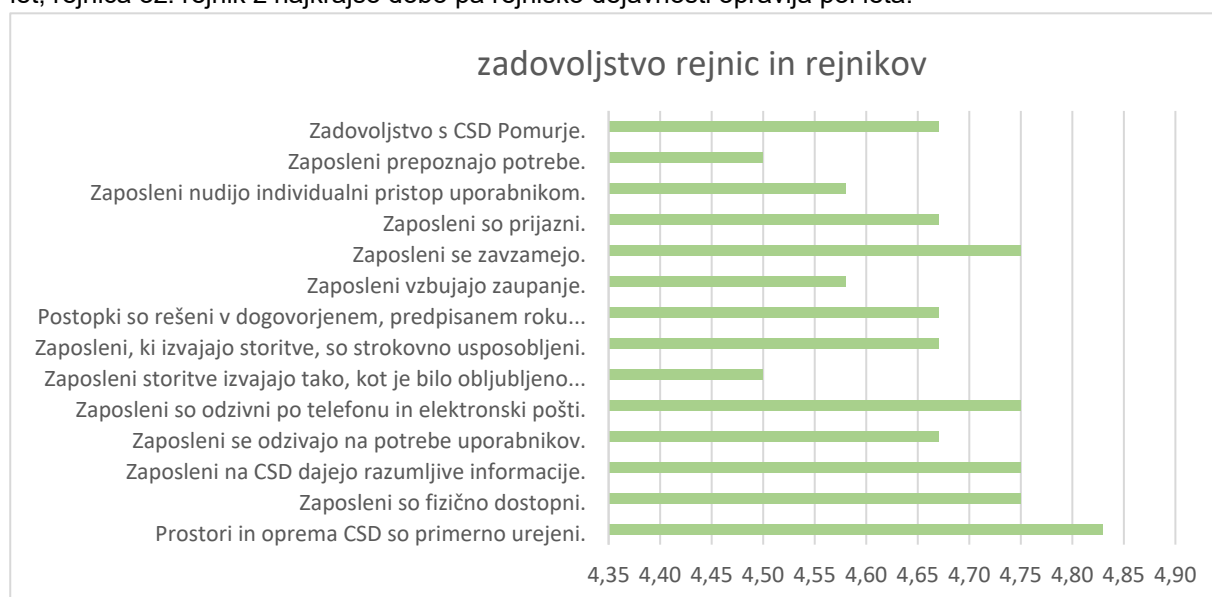

Pri zastavljenem vprašanju so zaposleni med možnimi odgovori izbirali več dejavnikov hkrati. Zaposleni so kot prispevek vodstva k njihovem zadovoljstvu najpogosteje, v 70 %, prepoznali v zagotavljanju možnosti supervizije. Z 68 % sledi zaupanje vodstva v delo zaposlenih, 62 % zagotavljanje strokovne podpore, 57 % dostopnost, 42 % spodbujanje skupnih pristočasnih aktivnosti (izleti, pikniki, druženja), 38 % aktivnosti promocije zdravja na delovnem mestu in 37 % nudenje razbremenilnih pogovorov. Zaposleni so mnenja, da lahko vodstvo k njihovem zadovoljstvu prispeva na naslednje načine: tako da prilagodi delovni čas; z

enako obravnavo vseh zaposlenih na vseh enotah; z več aktivnostmi, vezanimi na promocijo zdravja na delovnem mestu; z zmanjšanjem obsega dela; tako da delo opravlja strokovno; s tem, da je na voljo za pomoč; da pohvali delo in primerno finančno nagradi delovno uspešnost; deli naloge; v času povečanega obsega dela, manj obremenjuje delavce; prepozna trud in angažiranost zaposlenih; z več informacijami o opravljenem delu, ne le o tem, kaj je bilo dobro narejeno, ampak tudi izpostaviti možnosti za razvoj znanj in izobraževanja, strokovnega usposabljanja, napredka pri delu; da spoštuje, razume in ohranja pozitiven odnos; z druženjem; da je dostopno; z več razbremenilnimi razgovori. Zaposleni so mnenja, da vodstvo dela ravno dovolj dobro, zapisali so tudi, da vodstvo na noben način ne prispeva k njihovem zadovoljstvu v delovnem okolju, ker izhaja iz neenake obravnave zaposlenih.

Zadovoljstvo rejníc

Vprašalnik o zadovoljstvu je izpolnilo 14 rejníc in rejnícov CSD Pomurje. Ugotavljamo, da rejnice in rejniki svoje delo v povprečju opravljajo 11,5 let, rejnica oz. rejníc z najdaljšo dobo rejniško dejavnost opravljajo 22 let, rejnica oz. rejníc z najkrajšo dobo pa rejniško dejavnosti opravljajo pol leta.

Rejnice in rejniki so najbolj zadovoljni s prostorom in opremo Centra, S fizično dostopnostjo zaposlenih, s tem, da zaposleni dajejo razumljive informacije. Najmanj pa so rejnice in rejniki zadovoljni s prepoznavanjem potreb s strani zaposlenih in s tem, da zaposleni storitve izvajajo, kot je bilo obljubljeno oz. dogovorjeno. Hkrati je potrebno poudariti, da je stopnja zadovoljstva z navedenima dejavnikoma visoka in znaša 4,5. Povprečno skupno zadovoljstvo rejníc in rejnícov znaša 4,67 na lestvici, kjer je največje zadovoljstvo lahko ocenjeno z vrednostjo 5.

Dobrih 95% rejníc in rejnícov odgovarja, da je pogostost obiskov strokovnih delavk na domu v skladu z njihovimi pričakovanji. Rejnice in rejniki so z odnosom strokovnih delavk zadovoljni in si želijo, da tako tudi ostane. Si pa želijo spoštljivega odnosa in razumevanja s strani strokovnih delavcev. Rejnice in rejniki si želijo več pomoči za svoje rejence, več pogovorov z njimi. Rejnice in rejniki si želijo več usposabljanj in da so slišani. Želijo si več druženj. 12 od skupno 14 rejníc in rejnícov, ki je izpolnilo vprašalnik o zadovoljstvu, bi tudi sedaj, če bi se spet odločali, ponovno postali rejnice in rejniki.

Z namenom lažjega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja smo zaposlenim v skladu z Pravilnikom o delu na domu omogočali delo od doma.

Poleg tega, da smo zagotavljali pogoje dela, smo skrbeli tudi za ustrezno izobrazbeno strukturo zaposlenih, skladno z načrtom izobraževanja in finančnimi zmožnostmi Centra. Za zaposlene Centra smo organizirali

osem izobraževanj, zaposleni pa smo imeli možnost udeležiti se seminarjev, ki so jih organizirale druge institucije. V obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 tako beležimo 4,06 izobraževalnih dni na zaposlenega. S ciljem izvajati naše poslanstvo na visoki strokovni ravni, utrjevati timsko delo, vključevati uporabnike v reševanje njihovega problema, biti sposobni načrtovati in učinkovito voditi socialno situacijo, gojiti dobre medosebne odnose v kolektivu, smo v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 zagotavljali strokovno supervizijo na več ravneh in sicer:

- supervizijo za področje izvajanja javnih pooblastil in socialno varstvenih storitev,
- supervizijo za potrebe zaposlenih v kriznem centru za mlade in
- supervizijo za potrebe socialnih oskrbovalk za izvajanje storitve Pomoč družini na domu.

Izobrazbena struktura zaposlenih:		Stopnja izobrazbe zaposlenih:	
EKONOMIST	8,00	II	0,50
MENEDŽ. SOC. DEJ.	1,00	V	4,00
ORG. SOCIALNE MREŽE	1,00	VI	9,00
OŠ	0,50	VII	79,50
PEDAGOG	3,00	VIII	6,00
POSLOVNA SEKRETARKA	6,00	IX	1,00
PRAVNIK	17,50		
PSIHILOG	3,00		
SOCIOLOG	6,00		
SOC.DELAVEC	43,00		
UPR.VEDE	8,00		
TEOLOŠKA SMER (mag. zakonskih in družinskih študij)	3,00		

Z namenom, da se znanje, ki ga je strokovni delavec pridobil na izobraževanju izven Centra, prenese na ostale zaposlene, ki se izobraževanja niso udeležila, so strokovni delavci po zaključenem izobraževanju svoje znanje prenesli na sodelavce. Takih prenosov znanja je bilo v letu 2023 15.

Na področju promocije zdravja so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- Ponovna objava kratkih videov z vajami za aktivno preživljanje odmorov (v mesecu juniju);
- Izvedba pohoda na Vinsko fontano Kapela na Kapelskem Vrh (28.9.2023);
- Izvedba tradicionalnega slovenskega zajtrka (17.11.2023);
- Izvedba antistresnih delavnic z naslovom Stress out – antistresne delavnice z izvajalko delavnic Alnejo Gašpar Horvat (11.4.2023, 18.4.2023 in 20.4.2023);
- Izvedba izobraževanja z naslovom: Tanka črta odgovornosti s predavateljem Janijem Prgičem (30.5.2023);

Zaposleni na Enoti Lendava so se v sklopu Zdravstveno vzgojnega centra Lendava, ki deluje pod okriljem Zdravstvenega doma Lendava samoiniciativno udeležili naslednjih aktivnosti:

- 9.5.2023: Predstavitve zdravstveno vzgojnih delavnic za odrasle v okviru ZVC Lendava
- 13.6.2023: Delavnica Ali sem fit? – preizkus telesne pripravljenosti v okviru hoje na 2 km
- 9.11.2023: Delavnica Tehnike sproščanja

Zaposlene v Službi ZUPJS so 9. 11. 2023 v lastni organizaciji izvedle pohod na Madžerkin breg z vzponom na razgledni stolp.

7. CILJ: Sodelovati z institucijami v tujini

Direktorica je bila na pobudo Skupnosti CSD v letu 2023 imenovana za članico Boarda European Social Network (v nadaljevanju ESN). Board sestavlja 9 članov, ki prihajajo iz Anglije, Malte, Francije, Islandije, Azerbajdžana, Hrvaške, Švedske, Finske in Slovenije.

European Social Services Conference 2023 - ADVANCING SOCIAL SERVICES THE ROLE OF TECHNOLOGY IN PROMOTING AUTONOMY & INCLUSION (ESSC) - Malmö (14. do 16. junij 2023). Udeleženci: Sandra Babič, Miran Kerin, Tatjana Milavec.

Konferenca je ključni letni dogodek Evropske socialne mreže (ESN), vodilne mreže javnih socialnih storitev v Evropi, hkrati je največji javni forum o politiki in praksi socialnega varstva v Evropi. Konferenca se je udeležilo 681 strokovnjakov iz 39 držav. Na 31. evropski konferenci o socialnih storitvah (ESSC 2023) smo razpravljali o tem, kako lahko tehnološki napredek pomaga izboljšati zagotavljanje socialnih storitev z enostavnejšim dostopom in izmenjavo informacij, izboljšanjem koordinacije med storitvami, spodbujanjem zgodnjega posredovanja, podpore pri odločanju in spodbujanju avtonomije.

Na konferenci so bile izpostavljene raziskave in prakse o inovacijah v socialnih storitvah s pomočjo tehnologije (IT). Izvedenih je bilo 18 interaktivnih delavnic in študij primerov, ki so potekali vzporedno v treh sklopih. Številni družbeni, okoljski in gospodarski izzivi, s katerimi se soočamo danes, pogosto vodijo k večjim inovacijam. Zaposleni na področju socialnega varstva morajo vedno bolj uporabljati digitalne tehnologije za zagotavljanje visokokakovostne socialne oskrbe in podpore. Kljub regulativnim izzivom in zastarelim sistemom obstajajo dobri primeri tehnologije in digitalne podpore za zaposlene, ki jim lahko pomaga pri vsakodnevnem delu.

Odločanje na podlagi podatkov je ključnega pomena za učinkovito podporo socialnih služb in zgodnjo intervencijo. Tehnologija in digitalna orodja lahko pripomorejo k centralizaciji, navzkrižnemu preverjanju in obdelavi podatkov za bolj celostno odločanje pri načrtovanju in izvajanju storitev in nalog na področju socialnega varstva.

Izzivi - v ozadju starajočega se prebivalstva in proračunskega pritiska mora sektor dolgotrajne oskrbe najti inovativne načine za boljše upravljanje virov, tako da bo vse večje število ljudi še naprej imelo dostop do ustrezne podpore in oskrbe. Dostop do digitalnih rešitev je večji izziv za osebe in družine z nižjimi dohodki. Med uporabniki je pogostokrat zaznati pomanjkanje zaupanja v varnost ali zanesljivost digitalnih tehnologij, želijo si storitev, kjer je mogoč osebni kontakt. Število starejših odraslih po vsem svetu hitro narašča. Potrebni so novi načini zagotavljanja oskrbe. Spremljanje na daljavo, nega in pomožna tehnologija bi lahko omogočila večjemu številu ljudi, da bi lahko še naprej živeli v domačem okolju, hkrati pa zadovoljijo svoje potrebe po dolgotrajni pomoči in podpori. Na področju izvajanja socialnih storitev se soočamo s številnimi izzivi v zvezi z naraščanjem družbenih zahtev in pričakovanj. Izziv - Kako je mogoče mobilizirati UI za sprejemanje boljših odločitev pri oblikovanju politik? Digitalne in tehnološke inovacije so ključne pri podpiranju javnih služb pri izvajanju obsežnih programov preoblikovanja, ki vodijo do organizacijskih sprememb, ki vplivajo na upravljanje storitev ter na strokovnjake in uporabnike socialnih storitev. Programi IT za oskrbovana stanovanja in varčna tehnologija ima vpliv na preobrazbo obstoječega sistema. Na enem od plenarnih zasedanj smo govorili: Kako lahko digitalna preobrazba vodi do harmonizacije vsebine podatkov, ki jih zbirajo socialne službe? Kateri so najnovejši dosežki v podprti tehnologiji za podporo ljudem, ki potrebujejo nego, da ostanejo na svojih domovih čim dlje? Kako lahko socialna robotika vpliva na zagotavljanje oskrbe v domovih za starejše ter na usposabljanje in etiko delavcev socialnih storitev? In kako te tehnologije vplivajo na razvoj delovne sile in način zagotavljanja oskrbe in podpore? Na ta vprašanja so iskali odgovore predstavniki iz Evrope, Azije in ZDA.

Ugotovitve in zaključek: Centri za socialno delo v Sloveniji na področju izvajanja javnih pooblastil, nalog in storitev zaostajamo pri uporabi IT tehnologije in UI pri svojem delu. Nimamo dostopa do digitalnih rešitev in nimamo možnosti oziroma priložnosti, da bi jih soustvarjali skozi naše potrebe. Odločilno vlogo ima naročnik storitev.

European Social Network (ESN) seminar: Social Services Leading Care in the Community Barcelona, Španija (9. do 10. oktober 2023). Udeleženci: Sandra Babič, Špela Zupan, Tatjana Milavec

Evropska socialna mreža (ESN) se zavzema, da je potrebno vsem, ki potrebujejo nego ali podporo, omogočiti življenje na svojih domovih v skupnosti. Ta pristop podpirata tudi špansko predsedstvo EU in regionalna vlada Katalonije, ki sta bila v vlogi soorganizatorja z namenom, da bi udeleženci seminarja,

strokovnjaki iz različnih držav razpravljali o tem, kako lahko še naprej spodbujamo oskrbo v skupnosti po vsej Evropi.

V dveh dneh smo s strokovnjaki, odločevalci, vodji socialnih služb, izvajalci in osebami z izkušnjami v oskrbi razpravljali o sledečih temah:

Kje se v EU se nahajamo glede deinstitucionalizacije socialnih storitev?

Ali lahko ekonomsko utemeljimo skrb v skupnosti?

Kako zagotovimo kakovost v okolju, ki temelji na bivanju v skupnosti?

Kateri koraki so potrebni, da bo oskrba v skupnosti na voljo vsem osebam, ki pomoč potrebujejo?

Program:

Ponedeljek 9. oktober

Christian Fillet, Chair, European Social Network

Luis Alberto Barriga Martín, Director, IMSERSO, National Social Services Institute, Spain

Carles Campuzano, Minister of Social Rights, Regional Government Catalonia

Setting the Scene

Alfonso Lara Montero, CEO European Social Network

Community care in Europe – where do we stand?

Jan Šiška Assistant Professor, Charles University Prague

Nevena Peneva, Project Officer, European Union Agency for Fundamental Rights

Berta González Antón, Advisor to the Cabinet of the Secretary of State for Social Rights, Ministry of Social Rights and the 2030 Agenda, Spain

How to Create Community-Based Services – International Tools, Guidelines, and Experiences

Jorge Araya, Secretariat of the UN Committee on the Rights of Persons with Disabilities

Tara Doheny, Director of Genio Reform, Ireland

Aziz Matrouch, Person with Lived Experience in State Care & Social Worker, Spain

Tatjana Katkić Stanić, National Coordinator of the EU Child Guarantee, Ministry of Labour, Pension System, Family and Social Policy, Croatia

Parallel Thematic Discussions

Community-Based Child and Youth Care

Community Care for People with Disabilities

Community-based long-term care for older people

Torek 10 oktober

Ensuring quality in community-based care

Daniela Reimer, Dr. phil., Zurich University of Applied Science

Carol Grogan, Chief Inspector of Social Services, Health Information and Quality Authority, Ireland

Laura Kerr, Adult Social Work Policy & Practice Lead, Social Work Scotland, United Kingdom

Jose Manuel Ramirez, President, National Association of Social Services Directors, Spain

The Economic Case for Community Care

Adelina Comas-Herrera, Assistant Professorial Research Fellow, Care Policy and Evaluation Centre, London School of Economics and Political Science, United Kingdom

Ricarda Milstein, Health Policy Analyst, Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)

Joanna Lizut, Vice-rector for Operational and Project Management, Janusz Korczak Pedagogical University in Warsaw, Poland

Špela Režun, Director, Care Work Centre Zasavje, Slovenia

Roundtable: The Future of Community Care

Moderator: Alfonso Lara Montero, Chief Executive Officer, European Social Network

Lluís Torrens, Secretary of Social Affairs and Families, Regional Government of Catalonia, Spain

Mirosław Grewiński, Prof. in Social Science, Janusz Korczak Pedagogical University in Warsaw, Poland
Simon Williams, Director of Social Care Improvement, Local Government Association England, United Kingdom

Patricia Bezunartea Barrio, General Director for Family Diversity and Social Services, Ministry for Social Rights and 2030 Agenda, Spain

Olga Martínez de Briones, Policy Officer with responsibility for Disability and Inclusion, European Commission

Zaključki: Programi, ki so nam bili predstavljeni in so financirani s strani sredstev EU imajo tako, kot v Sloveniji dobre rezultate (npr. dolgotrajna oskrba, deinstitucionalizacija). Vedno znova predstavlja izziv implementacija projektov v redno dejavnost, ki ga financira država.

8. CILJ: Dvigniti ugled Centra za socialno delo Pomurje v lokalnem okolju

Ker ugotavljamo, da je ugled centrov za socialno delo v Sloveniji precej okrnjen, smo si kot cilj zadali dvigniti ugled Centra za socialno delo Pomurje v lokalnem okolju. V ta namen smo med drugim s sodelovanjem z mediji in drugimi institucijami ter preko FB strani CSD Pomurje uporabnike naših storitev ter širšo javnost seznanjali z delovanjem Centra, problematiko ter o novostih na področju socialnega varstva:

DATUM	MEDIJ	VSEBINA	OSEBA CSD
JANUAR 2023	RADIO PRLEK	Novosti na področju socialnih transferjev	Cvetka Bogdan
FEBRUAR 2023	SPLETNI MEDIJI	CSD Pomurje v sodelovanju z NVO Združenje za MOČ, delavnice o medvstniškem in spolnem nasilju na OŠ Beltinci	Manuela Moršič Sandra Zemljak Saša Car
	SPLETNI IN TISKANI MEDIJI	Promocija rejništva, povabilo kandidatom	
	Radio Maxi, Vestnik	Promocija rejništva	Sandra Babič
	RTV SLO	Materialna ogroženost	Sandra Babič
MAREC 2023	SPLETNI MEDIJI	Humanitarna akcija z člani regijske sekcije slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev Pomurja	Enota MS
	SPLETNI MEDIJI	Izobraževanje za zaposlene na CSD Pomurje, Materinski dom, Varna hiša, društvo socialnih radnika Međumurja, na temo Intimnopartnerski umori dr. Jasne Podreka	CSD Pomurje
	SPLETNI MEDIJI	Stručni skup "Međuresorna suradnja kao resurs - održivost i budućnost", predstavitev Medinstitucionalne skupine za preprečevanje nasilja Pomurje	Saša Car Manuela Moršič
	Madžarska radio televizija	Rejništvo	Sandra Babič
	Spletni mediji	Mednarodni dan socialnega dela - obeležitev	Enota Gornja Radgona
	RTV SLO, spletni mediji	Posvet medvrstniško nasilje	CSD Pomurje
	Spletni mediji	Višji zneski pravic iz javnih sredstev in višji zneski mej dohodkovnih razredov.	Cvetka Bogdan
	RTV Madžarski radio	Promocija rejništva	Mateja Pamič Marjana Remškar
APRIL 2023	N1	Prispevek o ločitvah	Dr. Anja Andrejč Balažič
	Spletni mediji	Sodelovanje z Vrtcem Murska Sobota – zbiranje igrač za otroke	Enota MS
	Spletni mediji	Slovenska filantropija, Dan za spremembe	Enota Ljutomer
	Népújság	Promocija rejništva	Mateja Pamič
MAJ 2023	Spletni mediji	Strokovni posvet »Duševno zdravje in izzivi v skupnosti«	Erna Fišinger
	Spletni mediji	Mednarodni dan družine v sodelovanju s Centrom za družine Perc. Družabni dogodek za otroke in njihove družine.	Enota Lendava

	Spletni mediji	Mednarodni dan družine – dinamično. Druženje ob jogi za otroke	Enota Gornja Radgona
	Spletni mediji	Mednarodni dan družine – druženje in povezovanje družin ob branju in igri	Enota Ljutomer
	Youtube, Infodrom	Rejniška družina, promocija rejništva	
JUNIJ 2023	Spletni mediji	»Most do knjige – A könyvhöz való híd«:	Lidija Dolenčič
	Murski val, Vestnik, Radio Maxi, RTV SLO	Mednarodni dan o ozaveščanju o nasilju nad starejšimi, Okrogla miza, Nasilje nad starejšimi	Sandra Babič Saša Car
JULIJ 2023	Spletni mediji	6. poletni tabor v Dolgi vasi na temo medvrstniškega nasilja	Enota Lendava
AVGUST 2023	Murski val, Vestnik, Radio Maxi, RTV SLO, spletni mediji	Aktualne teme na področju uveljavljanja letnih pravic iz javnih sredstev	Cvetka Bogdan
	IDEA TV	Uveljavljanje pravic iz javnih sredstev	Cvetka Bogdan
	Spletni mediji	Aktivnosti podpore in promocije CSD v okviru naravne nesreče – poplav, dežuranje 24/h	CSD Pomurje
SEPTEMBER 2023	Spletni mediji Radio Prelek	Aktivnosti ob Svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni	CSD Pomurje
OKTOBER 2023	Spletni mediji	Teden otroka – »Radovedne delavnice«	KCM
	Spletni mediji	Svetovni dan duševnega zdravja predstavitev v sodelovanju z NIJZ in Zavodom Vitica Gornja Radgona	Enota Gornja Radgona
	Spletni mediji	Mednarodni dan boja proti revščini – delavnice na temo revščine za OŠ G. Radgona	Enota Gornja Radgona
NOVEMBER 2023	Murski val, Vestnik, Radio Maxi, RTV SLO, spletni mediji	20. obletnica Kriznega centra za otroke in mladostnike	KCM
	Murski val, Vestnik, Radio Maxi, RTV SLO, spletni mediji	Strokovni posvet ob mednarodnem dnevu nasilja nad ženskami in otroci	Sandra Babič Saša Car
	Spletni mediji	Tržnica srednjih šol	Cvetka Bogdan Alenka Mužinčič Zver Simona Kralj Karba Petra Vršič
	TV Idea	Medvrstniško nasilje	Saša Car
	POP TV	Intimnopartnersko nasilje	Saša Car
DECEMBER 2023	Spletni mediji	Lions klub Lendava, donacije za socialno ogrožene uporabnike	Enota Lendava
	Tv Idea	Spremembe na področju Zakona o štipendiranju	Cvetka Bogdan
	Vesnik, Novice svet 24	Energetska revščina	Sandra Babič

5. NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

Nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela ne beležimo.

6. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET

6.1. IZVAJANJE JAVNIH POOBLASTIL IN NALOG PO ZAKONU

Izvajanje javnih pooblastil po različnih zakonih in podzakonskih aktih predstavlja najobsežnejšo nalogo Centra. Pri javnih pooblastilih gre večinoma za ukrepanje za zavarovanje pravic in koristi posameznikov ali skupin, ki so v posebnih okoliščinah ali imajo posebne potrebe.

1. VARSTVO OTROK IN DRUŽINE

Na področju varstva družine in otrok gre za naloge in strokovna opravila s področja razmerij med starši in otroki v skladu z veljavno zakonodajo, najzahtevnejše so naloge v zvezi z odločanjem po Družinskem zakoniku

Kadar starši svoje starševske skrbi ne izvršujejo in odpovedo v skrbi za mladoletne otroke je center za socialno delo preko javnih pooblastil dolžan izpeljati ukrepe za varstvo koristi mladoletnih otrok. Center je dolžan preveriti in raziskati primer vsakega posameznega otroka za katerega obstaja sum, da je ogrožen ter otroku in družini nuditi ustrezno pomoč ali izvesti ukrepe za varstvo koristi otroka, če je to potrebno. Center ima osrednjo vlogo pri obveščanju, odkrivanju in prijavljanju primerov ogroženih otrok. Otrok je ogrožen takrat, ko ga starši ali skrbniki neposredno ogrožajo ali je ogrožen s strani drugih družinskih članov npr. sorojenca, roditeljevega partnerja in podobno. Zloraba otroka znotraj družine zajema zanemarjanje otroka, fizično nasilje in druge oblike nasilja in čustveno zlorabo.

Zahtevnejše primere obravnavamo na strokovnem timu za družino, kjer si strokovni delavci razdelijo naloge v zvezi s primerom ali pa posamezne zadeve obravnavata vsaj dva strokovna delavca skupaj, torej v paru. Pri strokovnem delu že dalj časa ugotavljamo vedno več nasilja, ki se dogaja v družinah in posledično obravnavamo vedno več zelo zahtevnih zadev, ki terjajo multidisciplinaren pristop. Praksa je pokazala, da je sklic medinstitucionalnega tima v določenih primerih nujen in da je taka vloga Centra v sodelovanju z drugimi službami, ki so vpletene v problem zaščite ogroženih otrok, bolj prepoznavna. Medinstitucionalno sodelovanje je torej zelo pomembno tako v času postopka in tudi pozneje, v primeru, ko uspemo družino mobilizirati za sodelovanje v procesu pomoči družini. Pomembno je tudi, da se težji primeri supervizirajo.

V okviru preprečevanja nasilja v družini so na centrih za socialno delo zaposleni koordinatorji, ki nudijo strokovno podporo delavcem. Za pomursko regijo je koordinatorka zaposlena na sedežu Centra. Skupina za preprečevanje nasilja v družini Pomurje, sestavljena iz strokovnih delavk Centra, enota Murska Sobota, regijsko koordinatorko za obravnavo nasilja, policijskim inšpektorjem PU MS in psihologinjo ZD Murska Sobota je v letu 2023 izvajala različne aktivnosti, s katerimi je krepila medsebojno sodelovanje in prispevala k učinkovitejši obravnave nasilja v družini. Pomembno je, da se javnost vedno znova ozavešča o problematiki nasilja v družini, ki pa ne sme biti samo skrb centrov za socialno delo in policije, ampak vseh institucij in tudi druge laične javnosti, saj bomo lahko le na tak način dosegli ničelno toleranco do nasilja. Zakon o preprečevanju nasilja v družini je namreč prvi slovenski zakon, ki jasno opredeljuje različne vrste nasilja ter naloge in sodelovanje različnih državnih organov in nevladnih organizacij pri obravnavi nasilja v družini. Vsebinsko na temo nasilja v družini je Center predstavil v različnih medijih.

Otroci, kot ena izmed najranljivejših skupin, so najbolj zavarovani. Zakon namreč določa, da je otrok žrtev nasilja, tudi če je le navzoč pri izvajanju nasilja nad drugimi družinskimi člani. Izjemno pomembna je dolžnost prijave. Organi in organizacije, ki pri svojem delu izvedo za okoliščine, na podlagi katerih je lahko sklepati, da gre za nasilje v družini, so o tem dolžni takoj obvestiti center za socialno delo, policijo ali državno tožilstvo ter izvesti vse postopke in ukrepe, ki so potrebni za zaščito žrtve glede na stopnjo njene ogroženosti. Ko Center prejme informacijo o sumu nasilja v družini, se nemudoma odzove, prouči informacijo, o sumu kaznivega dejanja obvesti policijo ter izvede vse potrebne ukrepe za zaščito žrtve. Žrtvam se nudi svetovalna pomoč z namenom prekinitve nasilnega odnosa in povečanja varnosti. Center ni dolžan nuditi pomoči le žrtvam nasilja, temveč tudi povzročiteljem nasilja, ki jih je potrebno seznaniti z različnimi oblikami pomoči. V primeru nasilja so posebne skrbi deležni mladoletni otroci, saj ima doživljanje in izpostavljenost nasilju za otroke dolgoročne posledice, ki se na otrocih manifestirajo na različnih področjih, tako na čustvenem, fizičnem, socialnem, kot tudi na področju izobraževanja.

Dalj časa je otrok izpostavljen nasilju, večje so posledice, zato je izjemno pomembno, da se nasilje čim prej zazna in prijavi. V primeru, da je otrok v družini ogrožen center za socialno delo po uradni dolžnosti uvede javno pooblastilo za varstvo koristi otrok, v okviru katerega ugotavlja sum ogroženosti otroka, predvsem z namenom, da se družini nudi pomoč in da se ustvarijo razmere za zdrav, skladen osebni razvoj otroka. Nudnje pomoči v okviru nalog za preprečevanje nasilja, postopkov za varstvo koristi otrok in vključitev družine v svetovalno delo si strokovni delavci ne moremo predstavljati brez multidisciplinarnega timskega dela, kar pomeni, da se v obravnavo morajo vključiti tudi drugi strokovni delavci različnih institucij, ki bistveno lahko pripomorejo k sami učinkoviti obravnavi načrta pomoči družini.

V postopke za varstvo koristi otroka so se vključevale tudi psihologinje Centra.

Strokovno delo Centra ne sme in ne more biti samo ukrepanje v okviru javnih pooblastil oziroma zakonov, ampak je usmerjeno v nudenje pomoči posamezniku ali družini, v kolikor si seveda le ti želijo spremembe in je usmerjeno v tovrstno pomoč, ki bo po meri posameznika, ki se je odločil, da bo pomoč sprejel.

Velikokrat se zgodijo pri družini premiki, ki na zunaj niso vidni, so pa pomembni za uporabnika iz katerih potem lahko gradi svoje nadaljnje življenje.

Za uspešno razreševanje socialnih stisk posameznikov, družin in skupin prebivalstva bi bilo v našem okolju nujno treba uvesti več programov za otroke, mladostnike, zlasti programe, namenjene otrokom in mladostnikom po izhodu iz rejništva ali zavodskega varstva. Sami smo v letu 2012 pripravili in ustanovili Dnevni center za otroke in mladostnike Kekec. Nujno bi potrebovali tudi svetovalni center za otroke in mladostnike.

Za uporabnike in izvajalce je boljše (to nalaga tudi Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu), da so javna pooblastila in storitve ločene, npr. strokovni delavec ne more delati svetovalno oz. storitev pomoč družini za dom, če istočasno dela z njim na ukrepih za varstvo koristi otrok. Tu si vlogi nasprotujeta. V skladu z Družinskim zakonikom center za socialno delo v nekaterih postopkih, zlasti na področju varstva koristi otrok nastopa v vlogi predlagatelja ukrepov pred sodiščem, istočasno pa svetovalno dela z družino. Da lahko v čim večji možni meri zagotavljamo svetovalno delo s tako družino, predloge za izrek ukrepov po Družinskem zakoniku za sodišče pripravlja direktorica, ki prav tako zastopa Center na vseh narokih na sodišču. Ugotavljamo, da je včasih težko razmejiti ali gre pri posamezniku za storitev ali za javno pooblastilo, kar povzroča dileme predvsem pri beleženju storitev. Socialno delo se pogosto znajde v nasprotujočih si vlogah oz. pozicijah, ko hkrati pomaga in nadzoruje. Prevladati mora dejavnost v smislu skrbi za dobrobit stranke ali uporabnika.

STATUSNA RAZMERJA

- **Mnenje sodišču o dovolitvi sklenitve zakonske zveze otroku, ki je dopolnil 15 let**

Namen naloge: varstvo otrokovih pravic in koristi – ugotavljanje utemeljenih razlogov zaradi katerih bi lahko sodišče dovolilo sklenitev zakonske zveze otroku, ki je dopolnil 15 let.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

- **Mnenje sodišču o dovolitvi sklenitve zakonske zveze iz drugih razlogov**

Namen naloge: ugotavljanje razlogov za sklenitev zakonske zveze med otroki bratov in sester, med otroki polbratov in sester, med skrbniki in varovancem.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

- **Pridobitev popolne poslovne sposobnosti otroka, ki je postal roditelj**

Namen naloge: ugotavljanje razlogov za pridobitev popolne poslovne sposobnosti otroka, ki je postal roditelj.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

- **Družinsko in/ali partnersko svetovanje – urejanje odnosov v družini**

Namen naloge: opolnomočenje družinskih članov za njihov prispevek k obstoju, spreminjanju in skladnem razvoju družine s strokovno oporo (v primeru nasilja med družinskimi člani, odvisnosti, težav v duševnem zdravju, stisk, brezposelnosti,..)

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	3	6	3	5

- **Predhodno svetovanje**

Namen naloge: starše oziroma drugo osebo opozoriti na varstvo koristi otroka pri urejanju razmerij z otrokom, na dober vpliv sporazumnega urejanja teh razmerij, staršema pomagati ob možnosti razpada zakonske zveze oziroma zunajzakonske skupnosti in ugotoviti ali so njuni odnosi omajani do te mere, da je zveza vsaj za enega od njiju nevzdržna, ali pa obstaja še možnost ohranitve njune zveze. Opozoriti na varstvo otrokovih interesov, če si starši niso med seboj enotni pri izpolnjevanju starševske skrbi o odločitvah, ki bistveno vplivajo na otrokov razvoj.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	275	279	397	378

- **Strokovno svetovanje paru**

Namen naloge: predstavlja novo obliko svetovanja zakoncema oziroma zunajzakonskima partnerjema s ciljem skupnega partnerskega in družinskega življenja. Strokovno svetovanje paru je namenjeno parterjema s težavami v medosebnih odnosih, zakoncema oz. zunajzakonskima partnerjema z mladoletnimi otroci, nad katerimi imata starševsko skrb pred postopkom razveze/prekinitve zunajzakonske skupnosti.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1	1	5	0

- **Družinska mediacija**

Če v predhodnem svetovanju zakonca vztrajata pri razvezi zakonske zveze oziroma zunajzakonska partnerja pri prenehanju zunajzakonske skupnosti, ju strokovni delavec centra za socialno delo seznanj s posledicami, ki nastanejo z razvezo zakonske zveze zanj in za družinsko skupnost ter jima predstavi namen in postopek mediacije. Uporabnike se skozi mediacijo spodbuja k mirnemu in sporazumnemu reševanju sporov, ki izhajajo iz družinskih razmerij, vključitev pa je možna pred začetkom sodnega postopka, med sodnim postopkom ali po zaključenem sodnem postopku. Starša se opomni zna razmejitev partnerske in starševske skrbi in usmerja k dogovarjanju v največjo korist otroka. Družinsko mediacijo izvajajo mediatorji, ki so uvrščeni na seznam mediatorjev pri MDDSZEM in naj bi se izvajala tako znotraj CSD kot tudi pri zunanjih izvajalcih. Pravilnik o izvajanju mediacije po Družinskem zakoniku je bil sprejet šele 18. novembra 2019, zato se mediacija v letu 2019 na Centru še ni izvajala. Center ima usposobljenih sedem mediatorjev.

MEDIACIJA PRED SODNIM POSTOPKOM

A.1. MEDIACIJA PRED SODNIM POSTOPKOM

	MEDIACIJA	KOMEDIACIJA
število dodeljenih zadev	8	8
število sprejetih zadev	8	8
število uspešno zaključenih postopkov mediacije (spor med strankama je bil v celoti rešen s sklenitvijo sporazuma ali s predlogom za sklenitev sodne poravnave)	2	2
število neuspešno zaključenih postopkov mediacije	2	2

število delno uspešno zaključenih postopkov mediacije	2	2
število postopkov, v katerih je bilo soglasje za mediacijo umaknjeno pred prvim srečanjem	1	1
število postopkov, ki so bili pričeti v letu 2023 in so se ali se bodo zaključili v letu 2024	1	1
skupni znesek nagrad in potnih stroškov centra za socialno delo ¹	0,00	0,00

A.2. MEDIACIJA PO SODNEM POSTOPKU

	MEDIACIJA	KOMEDIACIJA
število dodeljenih zadev	0	0
število sprejetih zadev	0	0
število uspešno zaključenih postopkov mediacije (spor med strankama je bil v celoti rešen s sklenitvijo sporazuma ali s predlogom za sklenitev sodne poravnave)	0	0
število neuspešno zaključenih postopkov mediacije	0	0
število delno uspešno zaključenih postopkov mediacije	0	0
število postopkov, v katerih je bilo soglasje za mediacijo umaknjeno pred prvim srečanjem	0	0
število postopkov, ki so bili pričeti v letu 2023 in so se ali se bodo zaključili v letu 2024	0	0
skupni znesek nagrad in potnih stroškov centra za socialno delo ²	0	0

- **Ugotavljanje obstoja zunajzakonske skupnosti**

Namen naloge: ugotovitev dejanskega stanja pri uveljavljanju pravic ali dolžnost v postopkih, ki jih vodi CSD in so odvisni od vprašanja obstoja življenjske skupnosti moškega in žensk. Center ugotavlja, ali so izpolnjeni pogoji za tako skupnost, in o tem vprašanju odloči v postopku o pravici.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	3

¹ drugi odstavek 46. člena Pravilnika o izvajanju mediacije po Družinskem zakoniku (Uradni list RS, št. 76/19)

² drugi odstavek 46. člena Pravilnika o izvajanju mediacije po Družinskem zakoniku (Uradni list RS, št. 76/19)

RAZMERJA MED STARŠI IN OTROKI

- **Določitev in sprememba osebnega imena**

a) Soglasje k določitvi ali spremembi osebnega imena

Namen naloge: pravica otroka do osebnega imena – če otrokovi starši niso živi ali ne morejo izpolnjevati starševske skrbi, določi ime otroku oseba, ki ji je zaupana skrb za otroka v soglasje s CSD, ali skrbnik zaprosi za spremembo otrokovega imena v soglasju s CSD.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	3	0	0	0

b) Pomoč pri sporazumu staršev glede določitve ali spremembe osebnega imena

Namen naloge: pomoč staršem glede doseganja sporazuma ter varstvo otrokovih koristi – določitev ali sprememba osebnega imena otroku.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	4	1	0	0

- **Priznanje očetovstva**

Namen naloge: varstvo otrokovih pravic in koristi.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	779	610	551	524

Pred postopkom urejanja očetovstva se opravi PSP, saj se izkoristi prisotnost obeh staršev oziroma bodočih staršev in se ju seznaniti z določili zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki urejajo razmerja med starši in otroki, torej s postopkom priznanja očetovstva ter z dolžnosti staršev, da se dogovorijo pri kom bo otrok živel v vzgoji in varstvu, določitev osebnih stikov otroka s staršem, ki fizično ne živi z njim ter s obliko preživljanja otroka, ki pa mora biti v pisni obliki potrjeno s strani sodišča, saj večina staršev izkazuje različna bivališča. Večina bodočih očetov prizna otroka pred rojstvom, kar je povezano s pravico uveljavljanja pravice do očetovskega dopusta.

- **Mnenje sodišču v sodnih postopkih za varstvo koristi otroka**

Namen naloge: pomoč sodišču pri sprejemanju odločitev glede koristi otrok v postopkih o varstvu, vzgoji in preživljanju otroka, stikih, izvajanju starševske skrbi in podelitvi starševske skrbi sorodniku.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	35	39	20	48

- **Obvestila o uskladitvi preživnin**

Namen naloge: uskladitev določene preživnine, obvestila o novi višini glede na količnik uskladitve preživnine pošlje CSD ob vsakokratni uskladitvi in novem znesku preživnine upravičencu in zavezancu.

Družinski zakonik je prinesel spremembe tudi na področju preživnin. Na podlagi določil Družinskega zakonika so starši dolžni preživljati svoje otroke do polnoletnosti, po polnoletnosti pa če se redno šolajo in niso zaposleni oziroma vpisani v evidenco brezposelnih oseb, in sicer le do prvega zaključka določene stopnje šolanja. Obveznost preživljanja traja najdlje do otrokovega dopolnjenega 26. leta starosti.

Novost predstavljajo tudi določila Družinskega zakonika, s katerimi je jasno opredeljeno, da so otroke dolžni preživljati tudi tisti starši, ki jim je odvzeta ali omejena starševska skrb ali starši, katerih otrok je nameščen k drugi osebi, v rejništvo ali zavod ter starši, katerih otrok je postavljen pod skrbništvo.

Z izvršilnim naslovom določena preživnina se uskladi enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji. Uskladitev se v skladu z Družinskim zakonikom opravi v mesecu januarju.

Z vidika strokovne naloge uskladitve preživnin, ki jo izvajajo CSD, je torej razen meseca uskladitve sprememba tudi glede spremljanja izpolnjevanja pogojev za preživljanje otrok s strani staršev ter ni več samo pomembno izpolnjevanja pogoja vključenosti v šolanje, temveč naj bi CSD tudi imel podatek glede vrste šolanja. Potrebno je namreč preveriti, ali je upravičen vključen v šolanje višje stopnje, kot že ima pridobljeno stopnjo izobrazbe, v preživninskem delu sistema ISCSD pa še ni zagotovljen prenos navedenih podatkov.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog	5.706	4.267	5.328	5.896

- **Ugotavljanje preživninske dolžnosti pri odpustu iz državljanstva**

Namen naloge: izdaja potrdila, ali ima oseba poravnane preživninske obveznosti iz zakonske zveze in iz razmerja med starši in otroki do oseb, ki živijo v Sloveniji

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	7	0	0	0

- **Mnenje CSD izven sodnih postopkov**

a) *Mnenje o ogroženosti otroka zaradi socialnega položaja družine za sprejem otroka v vrtec*

Namen: podaja mnenje vrtcu o socialnih razmerah družine in ali gre za ogrožanje otroka zaradi neugodnega socialnega položaja celotne družine.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	4	5	3	4

b) *Mnenje o prešolanju otroka*

Namen: podaja mnenja osnovni šoli o prešolanju učenca na drugo šolo v smislu varovanja njegovih koristi ter ugotavljanja socialnih razmer v kateri otrok živi, kako lahko prešolanje vpliva na otrokov nadaljnji razvoj.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

c) *Socialno poročilo o otroku pri usmerjanju otrok s posebnimi potrebami*

Namen: priprava socialnega poročila o otroku, ki ga pripravi strokovni delavec kot sodelujoči pri komisiji za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1	0	0	0

č) *Soglasje na odločbo Zavoda RS za šolstvo o usmeritvi otroka s posebnimi potrebami*

Namen: priprava soglasja na odločbo o usmeritvi otroka s posebnimi potrebami, ugotovitev koristi otroka za usmeritev otroka s posebnimi potrebami v posebne programe vzgoje in izobraževanja, ki ga izvaja socialnovarstveni zavod v primeru odločanja o celodnevem varstvu otroka.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

d) Mnenje v zvezi z izdajo dovoljenja za delo otrok, mlajših od 15 let

Namen: mnenje o ogroženosti otroka – njegove varnosti, zdravja, morale, izobraževanja in razvoja, glede na delo, ki ga bo otrok opravljal.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

POSEBNO VARSTVO OTROK IN MLADOSTNIKOV

- **Ukrepi za varstvo koristi otroka**

a) *Predlog za ukrep sodišču*

Bistvena sprememba na področju varstva koristi otrok po Družinskem zakoniku je prenos odločanja o ukrepih iz centrov za socialno delo na sodišča.

Po Družinskem zakoniku sta določeni dve vrsti ukrepov, o katerih odloča sodišče, in sicer:

- začasne odredbe
- ukrepi trajnejšega značaja.

- ❖ Začasne odredbe

Namen naloge: Podaja predloga za izdajo začasne odredbe na sodišču, če je verjetno izkazano, da je otrok ogrožen in ga je potrebno začasno zaščititi pred končno odločitvijo. Vrste začasnih odredb so zlasti:

- odredba, s katero otroka odvzame staršem in ga namesti k drugi osebi, v krizni center, v rejništvo ali v zavod,
- odredba o vstopu v stanovanje ali druge prostore, v katerih se otrok nahaja, proti volji staršev,
- odredba o prepovedi ali omejitvi stikov,
- odredba o načinu izvajanja stikov,
- odredba o vzgoji in varstvu otroka,
- odredba o preživljanju otroka,
- odredba o prepovedi prehoda državne meje z otrokom,
- odredba o izselitvi nasilnega člana iz skupnega stanovanja,
- odredba o prepovedi približevanja otroku osebam, ki ga ogrožajo,
- odredba o zavarovanju na premoženju staršev ali otroka,
- odredba o zdravniškem pregledu ali zdravljenju.

Predlog za izdajo začasne odredbe se lahko vloži pred ali po vložitvi predloga za izrek ukrepa trajnejšega značaja.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	24	24	29	70

- ❖ Ukrepi trajnejšega značaja:

Namen naloge: Varstvo otroka z izrekom ukrepa trajnejšega značaja, ti so:

- omejitev starševske skrbi,
- odločitev o zdravniškem pregledu ali zdravljenju,

- omejitev ali odvzem pravice do stikov,
- odvzem otroka staršem,
- namestitev otroka v zavod,
- odvzem starševske skrbi.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	28	28	37	53

b) Nujni odvzem otroka

Namen naloge: Nujno varstvo otroka z odvzemom, kadar je v domačem okolju otrok tako hudo ogrožen, da ga je mogoče zaščititi le s takojšnjim dejanjem odvzema. Nujni odvzem otroka se časovno lahko izvede pred ali po izdaji katere koli začasne odredbe oz. pred ali po vložitvi predloga zanjo ter pred ali po vložitvi predloga za izrek ukrepa trajnejšega značaja. Nujni odvzem izvede CSD tako, da odvzame otroka in ga namesti k drugi osebi, v krizni center, v rejništvo ali v zavod, še preden sodišče odloči o predlogu za izdajo začasne odredbe.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	6	7	0	13

c) Izvajanje stikov pod nadzorom

Namen naloge: Nuditi pomoč in podporo otroku in staršem med stiki, prisotnost pri izvajanju stikov, posredno ugotavljanje ali potekajo stiki v otrokovo korist in kakšna oblika stikov je zanj primerna.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	10	18	11	9

č) Mnenje o ukrepih za varstvo koristi otrok

Namen naloge: pomoč in podpora otroku in staršem (kadar CSD ni predlagatelj postopka)

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	4	6	7	13

d) Načrt pomoči družini in otroku

Namen naloge: nuditi pomoč in podporo družini-otroku in staršem med reševanjem stisk in težav

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	28	34	34	59

• Rejništvo

Rejniško dejavnost izvajajo osebe z veljavnim dovoljenjem za izvajanje rejniške dejavnosti. Enkrat mesečno, razen v času poletnih počitnic, se rejnice srečujejo na skupini rejnic.

Rejnica oziroma rejnik je za posameznega otroka upravičen do mesečne rejnine, ki zajema oskrbnino (sredstva za materialne stroške za otroka in denarni prejemek v znesku otroškega dodatka) in plačilo dela. Osnovna mesečna rejnina od 1. 3. 2023 dalje znaša 637,53 evrov (brez zvišanj). Rejništvo je posebna oblika varstva in vzgoje otrok, nameščenih v rejniško družino na podlagi veljavne zakonodaje, in je namenjena otrokom, ki začasno krajši ali daljši čas ne morejo bivati v biološki družini.

Naloge pri izvajanju rejništva so obsegale terenske obiske, individualne razgovore, sestanke individualne projektne skupine, obiske v šolah, sodelovanje z drugimi institucijami, svetovanje rejnicam z namenom, da spremljamo razvoj otrok v rejništvu ter izpolnjevanje obveznosti, dogovorjenih z rejniško pogodbo. Velik poudarek pri delu je bil odnos z otrokom v rejništvu in glasu otroka.

a) Delo s kandidati za rejnike

Namen naloge: pridobitev informacij, izdelava ocene in priprava kandidatov na rejništvo

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1	3	1	3

b) Namestitvev otroka v rejništvo

Namen naloge: zagotoviti, da se otrokom pri osebah, ki niso njihovi starši, omogoči zdrava rast, vzgoja, izobraževanje, skladen osebnostni razvoj in usposobitev za samostojno življenje in delo.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	5	7	5	20

c) spremljanje rejništva

Namen naloge: delo z rejniško družino, otrokom, matično družino, delo IPS, urejanje vseh otrokovih zadev in spremljanje celotnega otrokovega razvoja, to je: zdravje, šolanje, čustveni razvoj in vedenje, družbene in družinske odnose ter odnose z vrstniki, skrb zase, za otrokovo identiteto, družbeni vtis, delo za otrokov odhod iz rejniške družine.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	6	2	4	17
Št. nalog (vodene)	62	65	66	61

d) delo z rejniki

Namen naloge: delo z rejniki, urejanje statusa rejnika

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	1	1	11
Št. nalog (vodene)	51	51	49	48

- **Skrbništvo za otroke**

Otroka, ki nima staršev ali za katerega starši ne skrbijo, postavi sodišče pod skrbništvo in mu imenuje skrbnika. Namen skrbništva je zaščita pravic in koristi otroka. Otroka postavi sodišče pod skrbništvo s ciljem poskrbeti za varstvo, vzgojo in oskrbo otroka. Skrbnik mladoletnika je dolžan skrbeti enako kot starši za mladoletnika ter poskrbeti za vsestranski osebnostni razvoj varovanca, da se usposobijo za samostojno življenje.

Skrbništvo nad mladoletnikom preneha, ko postane mladoletnik polnoleten, ko sklene zakonsko zvezo, ali ko ga kdo posvoji, ali če je postal roditelj in mu je z odločbo sodišča priznana popolna poslovna sposobnost

a) Postavitev skrbnika za posebni primer (kolizijski skrbnik)

Namen naloge: Varstvo otrokovih pravic in koristi s postavitvijo skrbnika za posebni primer otroku, nad katerim izpolnjujejo starši starševsko skrb (npr. v primeru spora med njim in starši, za sklenitev posameznih

pravnih opravil med njimi ter v drugih primerih, če so njihove koristi v navzkrižju – v postopku dedovanja, pridobitev/prodaja premoženja...). Skrbnika imenuje CSD ali sodišče.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	98	34	45	32

b) Predlog za imenovanje / razrešitev skrbnika

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi otroka ki nima staršev ali za katerega starši ne skrbijo. Otroka postavi pod skrbništvo sodišče s ciljem, poskrbeti za njegovo varstvo, vzgojo in oskrbo (z ureditvijo skrbništva je skrbnik dolžan skrbeti za otroka enako kot starši).

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	6	6	10	10

c) Mnenje sodišču o osebi skrbnika

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi otroka ki nima staršev ali za katerega starši ne skrbijo. Otroka postavi pod skrbništvo sodišče s ciljem, poskrbeti za njegovo varstvo, vzgojo in oskrbo (z ureditvijo skrbništva je skrbnik dolžan skrbeti za otroka enako kot starši).

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1	1	0	0

č) Popis premoženja in izročitev v upravljanje skrbniku

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi otroka ki nima staršev ali za katerega starši ne skrbijo, varstvo njegovega premoženja.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1	2	0	0

d) Spremljanje skrbnikovega dela

Namen naloge: Varstvo otrokovih pravic in koristi, usmerjanje skrbnika pri opravljanju skrbniških funkcij.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	10	2	10	9
št. nalog (vodene)	27	26	19	19

e) Dovoljenje centra za socialno delo

Namen naloge: Varstvo koristi otroka in njegovih premoženjskih ter drugih pravic, saj sme skrbnik določene naloge opraviti le z dovoljenjem CSD.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1	9	11	4

f) Reševanje ugovora zoper delo skrbnika

Namen naloge: Varstvo otrokovih pravic in koristi.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

g) *Neposredno izvajanje skrbniških nalog*

Namen naloge: Varstvo otrokovih pravic in koristi.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	4	7	21	10
št. nalog (vodene)	24	32	41	40

- **Posvojitve**

a) *Delo s prijavitelji*

Namen naloge: pridobitev informacij, izdelava socialnega in psihološkega poročila ter priprava parov na posvojitvev.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	2	1	5	1

b) *Delo s kandidati za posvojitelje*

Namen naloge: delo s kandidati za posvojitelje in priprava na posvojitvev

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	2	1

c) *Posvojitvev*

Namen naloge: delo z biološkimi starši otroka, priprava kandidatov za posvojitelja na posvojitvev, priprava predloga za posvojitvev, spremljanje namestitve otroka v družini za posvojitvev

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1	0	3	0

č) *Dostop do osebnih podatkov bioloških staršev ali posvojenega otroka*

Namen naloge: obravnava pobude posvojene osebe ali bioloških staršev za seznanitev z osebnimi podatki bioloških staršev oz. posvojene osebe.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1	1	0	0

d) *Dostop do podatkov o zdravstvenem stanju bioloških staršev*

Namen naloge: v primeru zdravstvene ogroženosti posvojene osebe, pridobiti podatke o zdravstvenem stanju bioloških staršev.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

- **Podelitev starševske skrbi sorodniku**

Namen naloge: poskrbeti za koristi otroka s posebno obliko varstva otroka, ki nima živih staršev, tako da se njegovemu sorodniku podeli celota obveznosti in pravic staršev.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

- **Mnenje o vnaprej izraženi volji staršev**

Namen naloge: poskrbeti za koristi otroka s posebno obliko varstva otroka, ki nima živih staršev ali so ti trajnejše nezmožni izvajanja starševske skrbi.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

- **Sodelovanje pri izvrševanju sodnih odločb**

Namen naloge: sodelovanje pri izvrševanju sodnih odločb v zadevah glede varstva in vzgoje otroka, glede osebnih stikov z otrokom ter glede neposrednega odvzema otroka zaradi namestitve k drugi osebi, krizni center, rejništvo ali zavod.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	3	1	3

OBRAVNAVA OTROK IN MLADOLETNIKOV

- **Obravnavanje otrok in mladostnikov zunaj sodnega postopka**

a) *Obravnavanje otrok zaradi suma storitev prekrškov ali kaznivih dejanj*

Namen naloge: pomoč in obravnavanje otrok s težavami v odraščanju.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	30	24	31	24

b) *Obravnavanje otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju (brez KD).*

Namen naloge: pomoč otrokom in mladostnikom pri prepoznavanju in reševanju težav v odraščanju.

Leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	11	12	22	35

- **Odloženi pregon**

Namen naloge: doseči, da mladoletnik s plačilom, delom ali kako drugače povrne škodo, ki jo je povzročil s kaznivim dejanjem.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	4	0	1	6

- **Obravnavanje mladoletnika v predkazenskem postopku**

Namen naloge: spremljanje in pomoč mladoletniku v predkazenskem postopku.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	3	11	5	11

- **Obravnavanje mladoletnika v kazenskem postopku ali v postopku o prekršku**

Namen naloge: spremljanje in pomoč mladoletniku med kazenskim postopkom in med prekrškovnim postopkom

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	43	32	28	4

- **Vzgojni ukrepi po kazenskem zakoniku**

a) *Namestitev mladoletnika v vzgojni zavod ali zavod za usposabljanje*

Namen naloge: Kadar mladoletniku strokovna pomoč v njegovem okolju ne zadošča, ali je njegovo okolje za njegov razvoj neprimerno, ga je potrebno iz njega izločiti.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	1	0

b) *Namestitev mladoletnika v prevzgojni dom*

Namen naloge: Pomoč in prevzgoja mladoletnika z namestitvijo v prevzgojni dom, kadar sodišče oceni, da ga je zaradi teže kaznivega dejanja potrebno izločiti iz njegovega okolja in mu omejiti svobodo.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

c) *Navodila in prepovedi po kazenskem zakoniku*

Namen naloge: mladoletnim storilcem kaznivih dejanj s strokovno pomočjo, z nadzorstvom nad njimi, z njihovim strokovnim usposabljanjem in razvijanjem njihove osebne odgovornosti, zagotovijo njihova vzgoja, prevzgoja in ustrezen razvoj. Gre za ukrepe individualne preventive in instrument socializacije. Ukrepi morajo biti prilagojeni in osredotočeni na mladoletnika in njegovo osebnost.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1	9	6	8

č) *Nadzorstvo organa socialnega varstva*

Namen naloge: psihosocialna pomoč mladoletniku in njegovi družini ter socialno delo z mladoletnikovo mrežo (šolo, prijatelji, sosese, sorodniki ...), izvajanje in spremljanje ukrepa nadzora organa socialnega varstva.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	4	12	7	9

- **Namestitev mladoletnika v mladoletniški zapor**

Namen naloge: pomoč in svetovanje mladoletniku med in po prestani kazni.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

- **Vzgojni ukrepi po zakonu o prekrških**

a) *Navodila in prepovedi po zakonu o prekrških*

Namen naloge: z načrtnim vodenjem in pomočjo mladoletnim storilcem, ter z razvijanjem njihove osebne odgovornosti se zagotovi njihova vzgoja in ustrezen razvoj.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	3	1	7	0

b) *Nadzorstvo organa socialnega varstva*

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	4	1	0

MNENJE SODIŠČU V POSTOPKU DELOŽACIJE

Namen naloge: izdelava mnenja sodišču o tem ali bi takojšnja izvršba na stanovanje ali stanovanjsko hišo, ki je dolžnikov dom, ogrozila preživljanje dolžnika ali njegovih družinskih članov.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	19	23	22	2

MNENJE O SOCIALNIH RAZMERAH DRUŽINE ZA DODELITEV NEPROFITNEGA STANOVANJA V NAJEM

Namen naloge: podaja mnenja občini ali stanovanjskemu skladu o socialnih razmerah družine za odstopanje od površinskih normativov pri dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem, za dodelitev neprofitnega stanovanja za določen čas, kjer je začasna preselitev potrebna zaradi varstva interesov otrok ter za ugotavljanje prednostne kategorije prosilcev, kjer gre za ženske in ženske z otroki, žrtve nasilja v družini.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	15	15	24	8

2. VARSTVO ODRASLIH

NALOGE ZA PREPREČEVANJE NASILJA V DRUŽINI

Namen naloge: preprečiti izvajanje nasilja v družini in spodbuditi razvoj varnih družinskih odnosov, podpora pri izvajanju nalog, povezanih s preprečevanjem nasilja v družini, pomoč žrtvi in povzročitelju nasilja.

leto	2019	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	92	115	94	103	100

V letu 2023 so se naloge strokovne podpore (po telefonu, e-pošti, osebno) na posameznih enotah izvajale različno, v skladu s potrebami, kar je bila praksa že pretekla leta.

Koordinatorica, katera ima sedež na Območni enoti CSD Pomurje, se je redno vključevala v obravnavo konkretnih primerov, katere so obravnavali strokovni delavci po enotah in prevzemala nalogo opravljanja razgovorov PSP s povzročitelji nasilja v družini. Koordinatorica prevzema opravljanje SVS PSP s povzročitelji nasilja za enote Lendava, Ljutomer, Gornja Radgona. Razgovori so bili načeloma opravljeni, po posameznih enotah v skladu s krajevno pristojnostjo zadeve. Koordinatorica je bila vabljena k sodelovanju na multidisciplinarnih timih, kar je bil tudi dogovor, ter se v težjih primerih vključevala s strokovno podporo. S strokovnimi delavkami, ki delajo na področju obravnave nasilja v družini smo se srečale na aktivih, kjer smo obravnavale aktualne primere ter izmenjevale primere dobre prakse med delom. Z letom 2023 se aktivov za nasilje udeležujejo tudi pomočnice direktorice in direktorica. V letu 2023 je so bili izvedeni 3 aktivni.

Poročilo o delu s povzročitelji nasilja v družini

Koordinatorica za preprečevanje nasilja opravlja razgovore s povzročitelji nasilja za enote CSD Pomurja, Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona. Ter občasno po presoji strokovni delavk za enoto Murska Sobota. Delo s povzročitelji je potekalo v okviru nalog Prve socialne pomoči (1224) in delo s povzročitelji nasilja (1223). Odvisno od pripravljenosti sodelovanja posameznega povzročitelja.

leto	2019	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	55	76	71	39	77

Ugotavljamo, da je, podobno kot leta prej, najpogostejši povzročitelj nasilja v družini partner, pripravljenost v vključitev v oblike pomoči pa zelo nizka. Tako so redki uporabniki bili pripravljeni na sodelovanje bodisi z DNK ali pa so sprejeli SVS OP oziroma se vključili v nalogo delo s povzročiteljem.

Interventna služba Centra za socialno delo Pomurje

Center za socialno delo Pomurje pri izvajanju te naloge pokriva področje UE Lendava, UE Ljutomer, UE Murska Sobota in UE Gornja Radgona.

V Interventno službo CSD Pomurje (v nadaljevanju IS) je vključenih 10 strokovnih delavcev. Vsi strokovni delavci so vključeni po lastni želji in so za opravljanje dodatnega dela tudi podali svoja soglasja. Interventna služba deluje na način tedenske stalne pripravljenosti, tako je vsak teden od petka od 13.00 ure do naslednjega petka do 7.00 ure v stalni pripravljenosti po en strokovni delavec, kateri ima pri sebi interventni telefon in vso potrebno dokumentacijo. S sprejemom Družinskega zakonika je bilo na MDDSZ določeno, da sta z mesecem aprilom 2019 v stalni pripravljenosti po dva strokovna delavca (enka – tisti ki ima pri sebi telefon in vodi zadeve in dvojka – katero enka vključuje glede na zahtevnost intervencij). Strokovnim delavcem je za izmenjavo informacij in podporo tudi vedno na voljo posvet s koordinatorico, katera se vključi, v kolikor presodi, da je le-to potrebno.

V okviru izreka ukrepa prepovedi približevanja je policijska postaja obveščala Interventno službo CSD Pomurje v 40 zadevah.

Organizacijska enota v katero je spadala intervencija	2019	2020	2021	2022	2023

Murska Sobota	17	14	25	21	19
Lendava	6	12	8	14	9
Gornja Radgona	5	6	8	11	6
Ljutomer	1	6	4	3	6
SKUPAJ	31	38	45	49	40

Od 1.1.2023 do 31.12.2023 je bilo opravljenih 76 intervencij (v l. 2022: 81), od tega po telefonu 54 in na terenu 20.

Mesec	Št. intervencij po Pravilniku o prepovedi približevanja določeni osebi oz. kraju	Ostale intervencije (Do 18 let)	Ostale intervencije (Nad 18 let)	Št. interven. povezanih z migranti/begunci	Št. interven. povezanih z mlad. tujci brez spremstva	Št. informativnih telefonskih razgovorov	Št. interven. po telefonu	Št. interven. na terenu	Skupaj
JANUAR	3	0	2	0	0	0	5	0	5
FEBRUAR	4	2	0	0	0	0	4	2	6
MAREC	3	2	1	0	0	0	4	2	6
APRIL	3	0	1	0	0	0	2	2	4
MAJ	4	1	2	0	0	0	6	1	7
JUNIJ	3	2	2	0	0	1	6	0	7
JULIJ	1	2	1	0	0	0	2	2	4
AVGUST	0	3	0	0	2	1	0	2	3
SEPTEMBER	4	1	2	0	0	0	5	2	7
OKTOBER	2	3	1	0	1	0	3	3	6
NOVEMBER	10	5	2	0	0	0	13	4	17
DECEMBER	3	1	0	0	0	0	4	0	4
Skupaj	40	22	14	0	3	2	54	20	76

Problematika nasilja v družini je pogosto zelo kompleksna, spremljajo jo še druge težave: npr: alkoholizem ali druge odvisnosti, težave v duševnem zdravju, materialna stiska, ki žrtve še močnejše drži v odvisnem odnosu s povzročiteljem nasilja. Najpogostejši obliki družinskega nasilja, s katerimi se srečujemo, sta psihično in fizično nasilje, ki se prepletata. Vsako fizično nasilje se začne s psihičnim nasiljem, kar je značilno za dinamiko nasilnega odnosa, saj povzročitelj vrši nad žrtvijo najprej psihične pritiske s namenom vzpostavitve nadzora in zlorabe moči. V okviru Interventne službe smo tako obravnavali vsaj 50% zadev v okviru nalog za preprečevanje nasilja/izrečenih ukrepov prepovedi približevanja, s čimer se je pokazalo, kako pomembno je delovanje interventne službe, ki ima možnost izven poslovnega časa najhitreje nuditi psihosocialno pomoč žrtvam nasilja.

OBRAVNAVA ODRASLIH STORILCEV KAZNIVIH DEJANJ

- **Posredovanje socialnega poročila preiskovalnemu sodniku o življenjskih razmerah obdolženca**

Namen naloge: Seznanitev preiskovalnega sodnika s socialnimi razmerami uporabnika.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (vodene)	26	20	8	9

- **Obravnavanje med prestajanjem kazni zapora, po prestani kazni zapora in storilcev prekrškov**

a) *Odložitev izvršitve in prekinitvev prestajanja kazni zapora*

Namen: Izdelava predloga ali mnenja o odložitvi izvršitve zaporne kazni zaradi razlogov, določenih z zakonom.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (vodene)	10	7	9	3

b) *Sodelovanje centra za socialno delo z zavodom za prestajanje kazni zapora*

Namen naloge: Pomoč obsojeni osebi v času prestajanja kazni zapora.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (vodene)	39	27	74	38

c) *Pomoč obsojencu ob odpustu*

Namen: Priprava uporabnika na vrnitev v domače okolje.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (vodene)	23	20	24	23

VARSTVO INVALIDOV

- **Postopek odločanja o statusu invalida, nadomestilu za invalidnost in pravici do dodatka za pomoč in postrežbo**

Namen naloge: Zagotavljanje varstva pravic in koristi oseb s posebnimi potrebami, ustvarjati pogoje za čim enakopravnejše in enakovrednejše življenje invalidov ob najširši družbeni podpori vseh, ki se z njimi na kakršen koli način srečujejo.

O odločanju o statusu

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	14	19	21	36

Odločanja o nadomestilu

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	18	19	31	36

Odločanja o dodatku za pomoč in postrežbo

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	19	20	27	37

- **Postopek odločanja o pravicah do storitev socialnega vključevanja v skupnosti**

Namen naloge: Urejanje pravice do storitev socialnega vključevanja, ki jih zagotavljajo izvajalci storitev socialnega vključevanja v skupnosti z namenom enakovrednega in enakopravnega sobivanja invalidov in neinvalidih oseb v skupnosti. Namen je omogočanje čim bolj neodvisnega življenja, izražanja lastne volje

in želja ter vključevanje v ožje in širše družbeno okolje. Uporabniki so osebe, ki dopolnijo polnoletnost in potrebujejo pomoč pri samostojnem življenju in delu

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	/	/	/	6

- **Pravica do izbire družinskega pomočnika**

Namen naloge: zagotoviti invalidni osebi, starejši od 18 let, ki ima pravico do dodatka za tujo nego in pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih opravil, da ji starši nudijo varstvo, nego in pomoč, ali da ji to pomoč nudi druga oseba, ki jo invalidna oseba izbere sama.

Družinski pomočnik ima pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek v višini minimalne plače. Družinski pomočnik je prijavljen kot zaposlena oseba na centru za socialno delo, delno plačilo za izgubljeni dohodek in vse pripadajoče prispevke pa mu obračunava in nakazuje občina.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	9
vodene	4	4	4	13

- **Pravica do osebne asistence**

Namen naloge: Osebna asistenca po Zakonu o osebni asistenci je pomoč uporabniku pri vseh tistih opravilih in dejavnostih, ki jih uporabnik ne more izvajati sam zaradi vrste in stopnje invalidnosti, a jih vsakodnevno potrebuje doma in izven doma, da lahko živi neodvisno, aktivno in je enakopravno vključen v družbo. Kot osebna asistenca se šteje pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih in pomoč pri komunikaciji in obvezna prisotnost pri uporabniku v primeru najtežjih invalidnosti, pomoč pri podpornih dnevnih opravilih, spremstvo, pomoč na delovnem mestu in izobraževalnem procesu ter pomoč pri drugih dejavnostih in aktivnostih, v katere je uporabnik vključen.

Do osebne asistence je upravičen uporabnik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- zaradi invalidnosti potrebuje pomoč pri opravljanju aktivnosti, vezanih na samostojno osebno in družinsko življenje, vključevanje v okolje, izobraževanje in zaposlitev;
- je državljan RS s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji ali tujec, ki ima stalno bivališče v RS;
- je star od 18 do 65 let;
- živi ali bi želel živeti v samostojnem ali skupnem gospodinjstvu zunaj celodnevne institucionalne oskrbe in
- potrebuje pomoč najmanj 30 ur tedensko.

Vlogo za uveljavljanje pravice do osebne asistence vlagatelj ali njegov zakoniti zastopnik vloži na krajevno pristojnem centru za socialno delo.

O pravici do osebne asistence (številu ur in vsebini) odloči center za socialno delo na podlagi mnenja komisije izvedenska organa Inštituta RS za socialno varstvo.

Osebno asistenco kot nepridobitno dejavnost izvajajo humanitarne organizacije in invalidske organizacije s podeljenim statusom v skladu z zakonom, ki ureja humanitarne organizacije, ali zakonu, ki ureja invalidske organizacije, ter zavodi in društva s pridobljenim statusom delovanja v javnem interesu na področju invalidskega, socialnega varstva ali za opravljanje humanitarne dejavnosti na področju socialnega varstva, z vpisom v register izvajalcev osebne asistence na podlagi odločbe ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo.

V letu 2023 je bilo v Pomurju skupaj 480 upravičencev z različnim obsegom pravice – od najmanj 30 ur pa vse do 168 ur tedensko, od tega jih 432 storitev koristi, 48 upravičencev pa ne. Razlogi, da upravičenci pravice ne koristijo, so različni. Nekateri so vključeni v varstveno delovni center, šolo ali druge socialno varstvene storitve in se jim ure vključitve odštevajo od storitev osebne asistence ter tako ne morejo uveljavljati pravice do osebne asistence, nekaj posameznikov pravice ne koristi iz osebnih razlogov ali

zaradi tega, ker ne najdejo ustreznega osebnega asistenta. V letu 2023 se je v 12 primerih osebna asistenca prenehala izvajati zaradi smrti upravičenca.

V letu 2023 je bilo skupaj vodenih 102 novih vlog. Od tega je bilo 27 vlog rešenih pozitivno, v 53 primerih pa je bila vloga zavrnjena. V 14 primerih je bil postopek ustavljen bodisi zaradi umika vloge ali smrti vlagatelja. Za 8 vlog še čakamo na mnenje IRSSV za izdajo odločbe.

- **Pravica do komunikacijskega dodatka**

Komunikacijski dodatek je pravica, ki se lahko dodeli gluhi, slepi ali gluhoslepi osebi, ki izmed storitev osebne asistencije potrebuje zgolj pomoč pri komunikaciji in spremstvu.

Upravičenec do komunikacijskega dodatka se lahko odloči za:

- uveljavljanje osebne asistencije v obsegu do 30 ur na mesec ali
- denarno nadomestilo v višini dodatka za pomoč in postrežbo pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb, ki je določen v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Vlogo za pravico do komunikacijskega dodatka vlagatelj ali njegov zakoniti zastopnik vložijo na krajevno pristojnem centru za socialno delo.

V letu 2023 je v Pomurju pravico do komunikacijskega dodatka uveljavljalo 16 vlagateljev. Od tega je bilo 15 vlog pozitivnih, 1 je bila negativna. Nobeden od njih se ni odločil za pravico v obliki osebne asistencije do 30 ur mesečno.

OA	2020	2021	2022	2023
UPRAVIČENCI	308	424	452	480
KORIŠČENJE PRAVICE	276	374	422	432
NE KORIŠČENJE PRAVICE	32	50	30	48
NOVE VLOGE	164	168	170	102
pozitivne	129	118	99	27
negativne in sklepi	35	50	71	67
				8 še čaka na mnenje
KD upravičenci	151	155	184	168
NOVE VLOGE	28	22	18	16
pozitivne	22	15	12	15
negativne in sklepi	6	7	6	1

- **Institucionalno varstvo v drugi družini**

a) *Izbor izvajalca institucionalnega varstva v drugi družini*

Namen naloge: zagotavljanje institucionalnega varstva širšemu krogu upravičencev ter možnosti sklepanja pogodb z izvajalci, ki nimajo dovoljenja za delo, a so pripravljene in motivirane ter primerni za izvajanje institucionalnega varstva v drugi družini.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

b) *Namestitev upravičenca v institucionalno varstvo v drugi družini*

Namen naloge: omogočiti upravičencu izbor storitev v mreži z zagotavljanjem različnih možnih oblik namestitev, prilagoditev potrebam upravičenca in iskanje najboljših rešitev zanj.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	0

- **Pravica gluhe osebe do tolmača**

Namen naloge: po zakonu o uporabi slovenskega znakovnega jezika Center ureja pravico gluhe osebe do tolmača. Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik v postopkih pred državnimi organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe in ima pravico uporabljati znakovni jezik tudi v vseh drugih življenjskih situacijah, v katerih bi ji gluhoti pomenila oviro pri zadovoljevanju njenih potreb. Na podlagi odločbe izda Center gluhi osebi izkaznico, s katero lahko uveljavlja pravice, enkrat letno pa ji izda vavčerje za plačilo tolmača v obsegu 30 ur letno oziroma skupaj največ 100 ur letno za gluhe osebe, ki imajo status dijaka ali študenta, ki imajo dodatne potrebe povezane z izobraževanjem.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	2	0	0	0
vodene	22	22	21	21

UPORABNIKI S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

- **Obravnava v skupnosti**

Namen naloge: Namen naloge koordinatorja obravnave v skupnosti je individualno načrtovanje pomoči in storitev uporabniku s težavami v duševnem zdravju. Uporabnik se v obravnavo v skupnosti vključi po končanem zdravljenju v psihiatrični bolnišnici ali po zaključeni nadzorovani obravnavi. Koordinator obravnave pomaga pri urejanju uporabnikovih življenjskih razmer, psihosocialni rehabilitaciji, vsakdanjih opravilih in vključevanju v vsakdanje življenje na podlagi načrta obravnave. Cilji v individualnem načrtu so oblikovani na podlagi raziskovanja štirih temeljnih področij posameznikovega življenja (stiki, spretnosti, vpliv ter bolečina oziroma zadovoljstvo). Pri skupnem načrtovanju uporabnikove prihodnosti je izrednega pomena njegova pripravljenost za sodelovanje in zmožnost za urejanje in spreminjanje življenjskih okoliščin.

Pestra in strokovno dobro zasnovana mreža storitev za uporabnike s težavami v duševnem zdravju, predstavlja osnovo za izvajanje nalog koordinacije obravnave v skupnosti. Šibka mreža služb oziroma programov tudi v letu 2023 ostaja osnovna ovira pri uresničevanju individualnih načrtov. Tudi v letu 2023 je bilo potrebno posebno pozornost nameniti stanovanjski problematiki ter iskanju virov za poravnavo dolgov. Večina uporabnikov prejema denarno socialno pomoč in varstveni dodatek, nekateri invalidsko pokojnino. V sodelovanju z rehabilitacijsko svetovalko in drugimi strokovnimi delavci Zavoda za zaposlovanje, je bilo cilje vezane na ureditev statusa in izboljšanje materialnega položaja, lažje in hitreje urejati. Socialna mreža uporabnikov je običajno šibka in ne zadovoljuje potreb po socialni vključenosti. V letu 2023 si večina uporabnikov še zmeraj bolj želi vključitev v »neformalne« oblike druženja in ne toliko v programe socialne vključenosti. Dnevni center Ozare za veliko uporabnikov predstavlja ustrezen odgovor na potrebe po vključitvi in družabništvu vendar le-ta ne zadovolji vseh, tako v smislu kapacitet za vključitev kot tudi vsebinske ponudbe.

Potreba po pomoči pri vsakodnevnih opravilih ter čustveni podpori, predvsem v času okrevanja po odpustu iz bolnišnice terja veliko individualnih stikov na domu uporabnikov. V času okrevanja po hospitalizaciji potrebujejo veliko podpore in konkretne pomoči. Storitve Osebnosti iz enot CSD običajno ne zadovolji omenjenih potreb, saj ne omogoča dovolj časovne fleksibilnosti. Zaradi slednjega so koordinatorji pogosto tudi izvajalci tovrstne oblike pomoči in ne zgolj načrtovalci kot nam nalaga zakonodaja. Neredko se koordinatorji srečujejo tudi z uporabnikovimi pričakovanji, ki so vezana zgolj na podporo pri okrevanju in/ali pomoč pri urejanju pravic iz javnih sredstev in ne na individualno obravnavo kot jo predvideva zakonodaja.

Tako do individualnega načrta sploh ne pride. V primerih, ko uporabnik pristane na obravnavo, ki terjaja individualno načrtovanje se cilji načrta najpogosteje realizirajo sproti in medinstitucionalni tim ni potreben.

Sodelovanje s Centrom za duševno zdravje ZD Murska Sobota je bilo v letu 2023 dobro, čeprav predvsem enostransko. Slednje pomeni, da je koordinatorka primere, kjer je potrebno več pozornosti nameniti medicinskemu delu obravnave, redno obveščala Center za duševno zdravje in sicer v smislu predloga za vključitev v njihovo obravnavo, obratno se je zgodilo le zelo redko.

Sodelovanje s Psihiatrično bolnišnico Ormož je bilo v preteklem letu slabše, tako v smislu obveščanja o morebitni vključitvi uporabnikov v obravnavo, kot v smislu obojestranske strokovne podpore. Slednje je posledica upokojitve socialne delavke s katero smo največ sodelovali ter nekajmesečni »izpad«, preden so zaposlili »novo« socialno delavko.

V letu 2023 je koordinatorka obravnave v skupnosti intenzivneje sodelovala z enotama Ljutomer in Murska Sobota in sicer tako na področju duševnega zdravja kot tudi varstva družine in dela z mladostniki v stiski.

V letu 2023 je koordinatorka pričela z izvajanjem preventivnih delavnic za duševno zdravje po programu »Dobro sem«. V omenjen program so bile vključene socialne oskrbovalke enote Ljutomer. Prav tako je koordinatorka aktivno sodelovala v delovni skupini za preventivne aktivnosti, ki jo vodi NIJZ.

V prihodnje bi bilo potrebno okrepiti sodelovanje tudi z osebnimi zdravniki uporabnikov, saj je to izjemno pomembno za čas, ko se duševno zdravje uporabnika poslabša in zaradi tega ni uvideven do ponujenih in potrebnih oblik pomoči. Prav tako bi bila zelo dobrodošla razširitev mreže storitev na področju družabništva, intenzivnejše podpore pri rehabilitaciji po hospitalizaciji ter izboljšanje reševanja stanovanjske problematike na celotnem področju Pomurja. Zavetišče za brezdomce, ki deluje v Pomurju, ne zmore odgovoriti na potrebe vseh uporabnikov, ki se soočajo z brezdomstvom.

Tudi v prihodnjem letu bomo namenili več pozornosti preventivnim aktivnostim za duševno zdravje. Načrtujemo izvedbo delavnic po šolah, organizacijo posveta z naslovom »Socialno delo z osebami s težavami v duševnem zdravju« ter nadaljnje sodelovanje v delovni skupini NIJZ. Poleg navedenega načrtujemo pričetek delovanja »Multidisciplinarne delovne skupine na CSD Pomurje«, z namenom izboljšanja sodelovanja s službami na področju duševnega zdravja.

Koordinatorke obravnave v skupnosti	2020	2021	2022	2023
Erna Fišinger	30	32	32	39
Petra Gyurica	21	23	22	21
Skupaj	51	55	54	60

- **Obravnava obvestila o uvedbi postopka o pridržanju oseb v zdravstvenih organizacijah**

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi osebe na pridržanju v zdravstveni organizaciji.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	2	0	6	0
vodene	2	0	1	1

- **Predlog za sprejem osebe na zdravljenje/namestitev v zavod brez privolitve**

Namen naloge: V sodelovanju z zdravstvenimi institucijami v korist uporabnika predlagati sprejem osebe na zdravljenje/namestitve v zavod brez privolitve.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	6	9	1	14
vodene	9	12	7	16

SKRBNIŠTVO

- **Imenovanje / razrešitev skrbnika za posebni primer**

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi uporabnika s postavitvijo skrbnika za posebni primer ali skrbnika za določeno vrsto opravih odsotni osebi, katere prebivališče ni znano in ki nima zastopnika, neznanemu lastniku premoženja, kadar je potrebno, da nekdo za to premoženje skrbi, pa tudi v drugih primerih, kadar je to potrebno za varstvo pravic in koristi posameznika.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	60	62	42	45

- **Predlog za imenovanje / razrešitev skrbnika**

Namen naloge: Zavarovanje pravic in koristi osebe, ki je v postopku za postavitve pod skrbništvo in imenovanje skrbnika.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	124	96	93	110

- **Mnenje sodišču o osebi skrbnika**

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi osebe, ki je v postopku za postavitve pod skrbništvo. Velja za postopke kadar CSD ni predlagatelj postavitve pod skrbništvo

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	5	20	22	14

- **Popis premoženja in izročitev v upravljanje skrbniku**

Namen naloge: Varstvo pravic in koristi uporabnika, varstvo njegovega premoženja.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	37	55	87	78

- **Spremljanje skrbnikovega dela**

Namen naloge: Varstvo uporabnikovih pravic in koristi, usmerjanje skrbnika pri opravljanju skrbniških funkcij.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	/	/	/	83
Št. vlog (vodene)	184	180	205	433

- **Dovoljenje centra za socialno delo**

Namen naloge: Varstvo koristi uporabnika in njegovih premoženjskih ter drugih pravic, saj sme skrbnik določene naloge opraviti le z dovoljenjem CSD.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	19	37	33	55

- **Reševanje ugovora zoper delo skrbnika**

Namen naloge: Varstvo uporabnikovih pravic in koristi.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	0	0	0	1

- **Neposredno izvajanje skrbniških nalog**

Namen naloge: Varstvo uporabnikovih pravic in koristi s tem, da prevzame skrbniške naloge strokovni delavec CSD.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	/	/	/	20
Št. vlog (vodene)	41	18	27	91

3. DRUGE NEOPREDELJENE NALOGE – »KRIZNE INTERVENCIJE«

Ker to niso naloge v okviru javnih pooblastil pa tudi ne naloge po zakonu, jih na centru za socialno delo izvajamo kot osnovno strokovno socialno delo – pomoč človeku v stiski. Značilnost teh nalog je, da obstaja pobudnik naloge, pritožnik, ki se (ponavadi) sklicuje na splošno moralno dolžnost reagiranja centra za socialno delo, ali pa da se uporabnik sam obrne na center ali da center oziroma delavci centra zaznajo krizni položaj, ki ni posebej zakonsko opredeljen in za izvajanje ukrepov socialna služba nima jasnih in določenih pooblastil. Naloge imajo elemente storitev in lahko v nadaljevanju preidejo v naloge po zakonu in javna pooblastila.

Namen naloge: Ponuditi konkretno pomoč, intervencijo posameznikom v položajih v katerih zaradi stisk in težav ogrožajo sebe oz. druge. Krizni položaji lahko definiramo, kot tiste, ki vsaj na prvi pogled zahtevajo neki odgovor, poseg, intervencijo, ki naj bi bila odgovor na neko bolj ali manj določeno grožnjo, nevarnost. Lahko gre za trenutna ali dolgotrajnejša stanja.

Krizni položaji so lahko:

1. osebni (prehodi, identitete, doživljajske, čustvene krize)
2. medosebni (konflikti, zamere, nesporazumi, nestrpnost)
3. materialni (finančni, stanovanjski)
4. statusni (brezposelnost, invalidnost, upokojitev, brez državljanstva)
5. posledica izgube (partnerja, otroka, prijateljev)

Nastanejo lahko kot posledica:

1. stigmatiziranosti (npr. odpustitev zasvojenega z prepovedanimi drogami),
2. prekrškov (lahko tudi povsem interakcijske narave npr. zanemarjen videz ali drugačen slog življenja)
3. sprememb v okolju (odpuščanje delavcev, spremembe v soseski)

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	49	67	75	99
vodene	55	78	15	99

POSTOPEK V ZVEZI Z OPROSTITVAMI PLAČIL SOCIALNOVARSTVENIH STORITEV

Namen naloge: omogočiti enakovreden dostop do socialnovarstvenih storitev vsem državljanom ne glede na gmotno stanje.

Vloga upravičenca za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila socialnovarstvene storitve se lahko vloži v primeru institucionalnega varstva, nadomestne oblike bivanja in oskrbe zunaj mreže javne službe za upravičence do institucionalnega varstva ali pomoč družini na domu. Občine za občane, ki nimajo dovolj lastnih sredstev za plačilo domske oskrbe in ki nimajo zavezancev ali so le ti plačilno nesposobni, doplačujejo stroške oskrbe. Delno si plačilo oskrbe v domovih povrnejo iz premoženja uporabnikov po njihovi smrti, seveda, če nepremičninsko premoženje obstaja.

Vloga upravičenca za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila socialnovarstvene storitve se lahko vloži v primeru institucionalnega varstva, nadomestne oblike bivanja in oskrbe zunaj mreže javne službe za upravičence do institucionalnega varstva ali pomoč družini na domu.

Občine za občane, ki nimajo dovolj lastnih sredstev za plačilo domske oskrbe in ki nimajo zavezancev ali so le ti plačilno nesposobni, doplačujejo stroške oskrbe. Delno si plačilo oskrbe v domovih povrnejo iz premoženja uporabnikov po njihovi smrti, seveda, če nepremičninsko premoženje obstaja.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	585	1.224	1.070	1.691

4. PRAVICE IZ JAVNIH SREDSTEV

LETNE PRAVICE

Pooblastilo za odločanje o pravicah iz javnih sredstev je dodeljeno centrom za socialno delo, ki po spremembi socialne zakonodaje odločajo o štirih denarnih prejemkih in sedmih subvencijah in plačilih. Služba ZUPJS je v letu 2023 vodila postopke ugotavljanja upravičenosti do tako imenovanih letnih pravicah (otroški dodatek, državna štipendija, subvencija malice za učence in dijake, subvencija kosila za učence), katerih obdobje prejemanja je eno leto oz. vezano na šolsko ali študijsko leto. Služba ZUPJS odloča o pravici dveh denarnih prejemkov in treh subvencijah. Glavnino dela predstavlja vodenje postopkov o naslednjih pravicah iz javnih sredstev:

1. otroški dodatek,
2. državna štipendija,
3. znižano plačilo vrtca,
4. subvencija malice za učence in dijake,
5. subvencija kosila za učence.

Službi ZUPJS je dodeljena tudi pristojnost za odločanje o pravici do dodatka za veliko družino.

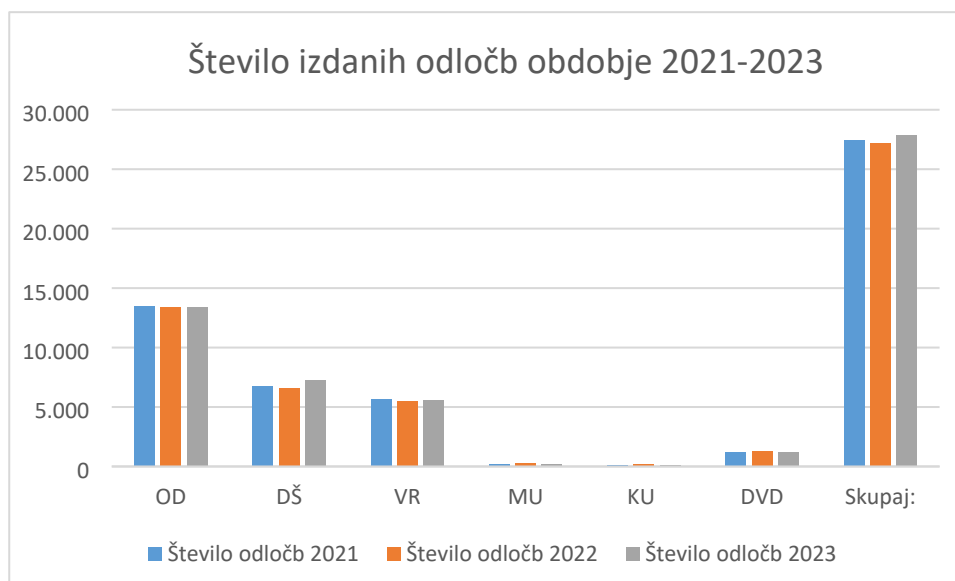
Odločanje o pravicah iz javnih sredstev je kompleksna in strokovno zahtevna naloga, saj morajo strokovni delavci poleg Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki določa enotna merila in pogoje za uveljavljanje pravic, upoštevati tudi druge zakone, ki urejajo posamezno pravico (Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, Zakon o vrtcih, Zakon o štipendiranju...) in podzakonske akte.

Spodnja tabela prikazuje število odločb, ki jih je izdal CSD Pomurje v obdobju od leta 2021 do leta 2023, po posameznih pravicah iz javnih sredstev.

Pravica	Število odločb 2021	Število odločb 2022	Število odločb 2023
OD	13.472	13.440	13.429
DŠ	6.741	6.562	7.271

VR	5.678	5.517	5.591
MU	210	248	237
KU	120	169	158
DVD	1.203	1.293	1.229
Skupaj:	27.424	27.229	27.915

Sledi grafični prikaz števila izdanih odločb po vrstah pravice.

1.1 Otroški dodatek

Otroški dodatek je dopolnilni prejemek, ki je namenjen za preživljanje, vzgojo in izobraževanje otrok. V Republiki Sloveniji je otroški dodatek selektivna pravica, saj država želi izboljšati položaj družin z nižjimi dohodki in zmanjšati revščino. Pravica se pridobi s prvim dnevom naslednjega meseca po vložitvi vloge, v primeru rojstva otroka pa od rojstva, če je vloga vložena v 30 dneh od rojstva otroka (94. člen ZSDP). Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev ali druga oseba za otroka s prijavljenim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki dejansko živi v Republiki Sloveniji, in sicer do 18. leta starosti. Pravica se uveljavlja na centru za socialno delo, kjer ima upravičenec stalno prebivališče oziroma kjer večina družinskih članov dejansko prebiva, če je posameznikovo stalno ali začasno prebivališče na različnih naslovih.

Višina otroškega dodatka se določi glede na uvrstitev družine v dohodkovni razred, ki je določen v nominalnih zneskih.

Glede na število otrok se skupna višina otroškega dodatka določi za vse otroke, ki so upravičeni do otroškega dodatka, tako da se seštejejo posamezni zneski otroških dodatkov za vsakega otroka.

V obdobju od 01.01.2023 do 31.12.2023 je bilo izdanih 13.429 odločb o otroškem dodatku.

1.1 Državna štipendija

Državna štipendija je namenjena spodbujanju izobraževanja in doseganju višje ravni izobrazbe. Je dopolnilni prejemek, namenjen kritju stroškov, ki so povezani s šolanjem. ZUPJS določa meje dohodkov za ugotavljanje upravičenosti do državne štipendije, ostale pogoje pa določa zakon, ki ureja štipendiranje.

Dijaki prvo vlogo za uveljavljanje državne štipendije vložijo v mesecu avgustu, študenti prvo vlogo vložijo v mesecu septembru. Za nadaljnje prejemanje štipendije ni potrebno oddati vloge.

Če ob odločanju o upravičenosti do državne štipendije, center za socialno delo ni razpolagal s podatkom o ocenah in bivanju, se je o dodatku za uspeh in bivanju odločalo naknadno z dopolnilno odločbo. Dopolnilna odločba, s katero je center za socialno delo naknadno odločil o dodatkih, je bila izdana le na podlagi zahteve dijaka oziroma študenta.

Služba ZUPJS za štipendiste spremlja tudi zaključek izobraževanja in odloča o vračilih državnih štipendij. Z upravičenci sklepamo dogovore o obročnem vračilu in odlogu neupravičeno prejete državne štipendije. Vloge za odpis, skupaj z mnenjem centra, pošljemo na MDDSZ.

V obdobju od 01.01.2022 do 31.12.2022 je bilo izdanih 7.271 odločb o državni štipendiji.

1.3 Znižano plačilo vrtca

Znižano plačilo vrtca je subvencija, do katere so upravičeni starši, ki so otroka vključili v javni ali zasebni vrtec. ZUPJS določa meje dohodkov za uvrstitev v dohodkovni razred na podlagi katerih se določi plačilo staršev za vrtec. Staršem, ki ne uveljavljajo znižanega plačila za vrtec, vrtec izstavi račun v višini 77% od cene programa (najvišji dohodkovni razred). Oprostitev plačila vrtca so po ZUPJS deležni le otroci, ki so v rejništvu.

Štiri pomurske občine (Beltinci, Ljutomer, Puconci, Rogaševci) imajo sprejet sklep na podlagi katerega omogočajo staršem uveljavljanje posebnih okoliščin pri znižanem plačilu vrtca (stanovanjski kredit za reševanje stanovanjskega problema). Če vlagatelj izpolnjuje pogoje navedene v sklepu občine, se plačilo vrtca ustrezno zniža.

V obdobju od 01.01.2023 do 31.12.2023 je bilo izdanih 5.591 odločb o znižanem plačilu vrtca.

1.4 Subvencija malice za učence in dijake

Subvencija malice pripada tistim učencem in dijakom, ki se redno izobražujejo, so prijavljeni na malico in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji, ne presega zneska, ki ga določa ZUPJS. Subvencija malice za učence pripada v višini cene malice. Za dijake ZUPJS določa tri višine subvencije: 100%, 70% in 40%. Izvajalec na osnovi podatkov o povprečnem mesečnem dohodku na osebo, ugotovljenem v odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji, upošteva višino subvencije pri plačilu malice. Če nobena od povezanih oseb učenca ali dijaka ne razpolaga z veljavno odločbo o pravici do otroškega dodatka ali državne štipendije, se uvrstitev v dohodkovni razred, ugotovljen na način, kot to velja za otroški dodatek, ugotovi na podlagi vloge za priznanje pravice do subvencije malice. Brezplačna malica pripada učencem in dijakom, ki so nameščeni v rejniško družino, prosilcem za azil ter otrokom, ki so nameščeni v zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

V obdobju od 01.01.2023 do 31.12.2023 je bilo izdanih 237 odločb za subvencijo malice.

1.5 Subvencija kosila

Subvencija kosila je naslednja vrsta subvencije prehrane do katere imajo pravico učenci, ki se šolajo po programu rednega izobraževanja, so naročeni na šolsko kosilo in če dohodki družine ne presegajo zneska, ki ga določa ZUPJS. Izvajalec na osnovi podatkov o povprečnem mesečnem dohodku na osebo, ugotovljenem v odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji, upošteva višino subvencije pri plačilu kosila. Če nobena od povezanih oseb učenca ne razpolaga z veljavno odločbo o pravici do otroškega dodatka ali državne štipendije, se uvrstitev v dohodkovni razred, ugotovljen na način, kot to velja za otroški dodatek, ugotovi na podlagi vloge za priznanje pravice do subvencije kosila. Brezplačno kosilo pripada le učencem, ki so nameščeni v rejniško družino.

V obdobju od 01.01.2023 do 31.12.2023 je bilo izdanih 158 odločb za subvencijo kosila.

1.6 Dodatek za veliko družino

Dodatek za veliko družino (v nadaljevanju DVD) je letni prejemek namenjen družini, ki ima v koledarskem letu vsaj en dan tri ali več otrok starih do starosti 18 let, po 18. letu pa, če so otroke starši dolžni preživljati v skladu z določbami zakona, ki ureja družinska razmerja. Določeni sta dve višini dodatka za veliko družino: dodatek za veliko družino s tremi otroki ter dodatek za veliko družino s štirimi ali več otroki.

Od leta 2019 so do dodatka za veliko družino ponovno upravičene vse velike družine, ne glede na dohodkovni položaj. Višina dodatka za družine s tremi otroki je v letu 2023 znašala 468,00 EUR, s štirimi ali več otroki pa 568,71 EUR.

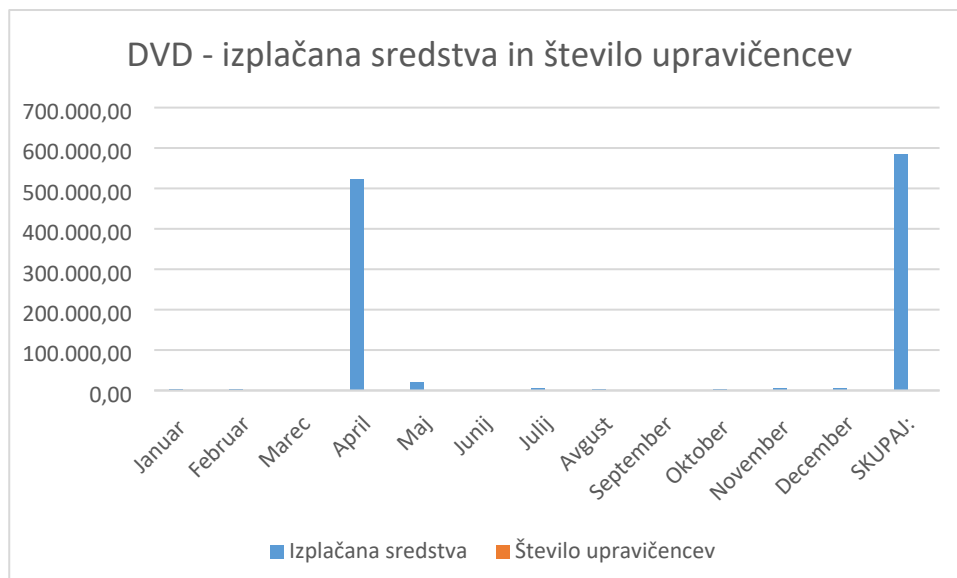
Spodnja tabela prikazuje število prejemnikov dodatka za veliko družino po mesecih in izplačana sredstva v obdobju od 01.01.2023 do 31.12.2023.

Mesec	Izplačana sredstva	Prejemniki
Januar	4.366,50	14
Februar	3.668,30	11
Marec	1.697,20	4
April	522.780,07	1.071
Maj	19.878,18	52
Junij	6.877,65	16
Julij	4.780,71	11
Avgust	3.110,13	9
September	2.908,71	7
Oktober	4.312,71	9
November	5.248,71	12
December	5.716,71	13
SKUPAJ:	585.345,58	1.229

Dodatek za veliko družino je v letu 2023 prejelo 1.229 upravičencev. Izplačilo dodatka za veliko družino za 1.071 upravičencev za leto 2023 je bilo v mesecu aprilu 2023, ostalim upravičencem je bil dodatek za veliko družino izplačan v mesecu izpolnitve pogojev.

V obdobju od 01.01.2023 do 31.12.2023 so izplačana sredstva za dodatek za veliko družino znašala 585.345,58 EUR.

Sledi grafični prikaz izplačanih sredstev in števila upravičencev dodatka za veliko družino, po mesecih.

2. Izdaja potrdil iz uradnih evidenc

V letu 2023 se je povečalo število zaprosil za izdajo potrdil iz uradnih evidenc. Zaprosila se nanašajo na pravico za otroški dodatek in državno štipendijo.

V nadaljevanju sledi prikaz števila izdanih potrdil za obdobje od leta 2021 do leta 2023.

Leto	2021	2022	2023
Število izdanih potrdil	115	198	267

2. Razeseljene osebe iz Ukrajine

Razeseljene osebe iz Ukrajine, ki jim je bila priznana začasna zaščita po Zakonu o začasno zaščiti (ZZZRO), so lahko od aprila 2022 dalje, pod pogoji določenimi v zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, na centru uveljavljali naslednje pravice:

- pravico do otroškega dodatka,
- pravico do znižanega plačila vrtca.

V primeru, ko je oseba upravičena do denarne pomoči ali žepnine po ZZZRP, je po 16. členu Uredbe oproščena plačila za vrtec, zato v tem primeru ne vplaga vloge za znižano plačilo na centru za socialno delo.

Osebe z začasno zaščito niso upravičene do subvencije malice in kosila po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Na podali 19. člena Uredbe imajo namreč osebe z začasno zaščito, ki se vpišejo v osnovno šolo in se redno izobražuje, pravico do brezplačne malice in kosila. Osebe, ki se vpišejo v srednjo šolo in se redno izobražujejo, pa imajo pravico do brezplačne malice. Sredstva za malice in kosila zagotovi ministrstvo, pristojno za izobraževanje.

Do drugih pravic po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev osebe z začasno zaščito niso upravičene, saj ne izpolnjujejo splošnega pogoja za upravičenost.

MDDSZ je pripravilo posebno vlogo za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka in znižanega plačila vrtca za osebe s priznano začasno zaščito.

Osebam s priznano začasno zaščito smo nudili podporo in pomoč pri izpolnjevanju vloge za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka in znižanega plačila vrtca.

V letu 2023 smo o podaljšanju pravic do otroškega dodatka in znižanega plačila vrtca za razseljene osebe, odločali po uradni dolžnosti.

3. Avtomatizacija informativnih izračunov

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju MDDSZ) je v letu 2023 nadaljevalo z avtomatizacijo informativnih izračunov, katere smo centri za socialno delo, začeli izdajati v letu 2021. Informativni izračuni se izdajajo za pravico do otroškega dodatka, znižano plačilo vrtca, subvencijo malice in subvencijo kosila, sledila naj bi avtomatizacija postopkov za pravico do državne štipendije.

Namen informativnega izračuna je, da se stranki omogoči čimprejšnje izvrševanje pravic, do katerih je upravičena. Z informativnim izračunom se začasno odloči o upravičenosti do pravice, njeni višini in obdobju upravičenosti. Informativni izračun ima enako vsebino kot odločba in bo stranki vročen na enak način kot velja pravilo za vročanje odločb za pravice iz javnih sredstev (navadno vročanje z dostavo v hišni predalčnik, šteje se da je vročitev opravljena 21 dan od dneva odpreme, ki je označen na informativnem izračunu). Če se upravičenec ne strinja z ugotovitvijo v informativnem izračunu, bo lahko vložil ugovor, o katerem odloča center za socialno delo. Rok za vložitev ugovora je 15 dni od dneva vročitve. Ministrstvo je pripravilo predlog ugovora. Ugovor obravnava center za socialno delo in izda odločbo, zoper katero ima stranka pravico do pritožbe. Pri informativnem izračunu je pomembno, da se pravica začne izvrševati z dnem odpreme informativnega izračuna in vloženi ugovor ne zadrži izvrševanja informativnega izračuna. Če oseba ne vložiti ugovora, se informativni izračun šteje za dokončno odločbo centra za socialno delo. Oseba, ki zoper informativni izračun ni ugovarjala, nima pravice do pritožbe.

V začetku vsakega meseca se v ISCS2D2 kreirajo ZUPJS-H vloge za podaljševanje letnih pravic po uradni dolžnosti na podlagi 35. a člena ZUPJS. Podatki o ZUPJS-H vlogah se avtomatično posredujejo v IS Krpan, kjer se zadeva evidentira in določi številka zadeve, ki se avtomatično prenese v ISCS2D2.

Na ZUPJS-H vlogah se avtomatično sprožijo postopki pridobivanja podatkov o povezanih osebah, podatkov o dohodkih in premoženju ter kreira pravica.

Postopek avtomatične izdaje informativnega izračuna se je v določenih primerih ustavi (npr. pri določitvi povezanih oseb, manjkajoči statusi, dohodki in premoženje v tujini, dodatno znižanje dohodkovnega razreda pri znižanem plačilu vrtca...). V tem primeru je bilo potrebno zadevo v IS Krpan ročno signirati na strokovnega delavca, ki nato v ISCS2D2 postopek nadaljuje ročno in izda odločbo.

Na vlogah, kjer se je avtomatični postopek nadaljeval in se je pravica potrdila, se je kreiral informativni izračun, le ta pa je bil posredovan v IS Krpan. Avtomatizirane informativne izračune je odpremila glavna pisarna. Datum izdaje in odpreme AIZ se je avtomatično prenesel v ISCS2D2 in se zadeva potrdi. Strokovni delavci opažamo napake pri avtomatiziranih informativnih izračunih, predvsem glede načina upoštevanja dohodkov in premoženja, vendar z avtomatizacijo ni možnosti razveljavitve AIZ.

Avtomatizacija informativnih izračunov je napredovala in olajšala delo, vendar se je zmanjšala preglednost nad stanjem zadev. Zaradi zamika pri prenosu potrdil o šolanju za novo šolsko/študijsko leto s strani MIZŠ, se je avtomatika ustavljala pri preverjanju povezanih oseb in je bilo potrebno o ZUPJS-H vlogah odločati ročno.

Avtomatika se je ustavila tudi na ZUPJS-H vlogah, kjer sta dve pravici: otroški dodatek in državna štipendija. Za otroški dodatek je bil izdan AIZ, za državno štipendijo je bilo potrebno postopek ročno nadaljevati.

4. Višji zneski letnih pravic iz javnih sredstev in mej dohodkovnih razredov

Na podlagi objavljenega indeksa rasti cen življenjskih potrebščin v obdobju januar – december preteklega leta (2022) so se za 10,3 odstotka zvišale meje dohodkov za letne pravice iz javnih sredstev (otroški dodatek, državna štipendija, znižano plačilo vrtca, subvencija malice in subvencija kosila) ter zneski otroškega dodatka in državne štipendije.

Meje dohodkov za letne pravice ter zneski otroškega dodatka, državne štipendije in dodatkov k državni štipendiji so se uskladili s 1. marcem 2023.

Nova meja za pridobitev otroškega dodatka in državne štipendije je od 1. marca 2023 dalje znašala 1.218,08 evrov neto povprečno mesečno na osebo. Najvišji otroški dodatek je tako znašal 162,53 evra na mesec, najvišji osnovni znesek državne štipendije znaša 258,87 evra. Usklajeni so tudi dodatki k državni štipendiji.

Nove meje dohodkov veljajo tudi za subvencijo malice in kosila. Subvencija malice za učence pripada v kolikor povprečni mesečni dohodek na osebo ne presega 652,12 evra, subvencija kosila za učence pa pripada v kolikor povprečni mesečni dohodek na osebo ne presega 442,94 evra. Zgornja meja za subvencijo malice za dijake je po novem 787,44 evrov.

V zvezi s subvencijo šolske prehrane je potrebno poudariti, da v kolikor so bili učenci oziroma dijaki zaradi uskladitve mej dohodkov upravičeni do subvencije malice oziroma kosila, so bili avtomatsko uvrščeni v nov dohodkovni razred. Podatek je bil posredovan Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, ki je podatek prenesel šolskim zavodom. Upravičenci so bili o uvrstitvi v nov dohodkovni razred in o upravičenosti do subvencije šolske prehrane obveščeni z obvestilom centra za socialno delo, zato ni bilo potrebno oddajati novih vlog.

Vsem upravičencem, katerim je uskladitev dohodkovnih razredov vplivala na pravico so subvencije malice in kosila, smo poslali obvestila o uskladitvi mej dohodkov za leto 2023 in upravičenost do subvencije šolske prehrane. Poslanih je bilo 1.385 obvestil. Po prejemu obvestil se je povečalo število telefonskih klicev upravičencev, kateri so želeli dodatna pojasnila.

V letu 2023 so bili usklajeni tudi zneski dodatka za veliko družino. Dodatek za veliko družino s tremi otroki je tako po novem znašal 468,00 evrov, dodatek za veliko družino s štirimi ali več otroki je znašal 568,71 evra.

Višji zneski otroškega dodatka, državne štipendije in dodatkov k državni štipendiji so bili samodejno izplačani v mesecu aprilu 2023.

5. Novosti 2023

S 31.12.2022 so prenehale veljati določbe Zakona o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja, omilitve, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic COVID-19 (ZDUPŠOP). Do 31.12.2022 center ni bil dolžan po uradni dolžnosti spremljati sprememb vrste periodičnega dohodka. O spremembi vrste periodičnega dohodka, ki vpliva na upravičenost do letne pravice, smo odločali s prvim dnem naslednjega meseca po prejemu obvestila o spremembi, s 1.1.2023 smo morali o spremembi vrste periodičnega dohodka odločati tudi za nazaj, v kolikor le-ta vpliva na višino in obdobje prejemanja letnih pravic.

S 01.01.2023 se dohodnine ne plača od družinske pokojnine po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje (sprememba 23. člena ZDoh-2), zato se le-ta ne upošteva kot dohodek pri uveljavljanju letnih pravic iz javnih sredstev.

Sprememba je tudi na področju upoštevanja dohodkov dijakov in študentov za opravljeno začasno in občasno delo. Pri uveljavljanju pravice do otroškega dodatka, državne štipendije in znižanega plačila vrtca, se dohodki dijakov in študentov za opravljeno začasno in občasno delo, ne upoštevajo do višine minimalne plače, določene v skladu z zakonom, ki ureja minimalno plačo.

Državni zbor RS je dne 28.06.2023 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o šolski prehrani (Uradni list RS, št. 76/2023;v nadaljevanju ZŠolPre-1B).

V skladu z ZŠolPre-1B so otroci, ki obiskujejo osnovno šolo, v družinah, ki spadajo v 4. dohodkovni razred (OD) oziroma 3. dohodkovni razred (DŠ) od 01.09.2023 do 01.09.2026 upravičeni do subvencije kosila v višini cene kosila. Navedene spremembe so veljale za družine, ki so imele dohodkovni razred že določen z odločbo za otroški dodatek/državno štipendijo, ki je pričela veljati pred 1.9.2023, vendar je še veljala na dan 01.09.2023.

Obvestila o upravičenosti do subvencije kosila v višini cene kosila za učence, smo po pošti obvestili o spremembah. Poslanih je bilo 1.580 obvestil.

V letu 2023 je v ISCS2 pripravljen nov izpis o možnosti vložitve posebne vloge za subvencijo malice in kosila, v kolikor družina nima veljavnih pravic iz javnih sredstev (otroški dodatek, državna štipendija). Seznam obvestil je potrebno mesečno ročno preveriti, posredovati v Krpan in jih poslati upravičencem.

Državni zbor je dne 24.11.2023 sprejel novelo Zakona o štipendiranju (ZŠtip-1C). Zakon je začel veljati 15. dan po objavi v uradnem listu, torej dne 21.12.2023, uporabljati pa se ga začne s 1.1.2024 (določila glede višin štipendij) oz. s šolskim letom 2024/2025 (določila glede združljivosti državnih iz Zoisovih štipendij) oz. s šolskim letom 2025/26 (določila glede štipendije AD futura).

Glavne spremembe novele ZŠtip-1C so:

- Višine državne štipendije bodo od 1.1.2024 ostale v enaki višini, kot so v veljavi do 31.12.2023,
- S šolskim letom 2024/25 bo omogočeno istočasno prejetje državne in Zoisove štipendije,
- Štipendist ne bo upravičen do dodatka za uspeh, če bo prejel tako državno kot Zoisovo štipendijo,
- Štipendist bo upravičen do dodatka za bivanje samo pri eni izmed štipendij,
- Štipendist bo upravičen do dodatka za posebne potrebe samo pri eni štipendiji.

Vsi štipendisti, ki jim je bilo odobreno prejetje državne štipendije za šolsko/študijsko leto 2023/24, bodo prejeli ustrezne nove odločbe po 1.1.2024, zato vlog ni bilo potrebno vlagati. Center za socialno delo bo nadomestne odločbe izdal po uradni dolžnosti.

MESEČNE PRAVICE

Na osnovi Zakona o socialno varstvenih prejemkih se uveljavljajo naslednje pravice:

1. denarna socialna pomoč,
2. izredna denarna pomoč,
3. varstveni dodatek,
4. subvencija najemnine,
5. zdravstveno zavarovanje,
6. pogrebne/ posmrtnine.

Spodnja tabela prikazuje število odločb, ki jih je izdal CSD Pomurje, po posameznih pravicah iz javnih sredstev v obdobju 2019 – 2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Denarna socialna pomoč	16.525	17.449	16.537	13.852	13.049
Varstveni dodatek	4.925	4.885	5.063	5.441	5.457
Subvencija najemnine	717	795	893	799	756
Osnovno zdravstveno zavarovanje	16.264	17.336	16.488	13.819	13.077
Dopolnilno zdravstveno zavarovanje	16.036	17.139	16.287	13.698	12.908
Izredna denarna socialna pomoč	10.727	11.713	11.619	11.353	11.834
Pogrebina	780	830	829	739	611
Posmrtnina	767	815	811	734	606

Ugotavljamo, da izredno denarno socialno pomoč še vedno uveljavlja vedno več zaposlenih z nižjimi dohodki in upokojujencev z nizkimi pokojninami, ker jim lastni dohodki ne omogočajo osnovnega preživetja. Ugotavljamo pa, da število prejemnikov denarne socialne pomoči iz leta v leto pada

Predmet izrednih denarnih socialnih pomoči so še vedno nakup kurjave, plačilo stroškov (npr. elektrike), nakup obleke in obutve pa tudi za nakup hrane in drugih osnovnih potrebščin. Izredne denarne socialne pomoči lahko center za socialno delo izplača tudi v funkcionalni obliki, tj. nameni jih neposredno za plačilo električne energije, komunalnih stroškov ipd.

- **Denarna socialna pomoč**

Namen denarne socialne pomoči je zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.

V obdobju 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je bilo izdanih 13. 049 odločb o denarni socialni pomoči.

- **Obvezno zdravstveno zavarovanje in kritje razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev**

Namen - Do kritja prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje in do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev so upravičeni tisti, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči ali izpolnjujejo pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči. Do te pravice niso upravičeni tisti, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev varstvenega dodatka.

V obdobju 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je bilo v 13.077 primerih odločeno o pravici do osnovnega zdravstvenega zavarovanja.

V obdobju 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je bilo v 12.908 primerih odločeno o pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev.

- **Varstveni dodatek**

Namen varstvenega dodatka je zagotavljanje kritje življenjskih stroškov, ki nastanejo v daljšem časovnem obdobju in niso stroški za zagotavljanje minimalnih življenjskih potreb.

Namenjen je osebam, ki si materialne varnosti ne morejo zagotoviti zaradi okoliščin, na katere sami ne morejo vplivati. Upravičenci so trajno nezaposljive osebe in/ali so starejši od 63 let (ženske) ali od 65 let (moški).

V obdobju 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je bilo izdanih 5.457 odločb o varstvenem dodatku.

- **Izredna denarna socialna pomoč**

Namen - Do izredne denarne socialne pomoči je upravičena oseba, ki iz razlogov, na katere ni mogla ali ne more vplivati, zaide v položaj materialne ogroženosti ali če ima izredne stroške, vezane na preživljanje, ki jih z lastnim dohodkom ne morete pokriti.

V obdobju 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je bilo izdanih 11.834 odločb o izredni denarni socialni pomoči.

- **Enkratna izredna denarna socialna pomoč pri kritju stroškov pogreba in enkratna izredna denarna socialna pomoč po smrti družinskega člana**

Namen pomoči je pomoč pri kritju stroškov pogreba in pomoč po smrti družinskega člana – vezani sta na upravičenost do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka ali na dohodkovni položaj posameznika.

V obdobju 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je bilo izdanih 611 odločb o pomoči pri kritju stroškov pogreba in 606 odločb o pomoči po smrti družinskega člana.

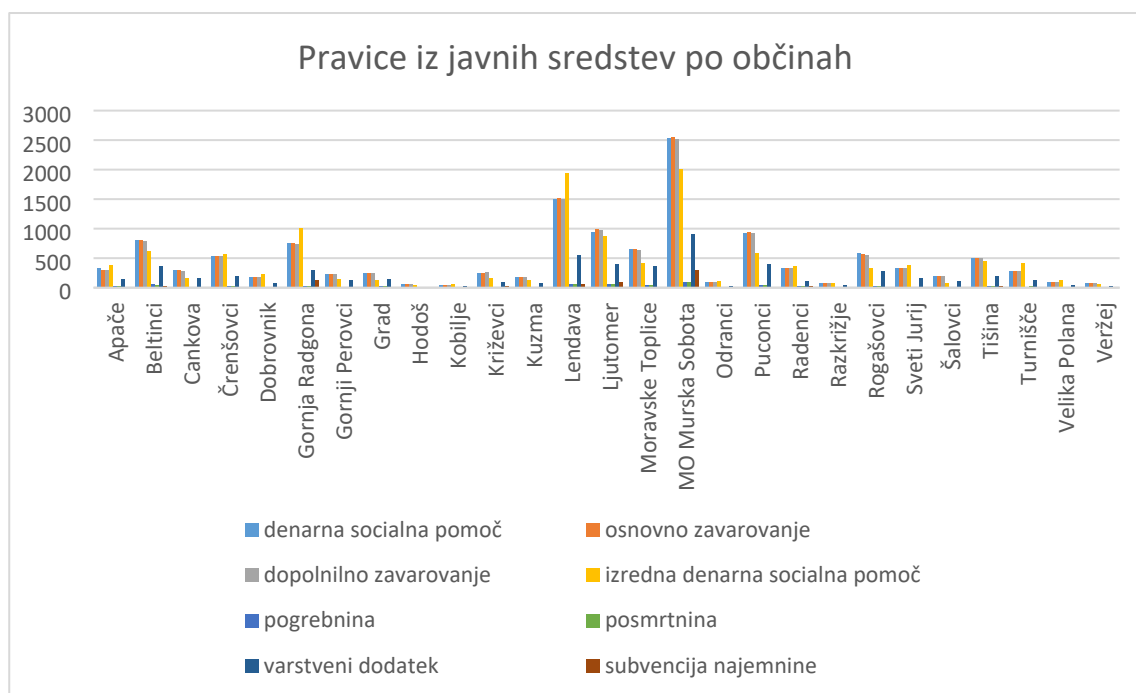
• **Subvencija najemnine**

Namen - Subvencijo najemnine lahko uveljavijo najemniki v neprofitnem stanovanju, bivalni enoti, namenskem najemnem stanovanju, tržnem stanovanju in hišniškem stanovanju. Upravičenost do subvencije se ugotavlja na podlagi ugotovljenega dohodka najemnika in oseb, ki so navedeni v najemni pogodbi.

V obdobju 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je bilo izdanih 756 odločb o najemnini.

Prikaz: pravice iz javnih sredstev po občinah

	denarna socialna pomoč	osnovno zavarovanje	dopolnilno zavarovanje	izredna denarna socialna pomoč	pogrebna	posmrtnina	varstveni dodatek	subvencija najemnine
Apače	328	304	302	389	18	18	142	14
Beltinci	805	802	787	613	51	47	360	25
Cankova	301	298	280	167	7	7	154	2
Črenšovci	537	537	535	562	21	22	201	4
Dobrovnik	180	180	180	233	5	5	69	6
Gornja Radgona	752	748	738	1.009	33	33	295	128
Gornji Perovci	227	224	226	136	10	9	130	9
Grad	250	251	245	120	21	21	145	1
Hodoš	56	56	55	41	3	3	15	0
Kobilje	42	42	41	55	7	7	21	1
Križevci	253	254	255	167	15	15	87	28
Kuzma	185	182	182	119	2	2	83	0
Lendava	1.502	1.514	1.506	1.940	61	61	559	62
Ljutomer	944	991	978	874	66	66	394	87
Moravske Toplice	660	655	640	416	37	35	360	10
MO Murska Sobota	2.541	2.549	2.515	2.015	85	85	914	301
Odranci	90	95	92	106	13	13	33	0
Puconci	928	935	918	591	37	36	392	7
Radenci	333	335	328	370	20	20	108	32
Razkrižje	82	80	80	76	6	6	49	2
Rogašovci	576	566	559	338	18	18	278	1
Sveti Jurij	334	337	331	378	12	12	160	9
Šalovci	197	193	192	83	9	9	109	2
Tišina	498	499	496	450	22	23	196	18
Turnišče	279	279	279	410	16	17	128	2
Velika Polana	92	92	92	123	12	12	42	1
Veržej	77	79	76	53	4	4	33	4

5. STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKI PREJEMKI

Pravice po Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih so pravice do družinskih prejemkov in pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo. Pravice so vezane na otroka, uveljavlja pa jih eden od staršev.

DRUŽINSKI PREJEMKI – PRAVICE

- pomoč ob rojstvu otroka
- starševski dodatek
- dodatek za nego otroka
- delno plačilo za izgubljeni dohodek

- **Dodatek za nego otroka**

Starši, ki skrbijo za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo so upravičeni tudi do posebnega *dodatka za nego otroka*. Pravica se uveljavlja na podlagi zdravniške komisije. Dodatek za nego otroka je mesečni prejemek, znaša od 1. 7. 2019 102,40 evrov, za otroke s težjo motnjo v duševnem razvoju in težko gibalno oviranega otroka pa 204,80 evrov.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	236	240	228	239

- **Pomoč ob rojstvu otroka**

Starši s stalnim bivališčem v RS so lahko upravičeni tudi do enkratnega prejemka ob rojstvu otroka. Pomoč ob rojstvu otroka je namenjena nakupu opreme za novorojenca.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	711	1.005	849	729

- **Starševski dodatek**

Starši, ki ob rojstvu niso upravičeni do starševskega nadomestila lahko pridobijo pravico do starševskega dodatka. Le ta traja 365 dni od rojstvu otroka, pri čemer prvih 77 dni koristi mati, za ostale dni pa se starša lahko, podobno kot v primeru starševskega dopusta, dogovorita. Pogoji je, da imata prosilec in otrok stalno bivališče v RS in da tudi dejansko bivata v RS.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	154	183	153	135

- **Delno plačilo za izgubljeni dohodek**

V primeru nege in varstva otroka s težjo motnjo v duševnem ali težko gibalno ovirani imajo poleg dodatka za nego, v primeru izstopa s trga delovne sile ali začetka dela s skrajšanim delovnim časom, tudi pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek. Ta se izplačuje v obliki nadomestila plače v višini minimalne plače oziroma v sorazmernem deležu s krajšim delovnim.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek je osebni prejemek, ki ga prejme eden od staršev ali druga oseba, kadar prekine delovno razmerje ali začne delati krajši delovni čas zaradi nege in varstva otroka s težjo motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka ali otroka z boleznijo iz seznama hudih bolezni. Pravico lahko uveljavlja tudi eden od staršev, ki neguje in varuje dva ali več otrok, ki potrebujejo posebno nego in varstvo.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	29	29	41	55

ZAVAROVANJE ZA STARŠEVSKO VARSTVO - PRAVICE

- materinski dopust
- starševski dopust
- očetovski dopust
- krajši delovni čas
- pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok

Starši ali druge osebe imajo pravico do starševskega dopusta, če so zavarovanci po tem zakonu.

Materinski dopust je izključna pravica matere v trajanju 105 dni, zakon pa predvideva tudi izjeme pri koriščenju materinskega dopusta. Materinski dopust nastopi mati 28 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog.

Vsak od staršev ima pravico izrabiti 130 dni (skupaj 260 dni) starševskega dopusta, od tega je 30 dni neprenosljivega dopusta za mater. Starša se o izrabi starševskega dopusta pisno dogovorita 30 dni pred potekom materinskega dopusta. Starševski dopust se izrabi v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela. Ne glede na zakonsko možnost starševski dopust večinoma izrabijo matere, delež očetov je skorajda zanemarljiv.

Tudi posvojitelji so upravičeni do starševskega dopusta. Vsak od posvojiteljev ga lahko koristi 130 dni do zaključka 1. razreda osnovne šole.

Pravico do starševskega nadomestila imajo tiste osebe, ki imajo pravico do starševskega dopusta in so bile zavarovane pred dnevom nastopa starševskega dopusta. Pravico do starševskega nadomestila pa imajo tudi osebe, ki nimajo pravice do starševskega dopusta, če so bile zavarovane po tem zakonu najmanj dvanajst mesecev v zadnjih treh letih pred uveljavljanjem pravice do starševskega nadomestila.

Osnova za izračun nadomestila so osnove v zadnjih 12 mesecih pred mesecem pred vložitvijo prve vloge (kot zadnji mesec se šteje osnova od katere so bili obračunani prispevki v predpreteklem mesecu od vložitve prve vloge za dopust).

Porodniški/materinski dopust, nadomestilo

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	658	720	686	665

Dopust, nadomestilo za nego in varstvo otroka/starševski dopust, nadomestilo

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	948	920	980	1.106

Očetovski dopust je dopust, namenjen očetom, da bi že v najnežnejši dobi otroka skupaj z mamo sodelovali pri negi in varstvu otroka. Očetovski dopust traja 30 koledarskih dni.

Oče izrabi prvi del očetovskega dopusta v trajanju najmanj 15 koledarskih dni v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela od rojstva otroka do najpozneje enega meseca po poteku starševskega dopusta v strnjenem nizu oziroma pravice do starševskega dodatka za tega otroka. Če jih izrabi manj kot 15 dni, mu preostane do 15 dni propade. Oče lahko izrabi tudi celotnih 30 koledarskih dni v enem delu, npr. ob rojstvu otroka.

Oče izrabi drugi del očetovskega dopusta v trajanju največ 15 koledarskih dni v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela najpozneje do končanega prvega razreda osnovne šole otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi center.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	1035	985	1106	1.040

Eden od staršev, ki neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti, ima pravico delati krajši delovni čas, ki mora obsegati vsaj polovično tedensko delovno obveznost, če pa varuje najmanj dva otroka, ima pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega do končanega 1. razreda osnovne šole mlajšega otroka, pri čemer je eno leto izrabe pravice neprenosljivo za vsakega od staršev.

Pravice iz naslova krajšega delovnega časa

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	120	150	160	207

Pravica do plačila prispevkov za socialno varnost

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	116	113	104	101

Pravica do plačila prispevkov za socialno varnost pri negi in varstvu dveh otrok

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	230	271	283	409

Eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	19	13	27	17

6.2 SOCIALNO VARSTVENE STORITVE

Socialnovarstvene storitve so namenjene pomoči posameznikom in družinam, kadar se znajdejo v socialnih stiskah in težavah in se vanje vključujejo prostovoljno, na podlagi sklenjenega dogovora (prva socialna pomoč, pomoč družini za dom, osebna pomoč in pomoč družini na domu).

Socialnovarstvene storitve se izvajajo kot javna služba ter nudijo strokovno oporo posameznikom in družinam pri premagovanju in odpravljanju socialnih stisk in težav. Obsegajo aktivnosti in pomoč za samopomoč posamezniku, družini in skupinam prebivalstva. Med storitve socialnega varstva spadajo:

- prva socialna pomoč,
- osebna pomoč,
- pomoč družini za dom
- pomoč družini na domu.
- Podpora žrtvam kaznivih dejanja

1. PRVA SOCIALNA POMOČ

Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A, 28/19, in 189/20 – ZFRO) v nadaljevanju ZSV) v 12. členu opredeljuje prvo socialno pomoč pri prepoznavanju in opredelitvi socialne stiske in težave, oceno možnih rešitev ter seznanitev upravičenca o vseh možnih oblikah socialno varstvenih storitev in dajatev, ki jih lahko uveljavi ter o obveznostih, ki so povezane z oblikami storitev in dajatev, kakor tudi seznanitev upravičenca o mreži in programih izvajalcev, ki nudijo socialno varstvene storitve in dajatve.

Prvo socialno pomoč nudi strokovni delavec v obliki usmerjenega pogovora v treh medsebojno povezanih delih.

V prvem delu strokovni delavec predstavi institucijo in sebe. Upravičencu omogoči, da pove o svoji stiski ali težavi vse informacije, ki se mu zdijo pomembne. Vzpodbuja ga, da izrazi tudi svoje ocene, stališča in vrednostne sodbe o stiski in težavi.

V drugem delu strokovni delavec nudi upravičencu strokovno pomoč in podporo pri reševanju njegovih stisk ali težav in ga vzpodbudi k temu, da sam predstavi svoja pričakovanja in možne rešitve.

V tretjem delu strokovni delavec predstavi možne rešitve in načine reševanja njegove stiske in težave. Pri tem ga seznanja z vsemi vrstami storitev, ki so na voljo pri različnih izvajalcih. Napoti ga k strokovnim delavcem na ostalih področjih. Ob koncu srečanja strokovni delavec povzame vsebine razgovora, ponovi zaključke, ki sta jih skupaj oblikovala in pripravi zapis o ugotovitvah.

Prvi socialni pomoči, kot socialno varstveni storitvi, ki predstavlja za uporabnika prvi stik z institucijo smo namenili veliko pozornosti, saj ima kvalitetno opravljena storitev tudi vpliv na vse morebitne nadaljnje obravnave. V okviru storitve prva socialna pomoč smo obravnavali raznolike stiske naših uporabnikov. Visoka stopnja brezposelnosti, ki je še posebej značilna za našo regijo, se odraža tudi na stiskah ljudi. Poleg hudih materialnih stisk, zaznavamo tudi porast disfunkcionalnih odnosov v družini, nasilja v družini, težav v duševnem zdravju, raznih zasvojenosti, predvsem od alkohola.

Poprečni mesečni normativ na enega strokovnega delavca znaša 130 opravljenih storitev. Tako določen normativ se poveča za ustrezen delež upravno-administrativnih nalog po merilu en delavec s V. stopnjo izobrazbe na vsakih 30 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitev, ter en delavec s IV. stopnjo izobrazbe na vsakih 40 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitev. Izvajanje storitev se organizira po merilu en strokovni delavec na vsakih 25.000 prebivalcev.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	4.236	5.825	6.169	5.519
vodene	4.445	6.068	351	5.557

2. OSEBNA POMOČ

Osebna pomoč po ZSV je namenjena odpravljanju socialnih stisk in težav. Obsega svetovanje, urejanje in vodenje. S tem posamezniku omogoča razvijanje, dopolnjevanje, ohranjanje in izboljšanje socialnih zmožnosti.

Pravilnik o Standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13, 102/15, 76/17, 54/19 in 81/19) v okviru storitve osebna pomoč opredeljuje tri oblike strokovne pomoči:

- Svetovanje
- Urejanje
- Vodenje

Poprečni letni normativ storitve na enega strokovnega delavca znaša 50 storitev v obliki svetovanja, 45 storitev v obliki urejanja in 40 storitev v obliki vodenja. Tako določen normativ se poveča za ustrezen delež upravno-administrativnih nalog po merilu en delavec s V. stopnjo izobrazbe na vsakih 20 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitve ter en delavec s IV. stopnjo izobrazbe na vsakih 30 strokovnih delavcev, ki neposredno opravljajo storitve. Izvajanje storitve se organizira po merilu 1 strokovni delavec na 30.000 prebivalcev.

Včasih je težko razmejiti ali gre pri posamezniku za osebno pomoč ali že za javno pooblastilo.

Potreba po strokovni pomoči in podpri posameznikom ter družinam, kot se uporabnikom nudi v okviru storitev osebna pomoč se povečuje, saj se otroci, mladostniki, starši, odrasli ter starejši ljudje soočajo s številnimi stiskami in težavami (materialne stiske, težave v medosebnih partnerskih odnosih, težave pri vzgoji, zdravstvene težave, težave v psihičnem zdravju...). Večinoma uporabnike napotimo v osebno pomoč znotraj Centra, k temu jih vzpodbudijo strokovni delavci pri obravnavi v drugih zadevah v Centru. Najpogosteje smo jih v letu 2022 napotili s področja varstva otrok in družine ter preprečevanja nasilja v družini, zaradi težav v družinskih in partnerskih odnosih ter osebnih stisk. Nekateri posamezniki se v storitev vključijo na lastno željo ali pobudo prijatelja ali sorodnika ter se sami obrnejo na strokovnega delavca z namenom vključitve v svetovalni proces. Nekaj osebnih pomoči se je izvajalo s krajšim svetovalnim procesom in zajemalo le enega do tri razgovore, precej pa jih je trajalo več mesecev in zajemalo veliko število razgovorov. Opažamo, da je za uporabnike ovira pri aktivnem sodelovanju v svetovalnem procesu še vedno to, da niso pripravljeni svojih težav reševati ob pomoči strokovne osebe, in da se storitev izvaja na CSD, ki po prepričanjih ljudi obravnava problematično populacijo (izvaja ukrepe za zaščito otrok, posreduje v družinah s težavami, nudi materialno pomoč socialno ogroženim...). Pri tistih posameznikih, ki pomoč sprejmejo in sodelujejo v procesu, pa se kažejo številni pozitivni učinki storitve.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	106	143	182	252
vodene	245	241	136	260

3. POMOČ DRUŽINI ZA DOM

Pomoč družini za dom, kot jo opredeljuje ZSV, je ena najpomembnejših storitev Centra v obliki svetovalnega dela oz. ponujanja pomoči družinam v kriznih položajih za njeno ohranitev.

Po 12. členu Zakonu o socialnem varstvu storitve pomoč družini za dom obsega:

- strokovno svetovanje in pomoč pri urejanju odnosov med družinskimi člani,
- strokovno svetovanje in pomoč pri skrbi za otroke

- usposabljanje družine za opravljanje njene vloge v vsakdanjem življenju.

Pomoč družini za dom je strokovno voden proces, v katerega vstopajo na podlagi dogovora dva strokovna delavca, družinski člani in ostali člani družine in sorodniki, ki živijo z obravnavano družino.

Pomoč družini za dom se uporabi:

- kadar socialne stiske in težave upravičenca izhajajo iz neurejenih odnosov v družini in so rešljive le tako, da se ustvarijo možnosti za spremembe v družini kot celoti,
- kadar družina išče strokovno svetovanje in pomoč pri skrbi za otroke, ker težave presegajo sposobnost družine in jih je mogoče korigirati le v procesu spreminjanja družinskih vzorcev,
- kadar socialne stiske dveh ali več družinskih članov zahtevajo trajnejšo podporo in vodenje, ker si družina brez tega ne more zagotoviti normalnih pogojev za obstanek in razvoj.

Preventivni vidik pri teh storitvah se kaže v tem, da z delom s celotno družino pri otrocih (lahko tudi pri drugih družinskih članih), pri katerih se že nakazujejo psihosocialne motnje, preprečimo ali vsaj omilimo nadaljnji razvoj v negativni smeri. Ta storitev zajema pogovore z družinskimi člani, sklepanje dogovorov o izvajanju storitev, več obiskov na domu in sodelovanje z različnimi institucijami (zdravstvo, šole, vrtci...).

Psihosocialna pomoč družinam je strokovno podprta konkretna in direktna pomoč družinam s težavami v funkcioniranju in psihosocialno problematiko. Usmerjena je na ohranjanje in izboljšanje socialnih zmožnosti konkretne družine kot celote in njenih družinskih članov. Storitev obsega neposredno pomoč staršem pri učenju in izvrševanju starševske vloge, aktivnega prevzemanja vlog za opravljanje družinskih opravil, razvijanje higienskih in delovnih navad, pomoč pri socializaciji družine in posameznih družinskih članov, pomoč pri učenju v smislu pridobivanja delovnih navad, pomoč pri organizaciji prostega časa ter drugih, za posamezno družino pomembnih opravil. V okviru socialnovarstvene storitve smo uporabnike seznanjali z možnostmi v okolju, tako so se prostovoljno vključevali v terapevtsko in zakonsko svetovanje.

V okviru svojega dela storitev pomoč družini za dom izvaja več strokovnih delavcev, odvisno od težave družine, ocene možnosti za delo z družino kot celoto, odvisno od ocene motivacije sodelujočih družinskih članov in temu primernih uporabljenih metod dela.

Zahtevnejše zadeve obravnava tim za družino, kjer si strokovni delavci razdelijo posamezne naloge.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	46	127	143	140
vodene	105	190	115	141

4. PODPORA ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ

Namen naloge: Strokovna podpora žrtvam kaznivih dejanj, s prepoznavanjem stiske upravičenca, seznanjanjem, usmerjanjem ter strokovnim svetovanjem z namenom, da bi žrtvi kaznivega dejanja omogočili ustrezno psihološko, socialno in finančno izboljšanje položaja zaradi storitve kaznivega dejanja.

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	83	47	64	37

6.3 NALOGE CENTRA ZA SOCIALNE DELO V VLOGI KOORDINATORJA V LOKALNI MREŽI PLURALNIH PROGRAMOV SOCIALNEGA VARSTVA

Naloga koordinatorja lokalne mreže je povezovanje in usklajevanje področij socialnega varstva z namenom, da se uporabnikom zagotovijo različne oblike pomoči ter možnosti za socialno vključenost.

V letu 2023 je, po ustavljeni praksi, bilo delo usmerjeno k podpori pri pripravi razpisov za preventivne programe, s katerimi želimo omogočiti ter razširiti možnosti izbire za uporabnike. Ti programi so v letu 2023 bili:

S področja socialnega varstva:

- Nasilje nad otroki s posebnimi potrebami
- Nasilje nad starejšimi
- Skupina starih za samopomoč

S področja mladine:

- Veseli trenutki z otroci v rejništvu
- Prostovoljno delo
- Preživljajmo skupaj

Center se je v letu 2023 še naprej aktivno povezoval in sodeloval z raziskovalno - izobraževalnim središčem RIS, dvorec Rakičan, prav tako s Centrom za družine. Tako se je skozi celo leto 2023 vključevalo otroke iz ranljivih družin v razne tabore med šolskimi počitnicami. Vključilo se je do 100 otrok.

Tudi v letu 2023 se je nudila podpora pri pripravi razpisov za programe javnih del ZRSZ za socialno vključevanje posebej ranljivih skupin za leto 2024 in sicer za občine na območju enote Lendava za mestno občino Lendava. Na območju enote G. Radgona za občini G. Radgona ter Sv. Jurij ob Ščavnici. Na območju enote Ljutomer za mestno občino Ljutomer in Križevci. V sklopu Kriznega centra za mlade pa občini Turnišče in mestna občina M. Sobota. Tako CSD Pomurje pokriva široko območje, na katerem se nudi laično pomoč in podporo ranljivim skupinam, družinam, otrokom in posameznikom.

V sklopu skupnostnih akcij CSD Pomurje so se v letu 2023 organizirale humanitarne akcije Božiček za en dan, Trije zimski botri v katere smo vključili otroke ter odrasle iz socialno šibkega okolja. Vse skupaj smo obdarili okrog 300 otrok ter 25 starostnikov.

6.4 NALOGE PSIHOLGINJ

Psihologinje Centra so se v letu 2023 poleg opravljanja nalog na svojem strokovnem področju vključevale v postopke, ki jih vodijo drugi strokovni delavci ter niso razvidne iz Baze socialnih podatkov. Psihologinje na Centru opravljajo naloge iz strokovnega področja, na katerem delajo primarno. Psihologinje so opravile posamezne naloge oziroma opravila (razgovore, psihološko diagnostiko, izdelale psihološko poročilo in mnenje...) ali sodelovale v paru s strokovnim delavcem, ki je nosilec zadeve, tako da so skupaj z njim opravile posamezno nalogo oz. opravilo (sodeluje pri razgovoru, opravi razgovor z otrokom, obisku na domu...). Psihologinje so članice in sodelujejo v strokovnem timu enote Centra, sodelujejo v internih timih na drugih področjih ter medinstitucionalnih timih.

Psihologinje izdelajo psihološko poročilo in mnenje ali psihološko oceno v primerih, ko je to potrebno na podlagi zakonskih predpisov (prijavitelji za posvojitev otroka, kandidati za izvajanje rejništva) ali na podlagi presoje in predloga strokovnega tima za varstvo otrok in/ali direktorice (v postopku ocenjevanja ogroženosti otrok, priprave predloga za sodišče ipd.).

Psihologinje za psihološko ocenjevanje ter pripravo psiholoških poročil in mnenj pri svojem delu potrebujejo ter uporabljajo psihodiagnostične pripomočke oziroma sredstva (psihološke vprašalnike, lestvice, testi), ter druge neformalne tehnike, ki so v pomoč predvsem pri razgovorih z otroki.

Psihologinje so se vključevale tudi v postopke, ki jih vodijo drugi strokovni delavci po posameznih področjih. V okviru postopkov ukrepov za varstvo otrokovih koristi, so se psihologinje največkrat vključevale na način, da so s strokovnim delavcem, ki vodi zadevo, opravile terenske obiske, pogovore s starši ali otroki, pogovore z otroki v sodelovanju s kriminalisti, ter sodelovale na multidisciplinarnih timih.

Na področju rejništva so se vključevale v individualno in skupinsko delo z rejnicami, kar je zajemalo pogovore z rejnicami in vodenje skupine za rejnice, spremljanje rejništva ter v okviru tega izvajanje pogovorov z otroki v rejništvu in sodelovanje v individualni projektni skupini, nenazadnje pa tudi pri promociji rejništva. V okviru

postopkov predhodnega svetovanja, so se psihologinje najpogosteje vključevale z namenom izvedbe pogovora z otrokom. Psihologinje so sodelovale tudi v dodatnih programih, ki jih izvaja Center.

6.5 DOLGOTRAJNA OSKRBA

Zakon o dolgotrajni oskrbi (v nadaljevanju besedila ZDOsk-1; Uradni list RS, št. 84/23) je bil sprejet 3.8.2023 in se je začel uporabljati s 1.1.2024, predvideval pa je prehodno obdobje od 1.12.2023 do 31.12.2023. Za namen izvajanja nalog je bil na Centru zaposlen strokovni delavec za dolgotrajno oskrbo (v nadaljevanju besedila DO) na CSD Pomurje. ZDOsk-1 predstavlja temelj sistemske ureditve DO v Republiki Sloveniji, ki je nujna za zagotavljanje kakovostnega življenja ljudem, ki dnevno potrebujejo pomoč pri osnovnih in podpornih dnevni opravilih, kar pa jim omogoča, da čim dlje ostanejo v domačem okolju. S pravicami, ki jih predvideva zakon, strmimo k načelu univerzalnosti, enakosti, solidarnosti in nediskriminaciji pri zagotavljanju pravic posamezniku, ki potrebuje pomoč zaradi svoje bolezni, invalidnosti, starosti. Pravice lahko uveljavljajo posamezniki, ki so zavarovani za DO in ki so starejši od 18. let.

ZDOsk-1 predvideva prvo izmed več pravic, ki jo lahko posamezniki uveljavljajo od 1.12.2023 naprej, to je oskrbovalec družinskega člana (v nadaljevanju besedila ODČ). Oskrbovalec družinskega člana je oseba, ki jo izbere uporabnik iz 4. in 5. kategorije DO za nudenje storitve DO na domu uporabnika v skladu s tem zakonom, določa 18 člen ZDOsk-1.

Prav tako pa izbrani kandidat za ODČ mora biti polnoletna oseba, ki izpolnjuje naslednje lastnosti oziroma pogoje:

1. je psihofizično sposoben opravljati naloge oskrbovalca družinskega člana;
2. je družinski član upravičenca in ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot upravičenec in tam tudi dejansko prebiva;
3. iz kazenske evidence izhaja, da ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper življenje in telo, kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost ali kaznivega dejanja zoper premoženje;
4. ima opravljeno osnovno usposabljanje iz prvega odstavka 30. člena tega zakona oziroma ga opravi najpozneje v treh mesecih od izvršljivosti odločbe o izbiri oskrbovalca družinskega člana. (20. člen ZDOsk-1).

Kandidat za ODČ prejme za opravljanja dela 1,2 minimalne plače v kolikor dela opravlja za enega ODČ. V primeru, da opravlja naloge ODČ za dva upravičenca, pa prejme plačilo za izgubljeni dohodek v višini 1,8 minimalne plače, prav tako ima oseba zagotovljeno plačilo osnovnih socialnih zavarovanj, kar se vse krije iz proračuna. Kandidat za ODČ mora zapustiti trg dela oz. mora biti delovna aktivna oseba. Tako je bistvena sprememba s prejšnjo ureditvijo v zagotavljanju pravice, kjer odpadejo zavezanci za plačilo in pa zaznamba nad premoženjem upravičenca.

V mesecu decembru 2023 so se tako že vlagale prve vloge za ODČ, kadar posameznik ni mogel sam priti na Center, so se opravili terenski obiski, izvajalo se je informiranje posameznikov v okviru prve socialne pomoči, opravljeni so bili terenski obiski pri upravičencih do družinskih pomočnikov, ki se po zakonodaji z njihovimi soglasji prevedejo v ODČ.

ŠTEVILO UPRAVIČENCEV IZ DRUŽINSKEGA POMOČNIKA DO OSKRBOVALCA DRUŽINSKEGA ČLANA	
2023	
Enota Murska Sobota	7
Enota Lendava	2
Enota Ljutomer	3
Enota Gornja Radgona	1
Skupaj	13

NOVE VLOGE ZA ODC	
2023	
Enota Murska Sobota	10
Enota Lendava	5
Enota Ljutomer	6
Enota Gornja Radgona	0
Skupaj	21

PSP V ZVEZI Z DO	
2023	
Enota Murska Sobota	20
Enota Lendava	23
Enota Ljutomer	10
Enota Gornja Radgona	0
Skupaj	53

6.6 KRIZNI CENTER ZA MLADE MURSKA SOBOTA

- **Uvod**

Krizni center za mlade v Murski Soboti je odprl vrata za vse mladostnike in otroke 3.11.2003 in je organizacijska enota Centra. Krizni center za mlade (v nadaljnjem besedilu KCM) je organiziran regijsko, tako, da pokrivamo Upravno enoto Gornja Radgona, Ljutomer, Lendava ter Murska Sobota. V KCM-ju je sedaj zaposlenih 6 strokovnih delavcev in delamo izmensko, v začetku delovanja smo delali v parih – moški ženska, saj se je tak način dela pokazal kot najbolj učinkovit in smiseln v drugih kriznih centrih po Sloveniji - predvsem zaradi možnosti učenja funkcioniranja odnosov z obema spoloma, delitve vlog ter opazovanje komunikacije med njima, zato smo ta način dela prevzeli tudi mi. Glede na zahteve in trend ter potrebe dela, smo se nekoliko reorganizirali, kar se tiče izmenskega dela in dela v parih, saj smo s 1.2.2005 pričeli delati strokovni delavci tudi nočno izmeno in zaradi tega ne moremo več slediti konceptu dela v parih. KCM je odprt 24 ur dnevno, vse dni v letu. Zavedamo se in tudi opozarjamo, da je zaradi načina izmenskega dela padla kvaliteta strokovnega dela, še posebej če imamo v ospredju koncept dela kriznih intervencij.

Naše poslanstvo

KCM je namenjen predvsem pomoči otrokom in mladostnikom do 18. leta starosti, ki zaradi osebne stiske ali konfliktnega okolja, najdejo edino rešitev v umiku. Bodisi zaradi nevzdržnih razmer doma, zaradi upora staršem iz različnih razlogov, zavrnitve in zanemarjanja s strani staršev, težav v šoli, osebne in čustvene prizadetosti itd. V KCM imajo otroci in mladostniki dostop do ustreznih informacij o možnostih reševanja osebne stiske in tudi možnost ter pravico, da se samostojno odločajo za katerokoli od ponujenih rešitev. Pri našem delu izhajamo iz Konvencije o otrokovih pravicah in otrokom glede na njihovo zrelost in

sposobnosti dopuščamo možnost odločanja. Za delo KCM je podlaga Zakon o socialnem varstvu, Družinski zakonik in Zakon o preprečevanju nasilja v družini.

V KCM lahko pride otrok ali mladostnik sam ali po nasvetu in usmeritvi druge osebe (svet. službe, socialnih delavcev, preko centrov za soc. delo itd.) pomembno pa je, da se prostovoljno odloči, da ostane v KCM in sam čuti potrebo po pomoči, ob tem pa se mora sam odločiti, da bo prispeval k razreševanju njegovih težav in stisk. V KCM lahko ostane – če izhajamo iz krizne intervencije, največ 21 dni. Sicer pa po DZ, na predlog matičnega CSD, namesti otroka oziroma mladostnika sodišče z začasno odredbo o namestitvi – kjer ni vprašanje volje oziroma želje otroka – temveč se izhaja iz največje koristi za otroka v danem trenutku.

Hiša, kamor smo se preselili s 1.1.2021 ima kapaciteto 6 postelj, ki so razdeljene na način, da je v treh sobah možnosti bivanja po dva otroka hkrati, in eno interventno sobo, kjer je še eno ležišče – to je kapaciteta kriznih nastanitev otrok in mladostnikov.

• **Vsebina in metode dela**

Vsebina dela zajema osebno pomoč mladim, svetovanje, nudenje zatočišča in oskrbe, skupno iskanje možnosti za reševanje težav, priprava mladih na vrnitev v njihovo primarno okolje. Nudenje možnosti kreativnega preživljanja prostega časa ter pomoč pri učenju.

Vsekakor pa je pri našem delu potrebno vključiti otrokove ali mladostnikove starše in druge pomembne zanj, ki so bistveni in pomemben dejavnik pri razreševanju stisk in težav, ki lahko predstavljajo podporo in so vir informacij ter idej, kako pristopiti, kako pomagati, katero pot izbrati. V bistvu so sami ustvarjalci svojega življenja, torej tudi sami soustvarjajo rešitve, ki jih vodijo k zelenemu cilju, ki je najbolj sprejemljiv za njih, tako za otroka kot za vso družino; ne glede na pričakovanja nas strokovnjakov. V tem je morda past našega dela, saj se zgodi, da razmišljamo na naš način, da ne zmoremo vedno, izstopiti iz naših miselnih okvirjev, pri vzpostavljanju odnosov in nato tudi soustvarjanju rešitev. V ospredju je potrebno imeti potencialne sogovornikov, oni sami so soustvarjalci in v njih so potenciali za rešitve, morda jih je potrebno le na pravi način usmerjati, ob tem pa je potrebno, da smo spoštljivi, da smo direktni nikakor pa ne direktivni, da smo empatični, da smo sposobni sprejeti človeka z vsemi njegovim lastnim potencialom in ne, da mu »solimo pamet, ker mi vemo, kaj je zanj najbolje«.

Vsebina dela v KCM je vezana na neposredne in posredne cilje programa dela.

Metode dela:

- interdisciplinarni pristop
- individualno in skupinsko delo – otroku ali mladostniku pustimo možnost izbire, da se odloči, s kom bo sodeloval timsko delo – ne samo znotraj KCM
- sodelovanje z drugimi ustanovami
- organiziranje dnevnih aktivnosti in dejavnosti

Neposredni cilji:

- nuditi zavetišče, varen prostor in osebno pomoč otrokom in mladostnikom
- nuditi takšno vrsto pomoči, ki jo otrok oz. mladostnik potrebuje in izraža potrebo ter pripravljenost za sodelovanje in temelji na enakovredni participaciji
- pri našem delu izhajamo iz Konvencije o otrokovih pravicah
- nuditi informacije o možnostih za reševanje stiske, na podlagi katerih se lahko otrok ali mladostnik samostojno odloči za katerokoli ponujeno možnost
- raziskati vzroke za beg pri otroku ali mladostniku
- svetovalno delo s starši, mladostnikom ali otrokom – in če je potrebno tudi z vso družino
- pripravljalni postopek za vrnitev mladostnika v matično družino ali v drugo ustrezno okolje
- sodelovanje z vsemi institucijami, ki so pomembne in v otrokovo ali mladostnikovo korist
- sodelovanje in delo v strokovnih timih, bodisi na šolah, dijaških domovih, centrih za socialno delo
- nuditi otrokom in mladostnikom možnost kreativnega preživljanja prostega časa - s pripravo raznih tematskih delavnic, nudenje pomoči pri učenju otrokom in mladostnikom.

Posredni cilji:

- doseči uvid v težavo ali stisko in dinamiko odnosov v družini
- doseči uvid v razne možnosti reševanja težav in stisk
- preko svetovanja doseči odgovornejše reakcije in ravnanja posameznih članov družine
- doseči, da otrok ali mladostnik sam prevzame odgovornost za sprejemanje samostojnih odločitev in posledično vsega kar odločitev prinese.

Timsko delo

Temelji na naslednjih dejavnostih: redno spremljanje dejavnosti, ocenjevanje uspehov in neuspehov in razlogov za to, analiza posameznih primerov ali skupine, realizacija posameznih nalog, posebno pozornost dajemo kriznim situacijam posameznika, sodelovanje na kolegijih in strokovnih svetih matičnih centrov za socialno delo, sodelovanje z matičnimi šolami nastanjenih otrok in mladostnikov, preko sodelovanja z vsemi pomembnimi pomagamo širiti socialno mrežo nastanjenih otrok in mladost.

- **Dejavnosti KCM**

Delo v KCM v grobem delimo na tri ravni in sicer:

- otrokom in mladostnikom nudimo 24 urno varnost in zatočišče ter oskrbo, kadar je potreben hiter in začasen umik iz družine,
- pogovor z otrokom ali mladostnikom in njegovimi starši, ko prihajajo v našo hišo po dogovoru, svetovanje in spremljanje otroka oz. mladostnika po odpustu iz naše hiše, ki je časovno omejeno (na tri mesece oz. po potrebi),
- dejavnosti dnevnega centra (DC Kekec), v katere pa spadajo nudenje učne pomoči, aktivno preživljanje prostega časa in delo z otroki in mladostniki, ki potrebujejo vodenje, ter izvajanje tematskih delavnic in ustvarjalnih delavnic.

- **Svetovanje – izven domska obravnava**

V okviru kriznega centra za mlade nudimo tudi svetovanje staršem in mladostnikom, ne da bi bili mladostniki nameščeni v naši hiši, v nekaj primerih je bila storitev kratkotrajna in ni bilo sklenjenega dogovora.

Poleg teh svetovanj pa beležimo še 10 obiskov mladostnikov, ki so bili informativne narave oz. povezani z enkratnim obiskom zaradi trenutne težave in se jim je nudila pomoč v obliki nasveta in se niso več oglasili v hiši – navkljub drugačnemu dogovoru.

Prav tako beležimo nekaj primerov obiskov staršev, ki so sami poiskali pomoč v naši hiši, pogovor je bil bolj informativne narave, enkratno dejanje.

Svetovali smo tudi staršem po telefonu – o tem ne vodimo evidence, saj jih ne moremo, ker nimamo podatkov o klicateljih, če želimo vnašati v SBP potrebujemo rojstni datum oziroma osnovne podatke (emšo) klicatelja, česar pa ne dobimo (vsled tega jih nikjer ne beležimo). Gotovo pa je na letni ravni preko 100 takih pogovorov, ki niso ravno nujno kratki ampak vzamejo tudi po pol ure ali več. Seveda pa je bilo telefonskih pogovorov – kratke inf. ali pa morda daljši pogovori, ki so se zaključili s povabilom, da se osebno oglasijo pri nas, pa se to ni zgodilo – tako mladostniki kot tudi starši.

Zapisati je potrebno, da se težave med seboj prepletajo in povezujejo. Ob namestitvi mladostnika v našo hišo oziroma ob vključitvi v svetovalni proces se zapiše osnovni razlog za svetovanje. Ob delu z družino in mladostnikom se v večini primerih izkaže, da je to le vrh ledene gore težav, nesporazumov itd. Tako se mora svetovalni proces usmeriti v prvi vrsti v spoznavanje in prepoznavanje vlog družinskih članov, dinamiko družinskih odnosov, prepoznati se mora vzorec komuniciranja in vedenj družinskih članov. Obenem pa se dotaknemo celotne socialne mreže, ki je pomembna pri razreševanju nastalih konfliktnih situacij. Pomembno je spoznati način komunikacije znotraj družine in kako delujejo navzven, koliko je razvita njihova socialna mreža, kje najdejo oporo itd. Mladostniki, ki so bili oz. so nameščeni pri nas imajo velikokrat težave z okoljem, prav zaradi vedenjskih vzorcev, ki jih iznašajo iz družine.

Smiselno je, da pri svojem delu izhajamo iz dejstva, da če želimo pomagati mladostniku, da se mora v prvi vrsti on sam zavedati odgovornosti za svoja dejanja in ravnanja, da je odgovoren za lastne odločitve in da je v tem procesu svetovanja skupaj s starši »glavna oseba«. Pomembno je, da s starši in mladostnikom vzpostavimo komunikacijo, nek odnos, ki mora temeljiti na iskreni pripravljenosti vseh za konstruktivno reševanje konfliktov. Tekom svetovanja vključimo vse pomembne osebe za mladostnika – njegovo socialno mrežo, ki bi lahko prispevale k hitrejši in ustrežnejši rešitvi konfliktnih situacij. V času svetovalnega procesa se dotaknemo vrednot družine, vedenjskih vzorcev, meja in pomena mej ter njih fleksibilnost, pravil itd.

Skratka želimo zapisati, da se dotaknemo intime družine in zato je bistvena pripravljenost vključitve družinskih članov – mladostnika in staršev, v svetovalni proces, saj brez iskrene pripravljenosti za sodelovanje in spreminjanje sebe ni možno uspešno zaključiti procesa svetovanja v smislu razrešitve konfliktov.

- **Stiki**

V okviru hiše nudimo varen prostor otrokom in staršem za stike, ki morajo biti nadzorovani zaradi nekompetentnosti enega izmed staršev. V primeru, da se razvezana starša ne moreta sporazumeti glede določitve stikov to opravi na CSD, kjer sprejmeta dogovor, ki je obvezujoč ali pa le-to opravi sodišče, ki lahko izrečne odločitev z začasno odredbo o stikih – za obdobje največ 9-tih mesecev. Strokovni delavec oz. delavka, ki stike nadzoruje – naloga je, da sodeluje kot opazovalec in ni v ospredju, seveda poseže, če je to potrebno, sicer pa je nekje ob strani kot »stranski opazovalec dogajanja«, ki ima na skrbi dobrobit otroka v smislu, da ne bi prišlo do negativnih doživetij. Skrbi, da se otrok dobro počuti, saj stiki dosežejo namen samo v primeru, da se otrok na stiku dobro počuti, brez vsiljevanja in nadlegovanja odraslih. Ob tem je ključnega pomena kako je otrok na stik pripravljen s strani tistega starša, pri katerem stalno živi. To bi naj tudi bila naloga in obveznost starša, da otroka na stik pripravi. Žal je v praksi velikokrat opaziti ravno nasprotno, namreč starš uporablja otroka kot orodje za »maščevanje«, nagajanje drugemu staršu. Starši z nepredelanimi zamerami od drugega starša oz. bivšega partnerja, ne zmorejo uvideti korist stikov, ne zmorejo »dati na stran« čustev zamere, užaljenosti, jeze in gledati korist otroka, kaj je za otroka pomembno – dober odnos s staršem, emocionalna povezanost in občutek pripadnosti obema staršema. Razvezani partnerji, partnerji, ki se razidejo, žal velikokrat, niso sposobni ločiti odnos starš in odnos partner. Ko se partnerski odnos konča, starševski odnos ostane, v korist otroka je, da starša med seboj komunicirata v zvezi z otrokom in ne, da si »nagajata« preko otroka.

V letu 2023 so se v kriznem centru za mlade izvajali stiki za pet otrok oziroma mladostnikov, ki so bili ali so še nameščeni v kriznem centru za mlade. V treh primerih gre za stike, ki potekajo ali so potekali pod nadzorom strokovnega delavca. V dveh primerih so stiki potekali ob sobotah (mladostnica nameščena v Strokovni center), v enem primeru stiki potekajo ob sredah, nekateri vsak teden, drugi na štirinajsti dni. V enem primeru gre za stike, kjer nudimo prostor, da se lahko stik izvaja prostoru, kjer ni motečih in stresnih faktorjev. Prav tako ti potekajo ob sobotah na štirinajst dni. Pri vseh nevednih stikih, strokovni delavec opravi razgovor s starši in otrokom, je občasno prisotnem tudi, ko to nebi bilo potrebno. Pri nadzorovanih stikih je potrebna stalna prisotnost strokovnega delavca.

V preteklem letu je tako v kriznem centru za mlade steklo 84 stikov otrok in mladostnikov z enim izmed staršev ali pa z obema, v primerih, ko je bil otrok nameščen v naši hiši in je stike vztrajno zavračal, izražal bojazen, kako bo, če bo na stiku brez naše prisotnosti....

- **Ostale aktivnosti**

V času počitnic smo skupaj z otroci preživljali čas na načni, da smo pohajkovali po bližnjih parkih in igriščih, obiskali smo razstave, dogodke v mestu in bližnji okolici, obiskali so nas mladi, ki so sodelovali na mednarodnem taboru.

V okviru Tedna otroka smo izvedli delavnice z naslovom »Radovedne delavnice«, katerih se je udeležilo – dveh dneh, 40 otrok v popoldanskem času.

V poročevalnem letu smo pripravili pakete ob Veliki noči, ob Miklavžu in za novo leto oziroma ob Božiču za vse otroke, ki so obiskali tudi naše delavnice ob tednu otroka, seveda pa za vse nameščene, s pomočjo donacij in vseslovenskih akcij. Ob pričetku šolskega leta oziroma študijskega, smo otrokom za spodbudo podarili darilne kartice Mueller.

Vse to zahteva čas in osebni angažma - vendar, ko vidiš srečo na obrazu otrok, ob prejemu daril, pozabiš na trud in vloženo delo, da lahko nekoga razveseliš.....

- **Modri telefon Peter Klepec**

Od aprila 2006 izvajamo dodatno nalogo, ki je povezana s svetovanjem po telefonu otrokom in mladostnikom, to je Modri telefon Peter Klepec, ki je namenjen otrokom in mladostnikom, ki doživljajo kakršnokoli obliko nasilja, zlorabe. V poročevalnem obdobju je bilo zelo malo oz. nič resnih klicev (razen klicev, ki so se zgodili »po pomoti«). Zapisati moramo, da resnih klicev oz. klicev, kjer lahko otrokom in mladostnikom svetujemo že nekaj let ni. Morda so klici na naše številke preusmerjeni – pa o tem sploh nismo obveščeni.... Nekaj klicancev pa izkoristi ta klic za svoje osebne potrebe...

- **Promocija in sodelovanje z drugimi institucijami**

V poročevalnem obdobju smo sodelovali v oddaji na Radiu Murski val, Mladi val s prispevki smo se predstavljali na Radiu Romc. Članki o našem delu so bili objavljeni v lokalnem časopisu Vestniku, Večer, v lokalnih občinskih glasilih in na spletnih straneh občinskih glasil, k so lokalnega značaja. Glede na to, da smo praznovali 20. obletnico delovanja, smo pripravili prispevek tudi za RTV Slo in na internih TV kanalih v Pomurju.

V letu 2023 smo prejeli različne donacije v obliki finančnih sredstev in v obliki izdelkov od naslednjih podjetij in posameznikov (niso zapisani po višini donacij) Geo-vrtina d.o.o., Megras, Transpak, Lions klub M. Sobota, Arcont, Elrad Internacional, Eurospin Slovenija, ki je ob otvoritvi nove poslovalnice v M. Soboti doniral finančna sredstva v obliki darilnih bonov za nameščene otroke,.. ter nekaterih manjših zasebnikov in tudi fizičnih oseb, ki pa ne želijo biti imenovani, vse za potrebe in delovanje KCM. Ob tem želimo zapisati, da smo deležni donacij iz akcije »viški hrane« vsakodnevno iz trg. Spar in Hofer.

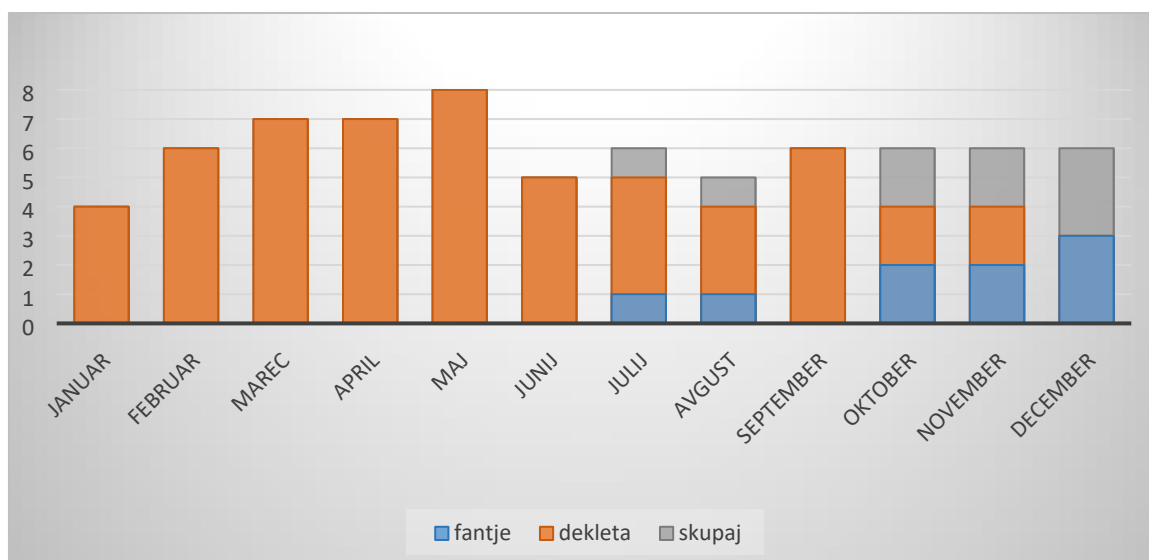
Ob začetku novega šolskega leta 2023/2024 smo z dopisom in kratkim opisom našega dela seznanili vse osnovne in srednje šole na področju regije, jih povabili, da nas obišejo oziroma mi obiščemo njih. Ponovno preko telefonskih pogovorov vzpostavili kontakte z vsemi svetovalnimi delavkami in delavci na osnovnih in srednjih šolah. Veliko časa in moči vlagamo v promocijo hiše, saj izhajamo iz poznanega reka »bolje več, kot premalo«.

O dogodkih v hiši obveščamo javnost tudi z novičkami na fb strani, ob tem moramo pozornost namenjati tudi varovanju osebnih podatkov, osebne identitete udeleženi ob dogodkih in posameznih dejavnostih, ob obdarovanju itd., kar ni vedno enostavno.

- **Statistični podatki**

V času priprave poročila je v naši hiši poiskalo varen prostor 29 otrok in mladostnikov v starosti od 6. leta do 19. leta. Od tega 6 fantov in 23 deklet.

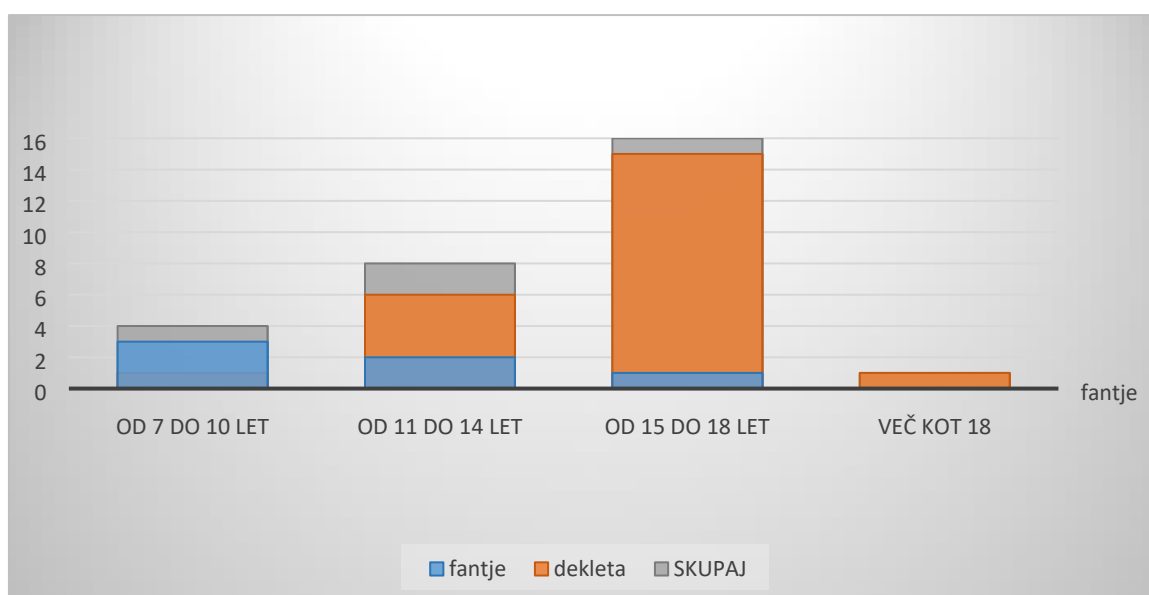
Graf: število nameščenih otrok

Povprečna starost otrok, ki so bivali pri nas je bila 14,3 let.

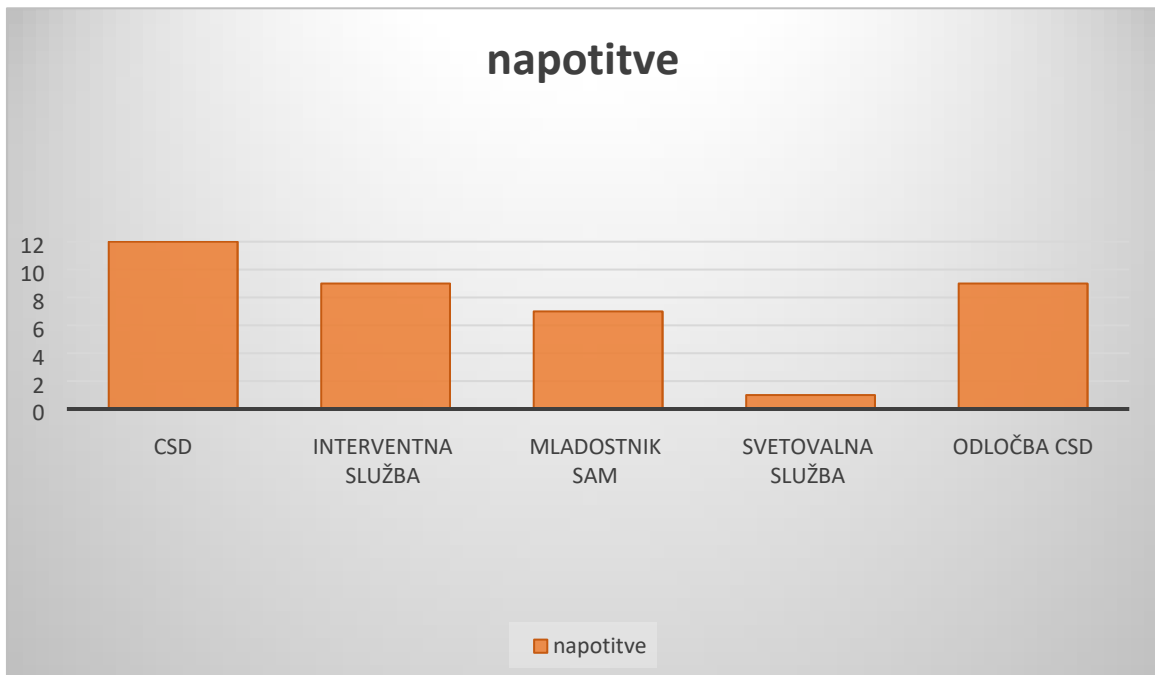
Od nastanjenih otrok oziroma mladostnikov je 17 otrok je obiskovalo osnovno šolo, 1 od teh osnovno šolo s prilagojenim programom. Nameščeni so bili 4 srednješolci. En otrok je v času bivanja pri nas, bil vključen v predšolski program, vrtec. 7 mladostnikov je bilo nameščenih, ki niso bili vključeni v nobeno izobraževanje. Trije od teh so imeli zaključeno osnovno šolo. V štirih primerih so imeli nekončano osnovno šolo.

Graf: starostna struktura

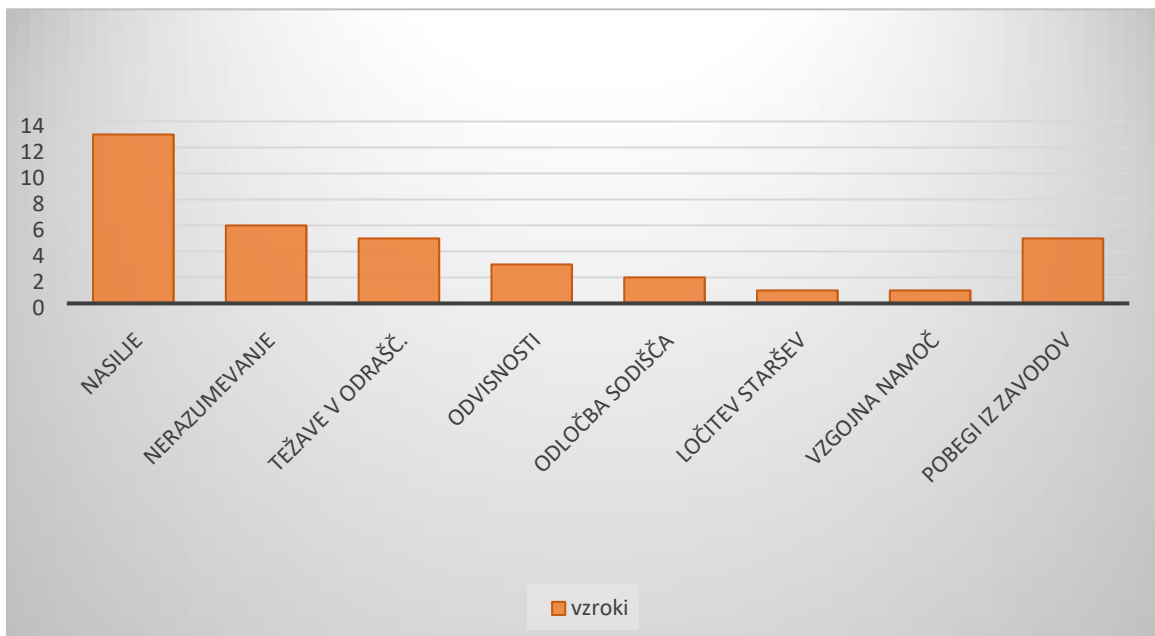
Manjši delež mladostnikov je bil nameščen v našo hišo na lastno željo in pobudo. V večini primerih je informacije o nas in našem delovanju posredoval matični center za socialno delo ali šola, v katero je bil mladostnik vključen. Največ namestitev je bilo s strani matičnega centra za socialno delo in interventne službe. V devetih primerih je bila izdana odločba o namestitvi v našo hišo.

Graf: napotitve

Dejstvo je, da se v veliki večini primerov krizna namestitvev preoblikovala v dalj časa trajajočo namestitvev z obravnavo.

Graf: vzroki namestitve v KCM

V večini primerov so bili otroci in mladostniki nameščeni zaradi psihičnega ali fizičnega nasilja v družini. Pogosto je bil vzrok tudi nerazumevanje med otrokom in staršem oziroma skrbnikom ali težave otrok in mladostnikov v doraščanju. Nekateri so potrebovali intenzivno učno pomoč, spet drugi so potrebovali pomoč pri obvladovanju svojih osebnih stisk in težav.

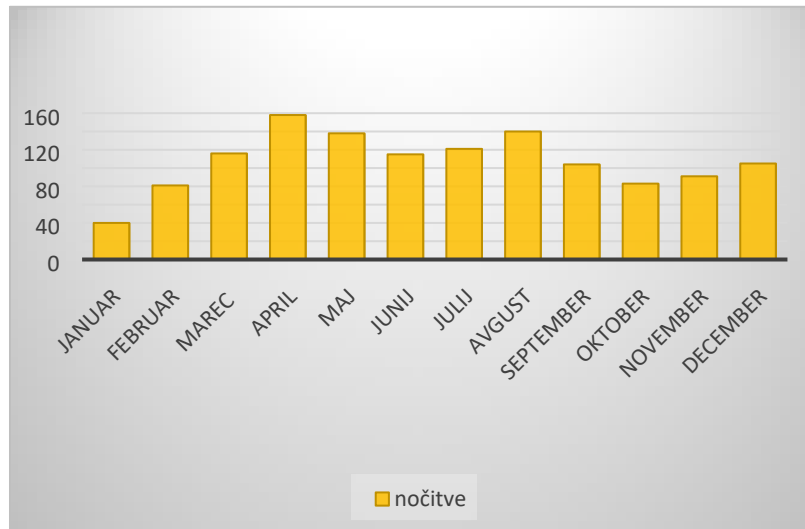
Če seštejemo razloge namestitve, vidimo, da se število nameščenih in št. razlogov ujema, saj sem označila samo tisti najbolj vpliven vzrok namestitve v našo hišo, sicer pa moramo reči, da je namestitev otroka oz.

mladostnika v naši hiši posledica prepletanja težav in problemov oz. razlogi namestitve niso tako ozki, da bi jih lahko poimenovali z eno besedo, velikokrat je npr. nerazumevanje s starši povezano z alkoholizmom staršev ali fizičnim, psihičnim nasiljem enega od staršev itd. To je skupek razlogov, da se mladostnik oz. otrok odloči za odhod iz matične družine, da poišče pomoč od zunaj, da je nameščen v naši hiši, bodisi ob pomoči strokovnih svetovalnih služb itd.

Tako je bilo v poročevalnem obdobju 1302 bivalnih dni oziroma, če napišemo drugače smo mladostnikom omogočili 1302 varnih in mirnih dni in noči.

Povprečno so otroci oz. mladostniki bivali pri nas 45 dni oz. noči.

Graf: število nočitev po mesecih

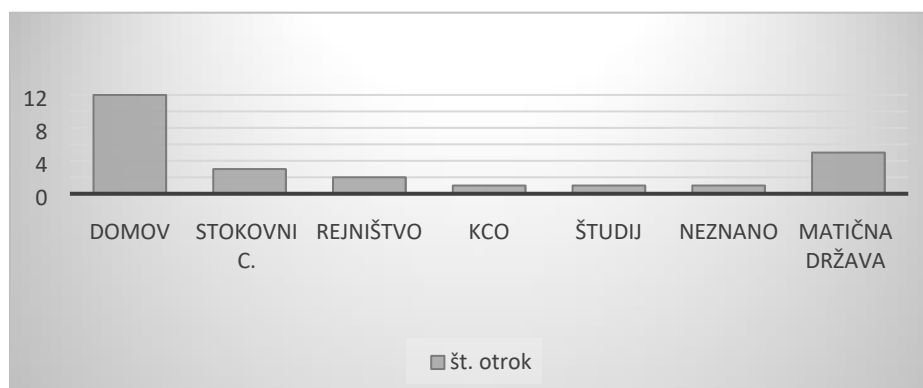

V kriznem centru za mlade so bivali od 1 do 292 dni.

V svetovanje so bili vključeni vsi starši oz. skrbniki. Svetovanje poteka v času bivanja mladostnika pri nas v KCM intenzivno – tudi 2 krat tedensko, in še mesec do dva, po odpustu, če so starši, skrbniki in mladostnik za sodelovanje in urejanje odnosov s pomočjo svetovalnega procesa.

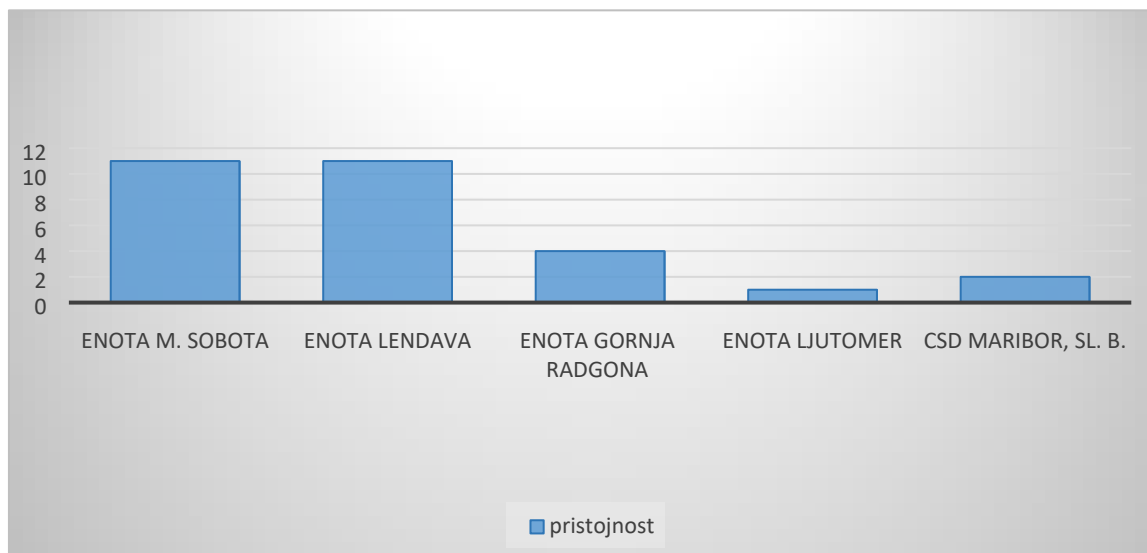
Po odhodu iz KCM se nastanjeni otroci oz. mladostniki večinoma vrnejo domov oz. v svoje matično okolje iz katerega izhajajo, nekaj pa se jih namesti v svetovalni center, rejniško družino – vendar je to manjši odstotek.

Graf: namestitve po odhodu iz KCM

Največ nastanjenih mladostnikov in otrok je bilo s področja, ki ga pokriva CSD Pomurje in sicer iz enote Murska Sobota ter Lendava, nekaj iz enote Gornja Radgona in samo en otrok iz enote Ljutomer. Tu je potrebno dodati, da je bilo v preteklem letu nameščeni 5 tujcev: dva mladoletna Madžara, ena mladoletna Romunka in ena mladoletna Hrvatca, ki je bila kar tri krat nameščena v našo hišo.

Graf: pristojni CSD

Mladostnik, ki je nastanjen pri nas ima tekom bivanja možnost in čas za razmislek, kaj se je zgodilo, kaj se sedaj dogaja z njim, kaj je do sedaj že bilo narejeno po njegovih sugestijah oz. pričakovanih in kaj se še lahko v prihodnosti naredi, kaj lahko on sam prispeva in kako, kaj pričakuje od drugih v okviru razreševanje njegovih stisk in težav.

Zavedati se moramo, da otroci oz. mladostniki potrebujejo veliko mero poguma, da izstopijo iz nevzdržnih razmer, v katerih živijo, da prekinejo ustaljeni način delovanja sistema v družini. Zato je zelo pomembna pomoč, ki jo ponudimo strokovni delavci v KCM. Z veliko mero suptilnosti in empatije je potrebno prepoznati, kaj otrok oz. mladostnik v družini preživlja in ga usmerjati k aktivnemu sodelovanju pri iskanju zanj optimalnih, najboljših rešitev iz njegovih težav. V naši hiši poskušamo organizirati življenje in aktivnosti ter dejavnosti tako, da nastanjeni otroci in mladostniki pridobivajo pozitivne izkušnje. Pridobivajo predvsem na občutku sprejetosti, varnosti na lastni samopodobi, preko določenih aktivnosti, z vključenostjo v dejavnosti v hiši. Potrebno je, da mladostnik doživi, začuti, da nekomu ni vseeno zanj, velikokrat prvič v naši hiši doživijo ta občutek, da nekomu ni vseeno zanj.

Naloga strokovnih delavcev zaposlenih v naši hiši pa je med drugim tudi ta, da ugotovimo kako in koliko lahko pomagamo in ali se je mladostnik sam aktiviral in koliko prispeval k razreševanju svoje stiske. Velik izziv za strokovnega delavca je, da daje mladostniku sporočilo in da seveda deluje v tej smeri, da mladostnik v svoji stiski ni sam in, da mu je pripravljen pomagati. Strokovni delavec mora imeti dovolj empatije, da začuti, kako se mladostnik, ki je bil zlorabljen, zanemarjen, izigran,... počuti. Kako doživlja situacije, ko je izpostavljen nekomu, ki ima fizično, simbolno, ekonomsko moč oz. nadvlado. Obenem pa je pomembno, če želi takemu mladostniku zares pomagati, da ohrani zdravo distanco, da ohrani mejo, da se ne »zlije z njim«, saj mu potem ne bo pomagal tako, da bi bila pomoč učinkovita. V primeru, da ne vemo, kaj reči ob takšnih izpovedih, je bolje molčati, empatično poslušati in z govorico telesa kazati naklonjenost in to, da čutimo z mladostnikom. Na tak način smo bolj empatični kot pa, da smo obremenjeni z dejstvom, da moramo na vse imeti odgovore in vem deliti »pametne nasvete«, nikakor pa ne moremo izhajati samo iz občutka!

Pri delu z mladostnikom so pomembna vprašanja, vendar bistveno pomembnejše je, kako, na kakšen način vprašanja postavimo, na kakšen način vprašamo, s kakšnim tonom v glasu, s kakšnim pogledom itd. Pri delu z zlorabljenimi, trpinčenimi in zanemarjenimi. Bistveno je, da naredimo skupaj z njimi premik v življenju – to je, da začnemo postavljati vprašanja na njemu sprejemljiv način, da ga z načinom postavljanja vprašanja ne spravljamo v zadrego. Skozi razgovore z mladostnikom definiramo problem, sam spregovori o tem, kaj je že poskušal in kaj je še pripravljen storiti za razreševanje njegove stiske. Potrebno je, da mladostnik, tudi s pomočjo strokovnega delavca, pride do uvida v svojo situacijo, da sam ugotovi lastno odgovornost in sposobnost za razreševanje svojih težav. Velikokrat pa smo strokovni delavci v vlogi zagovornika otrok in mladostnikov naproti staršem oz. skrbnikov in tudi do drugih institucij (predvsem šole), če je to potrebno. Skupaj z mladostnikom – včasih tudi s starši, se trudimo pridobiti za sodelovanje vse pomembne osebe in informacije, da se stiska mladostnika lahko začne razreševati.

Hitra pomoč, načrtovana obravnava je bistvena in predpogoj, da se mladostnik in starš odloči za drugačna ravnanja in vedenja!

Vprašanja sodelovanja – mladostnik in starš oz. njih participacija je bistvena in želje, pričakovanja njih samih, so osnova za naše delo in svetovalni proces.

Ob vsem navedenem pa potrebujemo nova, specifična znanja, ki pa si jih pridobivamo s permanentnim izobraževanjem, obiskovanjem seminarjev, sledenju strokovni literaturi.

4. ZAKLJUČEK

Od odprtja hiše v letu 2003 pa do konca poročevalnega obdobja je bila naša hiša bolj ali manj vedno nastanjena z otroki, ki so potrebovali varen prostor. Pri našem delu poskušamo iskati močne, oporne točke nastanjenih otrok in mladostnikov, razvijati njihove sposobnosti in kreativnost, spodbujati kreativno mišljenje in jih naučiti zaupati vase. Otrokom in mladostnikom želimo ponuditi možnost izbire, obenem pa jim posredovati pomembno sporočilo, da so sami odgovorni za svoja dejanja in ravnanja, da se je potrebno odločiti in za svojimi odločitvami stati. Ni vse samo lepo, iz izkušenj pa se največ naučimo in z lastnim prispevkom, vplivamo na odnose in klimo v socialnem okolju iz katerega izhajamo. Izhajamo namreč iz prepričanja, da lahko vplivamo samo nase, na svoje vedenje in izbiramo ravnanja, ki so učinkovita, ob tem pa ne smemo pozabiti na tako imenovana negovalna vedenja, ki pozitivno vplivajo na sogovornika, na vzpostavljanje in ohranjanje pomembnih odnosov, pa tudi tistih ne tako pomembnih za nas.

Z veseljem zapišemo, da določene lokalne skupnosti podpirajo naše delovanje in pristopijo k sofinanciranju programa zaposlitve preko JD, v letu 2023 smo imeli pomoč od meseca maja oziroma junija sodelavke, ki je bila zaposlena preko JD in sofinancirana s strani Občine Turnišče, in sicer za 4 ure dnevno. Slediti potrebam, željam in sposobnostim nastanjenih otrok ni vedno lahko, ob tem pa upoštevati in spoštovati še voljo staršev in zadostiti pričakovanjem strokovnih delavcem matičnih CSD je za zaposlene v KCM včasih nemogoče. Pri svojem delu izhajamo iz koristi nastanjenih in spoštovanju želja in zmožnosti otrok, k čemur nas obvezuje tudi Konvencija o otrokovih pravicah in EUKOP. Družinski zakonik, sprejet v letu 2019, ki ureja razmerja med starši in otroci ter določa ravnanja institucij, ki lahko bistveno posegajo v družinska razmerja. Večina otrok in mladostnikov je bila tako nameščena v našo hišo na podlagičasne odredbe o odvzemu s strani sodišča, majhen odstotek je otrok, ki so bili k nam nameščeni, ker so sami to prosili, želeli. Temu je v korist tudi razlaga Socialne inšpekcije RS, z jeseni 2020, v kateri je socialna inšpekcija podala obrazložitev, da se lahko otrok še vedno namesti v KCM, če to sam želi, starši pa ne oporekajo tej želji oziroma jo sprejemajo. Zavedamo se, da so pri nas nameščeni otroci in mladostniki s specifičnimi potrebami - predvsem otroci iz družin, kjer je materialni status le-teh nizek, starši se z njimi v prostem času zelo malo ali skoraj nič ne ukvarjajo, velikokrat so zanemarjeni na čustvenem področju, »lačni« pozornosti itd. Trudimo se, da bi bilo življenje in ponudba aktivnosti in dejavnosti v KCM, pestra in zanimiva ter čim bolj prilagojena otrokom in mladostnikom – od ponudbe različnih športnih aktivnosti do obiskovanja kulturnih prireditev – vse to pa je povezano s finančnimi sredstvi, s katerimi pa naša hiša ne razpolaga oz. smo v razpolaganju s temi sredstvi zelo omejeni...

Žal pa opazujemo, da smo tudi kadrovsko podhranjeni – ne glede na dejstvo, da nas je zaposlenih 6 strokovnih delavcev, saj so potrebe nastanjenih otrok tako specifične, da se srečujemo tako z avtodestruktivnimi vedenji kot s fizičnim nasiljem, ki je uperjeno napram drugim nastanjenim oziroma zaposlenim. Opozarjamo tudi na potrebo po montaži varoval na oknih v zgornjem nadstropju, vsaj so otroci v afektu že skušali skočiti z oken iz zg. nadstropja, preplezati ograjo. Glede na zakonodajo in zaščito osebne integritete vsakega posameznega nastanjenega, otrok ne smemo »na silo« obvladati (s prijemom, da se umirijo), da bi jih umaknili v sobo, kjer bi se lahko umiril... Se znajdemo v položaju, ko ne vemo kako in kaj ravnati. Obenem pa smo odgovorni za njihovo varnost in varnost vseh v hiši. Tukaj pa se znajdemo v paradoksu – kaj in kako ravnati?

Hiša, kamor smo se preselili s 1.1.2021 ima kapaciteto 6 postelj, ki so razdeljene na način, da je v treh sobah možnosti bivanja po dveh otrok hkrati in eno »interventno sobo«, kjer je še eno ležišče – to je kapaciteta kriznih nastanitev otrok in mladostnikov. V tej sobi imamo fizično varovalo na oknu, sicer imamo vsa okna na zaklep – zaradi varnosti nameščenih. Seveda so ta fizična varovala najbolj optimalna z vidika zaščite nameščenih kot zaposlenih, saj otrok ne more skočiti skozi okno. Medtem, ko se vsa okna »na zaklep« z lahkoto odklenejo, otroci to takoj doumejo in to tudi z veseljem poskušajo. Vedno pogosteje se namreč dogaja, da otrok oziroma mladostnik ne zmore bivati v hiši, kjer je red, struktura, kjer je potrebno dogovarjanje in prilagajanje, kjer so, nenazadnje, pravila, ki omogočajo sobivanje različnih karakterjev posameznikov.. Če naredimo primerjavo otrok, ki so se nameščali 15 let nazaj in, ki se nameščajo zdaj – ugotavljamo, da se sedaj nameščajo predvsem otroci, katerih starši niso znali in zmogli postavljati zdravih mej, uveljavljati pravil, zmogli učiti otroka sobivanja in ga učiti empatije. S takim otrokom doma več ne zmorejo, ga ne obvladujejo, saj je do njih nasilen, jih ne sliši, ... in pričakujejo od vseh drugih, da bodo »popravili«, kar so oni zamudili, izpustili. Nameščajo se tudi otroci, ki so odvisni, zasvojeni od ekranov, ... od tehnike, ki ne zmorejo kontrolirati svojih vedenj in agresije, če ni po njihovo, če ne dobijo, kar zahtevajo. Pri nameščenih opazujemo odsotnost empatije, kar povzroča dnevno konflikte med samimi nameščenimi. Naloga zaposlenih je med drugim tudi skrbeti učenje socialnih veščin, razbremenjevanja različnih občutkov, komunikacije, ... prav tako pa za varnost in dobro počutje nameščenih, kar predstavlja vedno večji izziv. V poročevalnem letu 3 krat prišlo do dogodkov, ko je bilo potrebno resno posredovanje, v edem primeru s policijo in zdravstveno službo, v drugem smo bili primorani klicati zdravstveno službo in v tretjem smo situacijo zmogli obvladati sami zaposleni. Srečujemo se z dilemo – kako ravnati ob visoko izraženi stopnji agresije nameščenega, bodisi v odnosu do sebe samega sebe bodisi do drugih – tudi do zaposlenih?

V tem poročevalnem obdobju smo prejeli tudi nagrado za uspešno delo s strani MO Murska Sobota, s katero so nam izkazali zahvalo za delo, ki ga opravljamo, ob praznovanju 20. obletnice delovanja hiše.

7. OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA, KOT JIH JE PREDPISALO PRISTOJNO MINISTRSTVO OZIROMA ŽUPAN IN UKREPE ZA IZBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI TER KVALITETE POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA

V Centru za socialno delo Pomurje se obnašamo kar se da varčno in kot dober gospodar in poslujemo pozitivno.

V skladu z zakonodajo zagotavljamo kvoto invalidov in jo presegamo.

Pri vseh dodatnih programih nimamo zagotovljenih sredstev za materialne stroške, zato moramo le-te zagotavljati z iskanjem donatorjev.

Ker delujemo na območju, kjer je na področju socialnega varstva slabo razvit tako nevladni, zlasti pa zasebni sektor, osnovno dejavnost Centra dopolnjujemo z izvajanjem dodatnih programov v okviru javnih del.

Poleg izvajanja dodatnih programov se vključujemo v različne skupnostne humanitarne akcije organizacij in društev, ki delujejo na območju Pomurja, z namenom pomagati pri izboljševanju kvalitete življenja naših občanov, zagotavljanja enakih možnosti in zmanjševanja revščine.

Na nekatere stroške kljub preudarni porabi ne moremo vplivati. Zaradi oddaljenosti imamo bistveno višje stroške izobraževanja, glede na razpršenost in velikost terena, kjer Center deluje, so višji stroški terenskega dela.

Kljub preudarnemu in gospodarnemu ravnanju s sredstvi ter z izvajanjem dodatnih programov, ki razbremenjujejo stroškovni nosilec – MDDSZ, priznana sredstva v pogodbi o financiranju nalog Centra na postavki izdatki za blago in storitve ne pokrivajo dejansko nastalih stroškov.

8. OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Notranja revizija poslovanja je bila opravljena decembra 2023.

V skladu s predpisi, ki urejajo področje preprečevanja korupcije in krepitev integritete, ima Center izdelan načrt integritete, katerega pomemben del je register tveganj za celotno področje delovanja Centra, s katerim so seznanjeni vsi zaposleni.

9. POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI, ZAKAJ CILJI NISO BILI DOSEŽENI. POJASNILA MORAJO VSEBOVATI SEZNAM UKREPOV IN TERMINSKI NAČRT ZA DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV IN PREDLOGE NOVIH CILJEV ALI UKREPOV, ČE ZASTAVLJENI CILJI NISO IZVEDLJIVI

Center za socialno delo Pomurje je uresničil vse zastavljene cilje iz programa dela za obdobje od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023.

10. OCENA UČINKOV POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA NA DRUGA PODROČJA, PREDVSEM NA GOSPODARSTVO, SOCIALO, VARSTVO OKOLJA, REGIONALNI RAZVOJ IN UREJANJE PROSTORA

Center v okviru redne dejavnosti zagotavlja v lokalnem prostoru izvajanje javnih pooblastil in socialno varstvenih storitev, preventivne programe, na enotah Gornja Radgona in Ljutomer javno službo pomoč na domu in se vključuje v skupnostne akcije za posebej ogrožene skupine ljudi. Pri nujenju pomoči posameznikom, družinam in skupinam upoštevamo strateške dokumente, ki urejajo ureditev socialnega varstva v Sloveniji in določajo smernice za naprej. Pri tem je še posebej pomembno prisluhniti našim uporabnikom, saj se velikokrat rešitev njihovih težav »skriva« v njih samih in je potrebno zgolj aktivirati njihove potencialne, vključno s krepitvijo lastne odgovornosti. Zato si pri našem delu nenehno prizadevamo vključiti udeležene v primeru k aktivnemu reševanju svoje stiske ali zagate – torej k večji odgovornosti do samega sebe.

V obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 smo izvajali naslednje storitve za občine na območju Pomurja:

1. JAVNA SLUŽBA POMOČ DRUŽINI NA DOMU KOT SOCIALNA OSKRBA:

Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS , št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13 in 102/15) določa, da je pomoč družini na domu kot socialna oskrba na domu, namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni pa se ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanj nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in opravil, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Po omenjenem pravilniku na Centru veliko pozornost namenjamo izboljšanju oziroma ohranjanju kvalitete življenja starih, bolnih in invalidnih oseb, saj predstavljajo poleg otrok, eno izmed najbolj ranljivih skupin prebivalstva. Prispevati želimo k ustvarjanju takih pogojev, da lahko stari ljudje čim dlje ostanejo v okolju, v katerem živijo. Posebno pozornost namenjamo predvsem tistim, ki živijo sami in bi bili brez teh možnosti izolirani iz družbenega dogajanja. To je tudi poglobljen razlog, da že od začetka devetdesetih let izvajamo storitev pomoč na domu; najprej v okviru javnih del, ki so bila konec leta 2001 za ta namen ukinjena, nato v obliki redne zaposlitve socialnih oskrbovalk.

Storitev pomoč družini na domu, na področju temeljnih dnevnih opravil, gospodinjski pomoči in pomoči pri ohranjanju socialnih stikov smo v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 izvajali v občinah Gornja Radgona, Ljutomer, Razkrižje, Veržej in Sveti Jurij ob Ščavnici.

Neposredno socialno oskrbo izvajajo socialne oskrbovalke. Za zgoraj naštetе občine je storitev izvajalo 11,5 socialnih oskrbovalk.

Kot izvajalec storitve Pomoč družini na domu smo skozi vso leto 2023 storitev izvajali v skladu z vsemi preventivnimi ukrepi in uporabo zaščitne opreme, ki smo jo kot delodajalec zagotovili socialnim oskrbovalkam.

- **Vsebinska in strokovna opredelitev**

Pomoč na domu je strokovno voden proces in organizirana praktična oblika pomoči, kjer sodelujejo vodja in koordinator storitve, uporabnik, oskrbovalka, ključni družinski člani ter prostovoljni sodelavci. Storitve se prične na zahtevo uporabnika ali zakonitega zastopnika in obsega: strokovno pripravo, neposredno izvajanje storitve in spremljanje storitve.

- **Strokovna priprava**

Strokovna priprava obsega prvi kontakt, opredelitev problema in ugotovitev o upravičenosti do storitve, sledi strokovna priprava na izvajanje storitve. Opravi se analiza primera, pripravi se dogovor o vrsti, trajanju in obsegu storitve, organizirajo se ključni člani okolja za sodelovanje.

- **Neposredno izvajanje storitve**

Pomoč družini na domu v obliki socialne oskrbe na domu obsega:

- Pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih
- Gospodinjsko pomoč
- Pomoč pri ohranjanju socialnih stikov

Dogovorjeni obseg storitve se ves čas prilagaja potrebam posameznega uporabnika.

- **Obseg storitve – število uporabnikov**

Pomoč družini na domu

leto	2020	2021	2022	2023
št. nalog (nove)	87	77	95	53
vodene	217	216	147	99

- **Spremljanje storitve**

Izvajanje storitve spremljamo na tedenskih koordinacijskih sestankih vodij storitve z neposrednimi izvajalkami. Sestanki so namenjeni strokovni pomoči socialnim oskrbovalkam, podpori, koordinaciji, medsebojnemu informiranju in dogovarjanju o rešitvi konkretnih vprašanj, povezanih z neposrednim izvajanjem storitve. Uporabnika vsaj enkrat letno, po potrebi pa večkrat obiščemo na domu. Vodje storitve koordinirajo in strokovno usmerjajo delo socialnih oskrbovalk ter sodelujejo z upravičenci pri izvajanju dogovora.

Center vodi evidenco o porabi zaščitnih sredstev, ki jih oskrbovalke nujno potrebujejo pri svojem delu in evidenco o prevoženih kilometrih. Vso leto skrbimo za racionalno porabo kilometrine s skupnim načrtovanjem plana dela oskrbovalk.

• Uporabniki storitve pomoč družini na domu

Uporabniki so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo ohranjajo zadovoljivo telesno in duševno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju tako, da jim za vsaj določen čas ni potrebno institucionalno ali drugo varstvo.

Uporabniki največ pomoči potrebujejo pri negi, torej temeljnih dnevnih opravilih, manj pri gospodinjskih opravilih. Opažamo, da je pomoč pri ohranjanju socialnih stikov vse bolj pomemben sklop opravil, tako pri starih, ki živijo sami kot pri tistih, ki bivajo z zakoncem ali družino. Primeri iz prakse kažejo, da jim je velikokrat stik s socialno oskrbovalko edina vez z zunanjim svetom in družbenim dogajanjem. Na ta način se odpravlja občutek osamljenosti, ki je vse prepegost pri starejših.

Z vsakim uporabnikom storitve je sklenjen dogovor o vrsti, trajanju in obsegu storitve ter narejena analiza primera. Potreben je osebni načrt, ki temelji na specifičnih potrebah posameznika. V storitev so vključeni uporabniki, ki potrebujejo pomoč dvakrat na teden do uporabnikov, pri katerih se vključujemo dvakrat do trikrat na dan vsakodnevno. Storitev se izvaja tudi med vikendi in prazniki. Dogovorjeni obseg storitve se ves čas prilagaja potrebam posameznega uporabnika. Uporabnik je ob prvem stiku tudi seznanjen z možnostjo podaje vloge za oprostitev socialnovarstvene storitve Pomoč družini na domu.

Pogosto socialne oskrbovalke spremljajo uporabnika pri opravljanju nujnih obveznosti, kot je obisk pri zdravniku, urejanje osebnih dokumentov in drugje, kjer je prisotnost uporabnika obvezna in si prevoza na drug način ne zmore urediti. V teh primerih se postavlja vprašanje odgovornosti oskrbovalke ob prevozu uporabnika. Uporabnik podpiše izjavo, da ga oskrbovalka pelje na njegovo željo in prevzema odgovornost za lastno varnost.

• Ocena

Storitev se mora zelo hitro prilagajati potrebam uporabnikov, ki jih je zaradi staranja prebivalstva vse več obnem pa so tudi kapacitete institucionalnega varstva prezasedene. Velikokrat se tako tudi 24 – urna oskrba starostnika rešuje s storitvijo Pomoči na domu, kjer je seveda možnost vključitve svojcev v oskrbo. Prav tako pa se svojci, predvsem otroci, zavedajo dolžnosti preživljanja do staršev, v primeru namestitve v domsko varstvo, velikokrat z visokim doplačilom institucionalnega varstva. Pomembno se nam zdi, da občine zagotavljajo ohranitev in dostopnost storitve pomoč družini na domu svojim občanom. Institucionalne kapacitete so vse bolj zasedene prav tako je vse višja cena oskrbe kar močno vpliva na odločitev starih ljudi za odhod v institucionalno varstvo, saj je to velikokrat povezano z doplačilom otrok in zaznambo na premoženje v primerih doplačil občine. Občina mora v sodelovanju z izvajalcem zagotavljati, da ima človek možnost in izbiro, da čim dlje časa kvalitetno biva v domačem okolju s spomini in vrednotami, ki ga na kraj vežejo.

2. OBČINSKE SOCIALNE POMOČI

Center za socialno delo Pomurje, Enota Murska Sobota občinske pomoči izvaja v skladu s odloki in pravilnikih o občinskih socialnih pomočeh za posamezne občine. V tabeli je prikaz števila izdanih odločb po posameznih občinah.

Občina:	2020	2021	2022	2023
MO Murska Sobota	504	469	621	563
Puconci	157	138	273	246
Beltinci	132	102	113	121
Moravske Toplice	47	36	41	44
Tišina	95	83	113	158
Rogašovci	29	20	35	36
Šalovci	7	7	7	9
SKUPAJ	971	855	1.203	1.177

3. UREJANJE POVRNITVE POGREBNIH STROŠKOV

Je tudi storitev, ki jo CSD na podlagi Zakona o izvajanju pogrebniške dejavnosti, ureja za občine, zajema ugotovitveni postopek, v katerem se:

- Preveri ali obstajajo osebe, ki bi bile na sorodstveni ali pogodbeni osnovi dolžne kriti pogrebne stroške.
- Ugotoviti, ali dediči zaradi socialne ogroženosti niso sposobni poravnati stroškov pokopa (v celoti ali delno).
- Z ugotovitvami seznaniti pristojno občino in izdati pogrebni zavodu naročilnico za pogrebne stroške v 80% kritju, torej samo najnujnejše potrebščine za pokop pokojnika.

Občina:	2020	2021	2022	2023
Občina Rogašovci	0	0	0	1
Občina Tišina	1	1	1	1
Občina Šalovci	0	0	0	0
Občina Beltinci	0	0	1	1
Občina Puconci	2	4	2	4
Občina Grad	0	0	0	0
Občina Lendava	5	6	6	2
Občina Križevci	1	0	0	0
Občina Murska Sobota	0	3	0	0
Skupaj	9	14	10	9

11. DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

11.1. ANALIZA KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest Centra za socialno delo Pomurje je sprejel Svet Centra za socialno delo Pomurje dne 30.1.2023

Kadrovski načrt Centra je dne 23. 10. 2023 sprejel Svet zavod, soglasja Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti k Finančnemu načrtu in programu dela ter kadrovskemu načrtu za leto 2023 do oddaje letnega poročila Center ni prejel.

Center je na dan 31. 12. 2023 izvajal redno dejavnost in krizne namestitve skupaj z javno službo pomoč na domu – vodenje in koordiniranje pomoči ter enkratne denarne pomoči za občine s 112,13 zaposlenimi (97,63 za nedoločen čas in 14,5 določen čas), ki so razporejeni na naslednja delovna mesta:

- direktor CSD: 1,
- pomočniki direktorja 4,
- strokovni delavec na CSD: 61,
- strokovni delavec za področje (eno ali več) - pripravniki: 2,
- strokovni delavec – koordinator: 6,
- starševsko varstvo in družinski prejemki ter ZUPJS: 13,13,
- računovodstvo: 5,
- kadrovik: 1,
- administrativno tehnični kader: 7,
- čistilka: 0,5
- socialne oskrbovalke 11,50.

Javna dela: javna dela so se v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 izvajala na podlagi pogodb občin (naročnik), ZRSZ in centrom (izvajalec - enote CSD Pomurja) z 9,43 izvajalci iz delovnih ur (na dan 31. 12. 2023 je bilo število izvajalcev 12).

Skupno število vseh zaposlenih na dan 31. 12. 2023 je bilo 124,13 delavcev in je v primerjavi s sprejetim kadrovskim načrtom (125,63) nižje za 1,50 zaposlitve.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je znašalo 115,87 zaposlenih. Povprečno število zaposlenih iz delovnih ur v celotnem zavodu je na posameznem stroškovnem nosilcu naslednje:

- redna dejavnost CSD 88,66 delavca
- krizne namestitve 5,95 delavca
- pomoč na domu (vodenje + neposredna oskrba) 10,67 delavca
- druge naloge po pogodbi z občino 0,62 delavca
- javna dela 9,43 delavca
- poraba presežka (nadure ZUPJS in dodatna zaposlitev) 0,54 delavca.

Povprečna bruto plača je znašala 2.491,63 EUR in je v primerjavi s planirano (2.470,34 EUR) za 0,86 % večja.

Nadomestila osebnih dohodkov za boleznine v breme zavoda so bila izplačana za 6.468 delovnih ur in v breme ZZS 9.662 delovnih ur. Boleznine skupaj predstavljajo 6,96 % obračunanih delovnih ur in so glede na preteklo leto višje za 14,03%.

11.2. POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

Investicijska vlaganja so opisana v računovodskem poročilu.

Priloga poslovnemu poročilu : Dodatni programi v letu 2023.

Pripravili:
Sandra Babič s sodelavci

Odgovorna oseba:
Sandra Babič

Priloga:

Analiza kadrovanja

Tabela 1: Delovna mesta v CSD

Tabela 2: Število zaposlenih po stroškovnih nosilcih

Tabela 3: Razporejeni zaposleni glede na delovni čas po stroškovnih nosilcih (v deležu) – na dan 31. 12. 2023 (vsi zaposleni vključno z javnimi deli)

Tabela 4: Realizacija kadrovskega načrta